

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

9 juli 2002

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

MOTIES BETREFFENDE EEN BELANGENCONFLICT

DECRETEN INSTEMMING OVEREENKOMSTEN TUSSEN DE BLEU EN ARMENIË, GABON EN IVOORKUST

DECREET OVERDRACHT VLAAMSE ECONOMISCHE VERTEGENWOORDIGERS NAAR EXPORT VLAANDEREN

DECREET INSTEMMING SAMENWERKINGSVERDRAG VLAANDEREN EN LUXEMBURG

DECRETEN WIJZIGING STATUUT VAN DE REISBUREAUS

DECREET INTEGRALE JEUGDHULP

DECREET EN RESOLUTIES SAMENWERKINGSAKKOORD GESLOTEN CENTRUM VOOR VOORLOPIGE PLAATSING VAN MINDERJARIGEN

Inhoud

Nr. 61

Dinsdag 9 juli 2002
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Rekening van het Vlaams Parlement	
Indiening	1
Jeugdbeleidsplan	
Wijziging in verwijzing naar commissie	1
Voorstellen van resolutie	
Indiening en verwijzing	1
Wijziging in verwijzing naar commissie	1
Advies van de Raad van State	
Indiening en verwijzing	2
Verslagen	
Indiening	2
Motie betreffende een belangenconflict	
Indiening	3
Met redenen omklede moties	
Indiening	3
Reflectienota	
Indiening	4
Voorontwerpen van decreet	
Indiening	4
Mededeling van het Rekenhof	
Indiening	5
Mededeling van de Vlaamse regering	
Indiening	5
Mededelingen van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MINA-raad)	
Indiening	5
Mededeling van het Kinderrechtencommissariaat	
Indiening	5
Jaarverslagen	
Indiening	6
Motie van een gemeente	
Indiening	6

Arresten van het Arbitragehof	6
Indiening	
Kennisgeving van het Arbitragehof	6
Indiening	
Motie van de heer Joris Van Hauthem betreffende een belangenconflict – 1262 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2	
Motie van de heer Ludwig Caluwé c.s. betreffende een belangenconflict – 1280 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	7
Sprekers : de heren Karim Van Overmeire, verslaggever, Joris Van Hauthem, Ludwig Caluwé en Etienne Van Vaerenbergh	
Ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Armenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 7 juni 2001 – 1050 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	13
Spreker : de heren Frans Ramon, verslaggever	
Artikelsgewijze bespreking	14
Ontwerp van decreet houdende de overdracht van de Vlaamse economische vertegenwoordigers van de Vlaamse regering naar Export Vlaanderen, Vlaamse openbare instelling – 1116 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	14
Spreker : de heer Jacques Laverge, verslaggever	
Artikelsgewijze bespreking	15
Ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest en het Groothertogdom Luxemburg, ondertekend in Brussel op 15 december 2000 – 1133 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	15
Spreker : de heer Frans Ramon, verslaggever	
Artikelsgewijze bespreking	16
Ontwerp van decreet houdende instemming met :	
1° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Gabon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 27 mei 1998 ;	
2° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Ivoorkust inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 1 april 1999	
– 1150 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	16
Spreker : de heer Frans Ramon, verslaggever	
Artikelsgewijze bespreking	17
Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus – 1207 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 4	
Algemene bespreking	18
Sprekers : de heer Guy Sols, verslaggever, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Didier Ramoudt en Jacky Maes en minister Renaat Landuyt	
Artikelsgewijze bespreking	23

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus en van het decreet van 5 maart 1985 houdende oprichting van een Vlaamse Adviesraad voor toerisme	
– 1208 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	23
Artikelsgewijze bespreking	24
Ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp	
– 1211 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 4	
Algemene bespreking	25
Sprekers : mevrouw Sonja Becq, verslaggever, de heer Felix Strackx, mevrouw Ria Van Den Heuvel, de heer André Moreau, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Koen Helsen en minister Mieke Vogels	
Artikelsgewijze bespreking	34
Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd	
– 1224 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 6	
Voorstel van resolutie van mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heren Koen Helsen, Jan Van Duppen en Jan Roegiers betreffende het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die ervan worden verdacht een als misdrijf omschreven feit te hebben gepleegd en inzonderheid het Vlaamse uitvoeringsbeleid	
– 1256 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2	
Voorstel van resolutie van mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Sonja Becq, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en mevrouw Ingrid van Kessel betreffende het oprichten van aangepaste inrichtingen voor de bewaring van delinquente jongeren en betreffende het sluiten van een Samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en de federale staat met betrekking tot de detentie van jeugdige delinquenten in op te richten gespecialiseerde federale jeugdstrafinrichtingen en betreffende de hulpverlening, het onderwijs en de herstelbemiddeling ingericht in de federale jeugdstrafinrichtingen door de gemeenschappen	
– 842 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 4	
Algemene bespreking	38
Sprekers : de heer Ludo Sannen, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, verslaggever, de heren Jos Stassen, André Moreau, Koen Helsen, mevrouw Marijke Dillen, de heer Jan Roegiers, mevrouw Declercq en minister Mieke Vogels	
Artikelsgewijze bespreking	54
Regeling van de werkzaamheden	54

VOORZITTER : De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.01 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Gilbert Bossuyt, Paul Van Malderen : gezondheidsredenen ;

Jos Bex : buitenslands ;

Patricia Ceysens : familieverplichtingen.

REKENING VAN HET VLAAMS PARLEMENT**Indiening**

De voorzitter : De volgende rekening van het Vlaams Parlement werd ingediend :

- Rekening van de begroting van het Vlaams Parlement voor het begrotingsjaar 2001 – 11 (2001-2002) – Nr. 1

JEUGDBELEIDSPLAN**Wijziging in verwijzing naar commissie**

- Naar een volwaardig aandeelhouderschap ; ingediend op initiatief en onder de coördinatie van de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking – 1264 (2001-2002) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport (voorheen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen)

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heer Filip Dewinter betreffende de oprichting van een Vlaams nationaal voetbalteam – 1279 (2001-2002) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.
- Voorstel van resolutie van de heer Luc Van den Brande c.s. betreffende een Vlaamse Conventie – 1281 (2001-2002) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.

Wijziging in verwijzing naar commissie

- Voorstel van resolutie van mevrouw Brigitte Grouwels, mevrouw Mieke Van Hecke en de heren Luc Martens, Kris Van Dijck en Gilbert Vanleenhove betreffende de afdeling musical aan het Koninklijk Conservatorium te Brussel – 1265 (2001-2002) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid (voorheen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport).

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgend advies van de Raad van State werd ingediend :

- Advies van de Raad van State over het voorstel van decreet van de heer Carl Decaluwe c.s. houdende ongevalanalyse
– 711 (2000-2001) – Nr. 2.
Verwezen naar de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie.

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door mevrouw Ria Van Den Heuvel over het voorstel van resolutie van mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Sonja Becq, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en mevrouw Ingrid van Kessel betreffende het oprichten van aangepaste inrichtingen voor de bewaring van delinquente jongeren en betreffende het sluiten van een Samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en de federale staat met betrekking tot de detentie van jeugdige delinquenten in op te richten gespecialiseerde federale jeugdstrafinrichtingen en betreffende de hulpverlening, het onderwijs en de herstelbemiddeling ingericht in de federale jeugdstrafinrichtingen door de gemeenschappen
– 842 (2001-2002) – Nr. 4.
- Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht door de heer Frans Ramon over het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest en het Groothertogdom Luxemburg, ondertekend in Brussel op 15 december 2000
– 1133 (2001-2002) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht

door de heer Frans Ramon over het ontwerp van decreet houdende instemming met :

- 1° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Gabon, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 27 mei 1998 ;
- 2° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Ivoorkust inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 1 april 1999
– 1150 (2001-2002) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme uitgebracht door de heer Jan Laurys over het ontwerp van decreet houdende de oprichting van de v.z.w. ESF-Agentschap
– 1173 (2001-2002) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door mevrouw Isabel Vertriest over het voorstel van decreet van de heren Gerald Kindermans, Jef Van Looy, Erik Matthijs, Jan Laurys, Jos De Meyer en Carl Decaluwe houdende maatregelen voor zonevreemde bedrijven
– 1195 (2001-2002) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door mevrouw Isabel Vertriest over het voorstel van decreet van de heren Patrick Lachaert, Paul Wille en Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns en de heer Karel De Gucht houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, en van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996
– 1203 (2001-2002) – Nr. 4.
- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door mevrouw Riet Van Cleuvenbergen over het voorstel van resolutie van mevrouw Ann De Martelaer en de heren Koen Helsen, Jan Van Duppen en Jan Roegiers betreffende de overheveling van arbeid voor personen met een handicap van het beleidsdomein Welzijn naar het beleidsdomein Werkgelegenheid
– 1212 (2001-2002) – Nr. 3.

Voorzitter

- Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie uitgebracht door de heer Ludwig Caluwé over het voorstel van resolutie van de heren Paul Van Malderen, Robert Voorhamme, Johan Malcorps, Jul Van Apeeren, Jos Bex en Carl Decaluwe betreffende de aanduiding van parkeerplaatsen voor personen met een handicap
– 1214 (2001-2002) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door de heer Koen Helsen en mevrouw Trees Merckx-Van Goey over het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd
– 1224 (2001-2002) – Nr. 6.
- Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken uitgebracht door de heer Karim Van Overmeire over de gedachtewisseling over de motie van de heer Joris Van Hauthem betreffende een belangenconflict (wetsontwerp tot vervanging van artikel 43quinquies en tot invoeging van artikel 66 in de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken)
– 1262 (2001-2002) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken uitgebracht door de heer Karim Van Overmeire over de gedachtewisseling over de motie van de heer Ludwig Caluwé en mevrouw Brigitte Grouwels betreffende een belangenconflict (wetsontwerp tot vervanging van artikel 43quinquies en tot invoeging van artikel 66 in de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken)
– 1280 (2001-2002) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door mevrouw Ann De Martelaer over de gedachtewisseling over de eventuele aanvulling van de uitvoeringsbesluiten persoonslijksistentiebudget (PAB)
– 1287 (2001-2002) – Nr. 1.

MOTIE BETREFFENDE EEN BELANGENCONFLICT**Indiening**

De voorzitter : De volgende motie betreffende een belangenconflict werd ingediend :

- Motie van de heer Ludwig Caluwé c.s. betreffende een belangenconflict
– 1280 (2001-2002) – Nr. 1.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie ingediend door de heren Gilbert Vanleenhove, Gilbert Van Baelen, André Van Nieuwerkerke, Frans Ramon, Kris Van Dijck en Dirk De Cock tot besluit van de op 2 juli 2002 door de heer Gilbert Vanleenhove in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de opvolging van het dossier betreffende de financiële lasten uit het verleden, voortvloeiend uit scholenbouw met het Waarborgfonds
– 1282 (2001-2002) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie ingediend door de heren Jan Penris, Filip Dewinter, Christian Verougstraete en mevrouw Hilde De Lobel tot besluit van de op 2 juli 2002 door de heren Robert Voorhamme en Jo Vermeulen in commissie gehouden interpellaties tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over het socialehuisvestingsdossier van de Silvertoptorens in Antwerpen
– 1283 (2001-2002) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van mevrouw Hilde De Lobel en de heren Christian Verougstraete en Jan Penris tot besluit van de op 2 juli 2002 door mevrouw Hilde De Lobel in commissie gehouden interpellatie tot de heer de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenaren-

Voorzitter

zaken en Buitenlands Beleid, over het statuut van gemeentelijke en OCMW-VZW's
– 1284 (2001-2002) – Nr. 1.

- Met redenen omklede motie van de heren Robert Voorhamme, Jo Vermeulen, Bart De Smet en Dirk De Cock tot besluit van de op 2 juli 2002 door de heren Robert Voorhamme en Jo Vermeulen in commissie gehouden interpellaties tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over het socialehuisvestingsdossier van de Silvertoptorens in Antwerpen
– 1285 (2001-2002) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van mevrouw Marijke Dillen tot besluit van de op 4 juli 2002 door mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelings-samenwerking, over de problematiek van het statuut voor de onthaalouders
–] 1286 (2001-2002) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot besluit van de op 4 juli 2002 door mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelings-samenwerking, over de problematiek van het statuut voor de onthaalouders
– 1288 (2001-2002) – Nr. 1.

griet Hermans en de heer Herman Lauwers houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995

– 1223 (2000-2001) – Nr. 4.

VOORONTWERPEN VAN DECREET**Indiening**

De voorzitter : De volgende voorontwerpen van decreet werden ingediend :

- Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende oprichting van een Herplaatsingsfonds, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 28 juni 2002 (VR 55/2001-2002) ;
- Voorontwerp van decreet houdende de vergunning van verblijven en de erkenning van organisaties die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen", principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 28 juni 2002 (VR 56/2001-2002) ;
- Voorontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag van de VN-Economische Commissie voor Europa betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, ondertekend te Aarhus (Denemarken) op 25 juni 1998, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 28 juni 2002 (VR 57/2001-2002) ;
- Voorontwerp van decreet tot invoering van een vrijstelling van successierechten voor bossen en een vrijstelling van successierechten en van het gewestaandeel in de onroerende voorheffing voor gronden gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN), principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 28 juni 2002 (VR 58/2001-2002).

REFLECTIENOTA**Indiening**

De voorzitter : De volgende reflectienota werd ingediend :

- Reflectienota van de heren Carl Decaluwe, Eddy Schuermans, Eric Van Rompuy en mevrouw Mieke Van Hecke over het voorstel van decreet van de heren Marino Keulen, Dany Vandenbossche, Jo Vermeulen, mevrouw Mar-

MEDEDELING VAN HET REKENHOF

(DOC 232/2001-2002) ;

Indiening

De voorzitter : De volgende mededeling van het Rekenhof werd ingediend :

- Standpunt van het Rekenhof over het voorafgaand visum en de hervorming van de openbare comptabiliteit (DOC 242/2001-2002).

Deze mededeling van het Rekenhof ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van de Vlaamse regering werd ingediend :

- Voorontwerp van Vlaams klimaatplan 2002-2005, ingediend door mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw (DOC 245/2001-2002).

Deze mededeling van de Vlaamse regering ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELINGEN VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN (MINA-RAAD)**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededelingen van de MINA-raad werden ingediend :

- Briefadvies d.d. 26 juni 2002 over het voorontwerp van decreet betreffende de openbaarheid van bestuur

- Advies d.d. 26 juni 2002 over het kerntakendebat : Naar een kwaliteitsvolle organisatie van het bestuur op alle beleidsniveaus (DOC 233/2001-2002) ;

- Verslaggeving hoorzitting d.d. 23 april 2002 over het kerntakendebat : Naar een kwaliteitsvolle organisatie van het bestuur op alle beleidsniveaus (DOC 234/2001-2002) ;

- Advies d.d. 26 juni 2002 over twee ontwerpbesluiten tot uitvoering van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning (DOC 235/2001-2002) ;

- Advies d.d. 26 juni 2002 over de uitbreiding van de perimeter van het regionaal landschap Haspengouw met de gemeente Voeren (DOC 239/2001-2002).

Deze mededelingen van de MINA-raad liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN HET KINDERRECHTENCOMMISSARIAAT**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van het Kinderrechtencommissariaat werd ingediend :

- Kanttekeningen bij de "Concluding Observations" van het Comité voor de Rechten van het Kind naar aanleiding van de bespreking van het tweede Belgische kinderrechtenrapport (DOC 240/2001-2002).

Deze mededeling van het Kinderrechtencommissariaat ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

JAARVERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende jaarverslagen werden ingediend :

- Activiteitenverslag 2001 van de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad (DOC 237/2001-2002) ;
- Jaarverslag van het Grindcomité en de subcomités – werkingsjaar 2001 (DOC 238/2001-2002) ;
- Jaarverslag 2001 van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (DOC 241/2001-2002) ;
- Rapportering betreffende de beheersovereenkomst met de VRT 1997-2001 : Activiteiten 2001 ; Performantiemaatstaven ; Overzicht 1997-2001 – Kwaliteitsrapport (DOC 243/2001-2002) ;
- Jaarverslag 2001 Administratie Wegen en Verkeer, afdeling Wegen West-Vlaanderen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (DOC 244/2001-2002).

Deze jaarverslagen liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MOTIE VAN EEN GEMEENTE**Indiening**

De voorzitter : De volgende motie werd ingediend :

- Motie van de gemeente Roosdaal tegen de inhoud van het rapport van mevrouw Nabholz-Haidegger in de Raad van Europa, goedgekeurd door de gemeenteraad op 31 mei 2003 (DOC 236/2001-2002).

Deze motie van een gemeente ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het

Vlaams Parlement.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende arresten van het arbitragehof liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Arrest nr. 104 van 26 juni 2002 ;
- Arrest nr. 105 van 26 juni 2002 ;
- Arrest nr. 106 van 26 juni 2002 ;
- Arrest nr. 107 van 26 juni 2002 ;
- Arrest nr. 108 van 26 juni 2002 ;
- Arrest nr. 109 van 26 juni 2002 ;
- Arrest nr. 110 van 26 juni 2002 ;
- Arrest nr. 116 van 26 juni 2002 ;
- Arrest nr. 117 van 23 juli 2002 ;
- Arrest nr. 118 van 23 juli 2002 ;
- Arrest nr. 120 van 23 juli 2002 ;
- Arrest nr. 121 van 23 juli 2002 ;
- Arrest nr. 122 van 23 juli 2002 ;
- Arrest nr. 123 van 23 juli 2002.

KENNISGEVING VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende kennisgeving van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Rolnummer 2447.

MOTIE van de heer Joris Van Hauthem betreffende een belangenconflict
– 1262 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

MOTIE van de heer Ludwig Caluwé c.s. betreffende een belangenconflict
– 1280 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn de motie van de heer Van Hauthem betreffende een belangenconflict en de motie van de heer Caluwé c.s. betreffende een belangenconflict.

Aangezien het over hetzelfde onderwerp gaat, stel ik voor de besprekingen van beide moties samen te voegen tot één enkele bespreking.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

De bespreking is geopend.

De heer Van Overmeire, verslaggever, heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken hield op 2 juli 2002 een gedachtewisseling over het wetsontwerp tot vervanging van artikel 43quinquies en tot invoeging van artikel 66 in de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, naar aanleiding van de motie van de heer Van Hauthem en van de motie van de heer Caluwé en mevrouw Grouwels betreffende een belangenconflict.

In de commissie verklaarde de heer Van Hauthem dat zijn motie betrekking heeft op het bij de Senaat ingediende wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken. Het probleem bestaat erin dat het ontwerp 2 niveaus van taalvereisten instelt. Van de korpsoversten, de voorzitters van de politierechtbanken, de vrederechters en een derde van de federale magistraten zal een proef worden afgenomen waarmee wordt gepeild naar hun actieve en passieve kennis, zowel schriftelijk als mondeling, van de andere taal. Als men voor die proef slaagt, zou dat een bewijs zijn van een grondige kennis van de andere taal. Voor alle andere magistraten zal een minder belangrijke taalvereiste gelden.

In de memorie van toelichting bij het ontwerp wordt de gerechtelijke achterstand in Brussel nog

maar eens als motief gehanteerd. Tijdens de vorige legislatuur gebruikte de toenmalige minister van Justitie hetzelfde argument toen hij probeerde om het onderscheid tussen voldoende en grondige kennis van de andere landstaal in te voeren, en dus de taalvereiste af te zwakken. Het Vlaams Parlement heeft ook toen een belangenconflict ingeroepen, met als resultaat dat het ontwerp nooit meer werd geagendeerd.

Het wetsontwerp tot wijziging van de taalwetgeving in gerechtszaken moet samen met het wetsontwerp over de toegevoegde rechters worden gelezen. Van die toegevoegde rechters, die buiten het toepassingsgebied van de taalwetgeving vallen, wordt ook gezegd dat zij nodig zijn om de gerechtelijke achterstand in Brussel aan te pakken. Tegen het ontwerp over de toegevoegde rechters heeft het Vlaams Parlement tweemaal een belangenconflict ingeroepen.

Vervolgens somde de heer Van Hauthem de argumenten op die tijdens het overleg over het belangenconflict met betrekking tot het wetsontwerp over de toegevoegde rechters zijn gehanteerd.

Hoewel men de gerechtelijke achterstand in Brussel steeds als argument hanteert, blijkt uit verslagen van de Hoge Raad van Justitie dat niet alleen de taalvereisten daarvoor verantwoordelijk zijn. Het feit dat men in Brussel het kader niet kan opvullen, is ook het gevolg van tal van andere factoren. Enerzijds stelt de federale regering dat de structurele maatregel die men zou moeten nemen – namelijk de wijziging van de taalwetgeving – te delicaat is. Daarom opteert zij voor een uitbreiding van het systeem van de toegevoegde rechters, die buiten het toepassingsgebied van de taalwetgeving vallen. Anderzijds neemt men dan toch die structurele maatregel. Volgens de heer Van Hauthem is dat voor de Franstaligen een uitnodiging om over te gaan tot eentalig Franstalige benoemingen. De taalvereiste wordt immers afgezwakt. Zelfs als men aan die vereiste niet voldoet, kan men nog toegevoegd rechter worden. In dat geval moet men aan geen enkele taalvereiste voldoen en krijgt men er nog een premie bovenop.

Naar aanleiding van het overleg over het belangenconflict met betrekking tot de toegevoegde rechters, werd door de delegatie van het Vlaams Parlement een aantal zeer objectieve en redelijke argumenten gehanteerd. Minister van Justitie Verwiltgen beloofde zowel in de Kamer als in de Senaat dat de maatregel van de toegevoegde rechters tijdelijk zou zijn. De regering zou daartoe een amendement indienen. Hij stelde letterlijk : 'Aldus is de

Van Overmeire

regering bereid het wetsontwerp te amenderen in die zin dat de verhoging van het aantal toegevoegde magistraten slechts toegestaan is voor een beperkte periode van vier jaar'. Uiteindelijk werd het wetsontwerp toch niet geamendeerd.

De heer Van Hauthem besluit dat, gezien de federale minister het systeem van toegevoegde rechters zelfs niet tijdelijk maakt en tegelijkertijd de taalwetgeving wijzigt om de taalvereiste af te zwakken, het logisch is dat het Vlaams Parlement tegen het ontwerp tot wijziging van de taalwetgeving een belangenconflict opwerpt.

De heer Caluwé wijst erop dat het betwiste wetsontwerp betrekking heeft op dezelfde problematiek als het wetsontwerp op de toegevoegde rechters. Het belangenconflict dat werd opgeworpen tegen dat laatste ontwerp, heeft geen resultaat opgeleverd. Zelfs het aan de heer Erdman toegezegde amendement om de tijdelijkheid van de maatregel in te voeren, werd uiteindelijk niet ingediend. Het aan de Senaat overgezonden ontwerp voorziet dus niet in die tijdelijkheid.

De voorzitter van het Vlaams Parlement stuurde reeds een brief naar de Vlaamse regering met de vraag waarom zij het advies dat het belangenconflict weerlegt, mee onderschreef in het Overlegcomité. In elk geval is het aangewezen om ook ten aanzien van het tweede ontwerp, dat de taalwetgeving wijzigt, een belangenconflict op te werpen.

De heer Caluwé vreest dat de achterstand in gerechtszaken in Brussel door de voorliggende maatregelen nog zal toenemen. Ook de heer Van Vaerenbergh wees daarop bij het overleg met de Kamer. Er zijn immers zoveel aspecten van tweetaligheid aanwezig in de procedures in Brussel, dat eentalig Franstalige rechters tolken en vertalers zullen moeten inschakelen.

Met de voorgestelde maatregelen wil men het Brusselse gerecht uit de nood helpen. Nochtans is de gerechtelijke achterstand van het Hof van Cassatie overduidelijk te wijten aan taalredenen. Daarvoor ontwikkelt men echter geen oplossingen, of toch geen oplossingen die de bestaande noden zouden lenigen, zoals een uitbreiding van het aantal Nederlandstalige rechters in het Hof. Ook dat is een belangrijke overweging.

De heer Van Vaerenbergh heeft het moeilijk met de combinatie van de twee ontwerpen. Bovendien heeft de federale regering zich niet gehouden aan

de belofte om het ontwerp op de toegevoegde rechters te amenderen. Hij herinnert eraan dat er in de jaren zestig twee soorten taalexamens bestonden, waaruit moest blijken of men al dan niet perfect tweetalig was. Wie slaagde in het minder zware examen, kon plaatsvervangend vrederechter worden. Nadat het onderscheid tussen de beide examens vervaagde, organiseerde men vanaf 1963 nog maar één examen.

De heer Van Vaerenbergh heeft er geen bezwaar tegen dat er twee soorten examens bestaan. Het is immers belangrijk dat een rechter een conversatie kan voeren met de rechtsonderhorigen en hen kan begrijpen. Voor hem ligt de combinatie van de twee ontwerpen echter moeilijk.

Volgens de heer De Batselier, die in persoonlijke naam spreekt, is de combinatie van de twee wetsontwerpen ontoelaatbaar. Eerst wou men het systeem van de toegevoegde rechters uitbreiden – wat werd voorgesteld als een conjuncturele maatregel –, nu stelt men ook nog een structurele maatregel voor, terwijl men die conjuncturele maatregel niet echt conjunctureel wil maken. Twee fundamentele ingrepen voorstellen gaat te ver.

Voor het Vlaams Parlement was het voldoende om van de toegevoegde rechters een tijdelijke maatregel te maken. Dat was maar een kleine toegeving. Om die reden werd geen akkoord bereikt met de Kamer. Nadien werd die tijdelijkheid zelfs niet meer ingeschreven. Dat is een kaakslag voor het Vlaams Parlement. Het is daarom aangewezen om over beide maatregelen nog eens overleg te plegen. Het is inderdaad belangrijk dat de discussie over de tijdelijkheid van de toegevoegde rechters wordt hernomen. Deze motie betreffende een belangenconflict kan een element zijn.

De commissie heeft ermee ingestemd om over de moties betreffende een belangenconflict in plenaire vergadering te beraadslagen. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik dank de verslaggever. Aan zijn betoog moet eigenlijk niet zo veel meer worden toegevoegd, want hij heeft de situatie goed samengevat. De moties die hier vandaag worden besproken, zijn inderdaad gericht tegen het wetsontwerp waarover morgen zal worden gestemd in de Senaat en dat de taalvereisten

Van Hauthem

voor magistraten, onder meer in Brussel, gaat versoepelen.

Het probleem is niet dat de taalproef nu zal worden georganiseerd door Selor, maar wel dat er twee niveaus komen. Onder meer korpsoversten, politierechters en vrederechters moeten een grondige taalkennis hebben, terwijl de anderen een voldoende kennis moeten hebben. De taalproef wordt dus aangepast aan het soort rechtbank waarbinnen men moet functioneren. De federale regering rechtvaardigt dit idee met het argument van de gerechtelijke achterstand in Brussel.

De verslaggever vermeldde reeds dat toenmalig justitieminister De Clerck in de vorige zittingsperiode ook al een poging heeft gedaan om de taalvereisten te versoepelen en dus de taalwetgeving te wijzigen. Het Vlaams Parlement heeft daartegen een belangenconflict ingeroepen, waardoor het ontwerp nooit meer op de agenda van het federale parlement is verschenen.

Er is volgens ons nood aan een nieuw belangenconflict omdat dit ontwerp samen met het ontwerp over de toegevoegde rechters moet worden beoordeeld. Door dat ontwerp zal het bestaande korps van toegevoegde rechters gevoelig worden uitgebreid, en toegevoegde rechters zijn helemaal niet onderhevig aan de taalwetgeving in gerechtszaken. Ook voor dit ontwerp werd het argument van de gerechtelijke achterstand in Brussel aangehaald. Ook tegen dit ontwerp heeft het Vlaams Parlement eind vorig jaar een belangenconflict ingeroepen.

In de memorie van toelichting bij het ontwerp zegt de minister van Justitie dat hij die maatregel wel moet nemen, want als hij structurele maatregelen wil nemen, dan – en ik citeer de minister – ‘kan alleen een wijziging van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken tot een structurele oplossing leiden’. Enerzijds wordt het ontwerp betreffende de toegevoegde rechters, waarover ook morgen wordt gestemd in de Senaat, bestempeld als een conjuncturele maatregel, met als argument dat men om structurele maatregelen te nemen de taalwetgeving moet wijzigen, wat politiek nogal delicaat ligt. Anderzijds is er nu sprake van een ontwerp dat effectief de taalwetgeving wijzigt en de taalvereisten versoepelt.

Het Vlaams Parlement heeft dus een belangenconflict ingeroepen tegen het wetsontwerp betreffende de toegevoegde rechters. Ik ga alle argumenten die het Vlaams Parlement in het overleg naar voren

heeft gebracht niet meer herhalen, ik belicht alleen de belangrijkste. De fundamentele tweetaligheid van Brussel zou in het geding komen. We zouden evolueren naar twee soorten rechters in Brussel, degenen die wel aan de taalvereisten voldoen en degenen die dat niet doen, na 25 jaar onwettige benoemingen in de Brusselse magistratuur. We hebben gesteld dat het systeem van de toegevoegde rechters de tweetaligheid van Brussel fundamenteel op de helling zet en de taalwetgeving wil omzeilen.

Dat blijkt ook uit de praktijk. Bij het bestaande korps van toegevoegde rechters dat aan Brussel is toegewezen, zien we, wat de rechtbank van eerste aanleg betreft, dat van de 21 toegevoegde rechters 17 eentalig Franstalig zijn, 3 eentalig Nederlandstalig zijn en 1 tweetalig Nederlandstalig is. Bij het korps van benoemden, volgens het klassieke systeem, zien we dat van de 83 benoemden 33 Nederlandstaligen zijn, waarbij 31 tweetalig zijn. Dus 94 procent daarvan is tweetalig. Van de 50 Franstaligen die benoemd zijn, hebben er slechts 19 de proef met betrekking tot de kennis van de andere landstaal afgelegd. Dat is nauwelijks 38 procent.

Als men de regel, die bepaalt dat twee derde van het totale aantal rechters in Brussel een grondige kennis moet hebben van de andere taal, in stand wil houden, dan zijn het vrijwel uitsluitend de Nederlandstaligen die ervoor zorgen dat die tweederde regel nog min of meer overeind blijft. Het perverse effect daarvan is dat er geen eentalig Nederlandstaligen meer kunnen worden benoemd.

De vraag van het Vlaams Parlement naar aanleiding van het ontwerp – het belangenconflict over de toegevoegde rechters – om ten minste in de wet in te schrijven dat dit maar een tijdelijke maatregel zou zijn, is niet ingewilligd. Nochtans heeft federaal minister van Justitie Verwilghen in de Kamer, naar aanleiding van de behandeling van het belangenconflict, zeer duidelijk het volgende gezegd.

Ik citeer : ‘In dat opzicht kan de regering zich evenwel vinden in een verduidelijking van het voorgestelde wetsontwerp door de tijdelijkheid van de voorgestelde maatregel uitdrukkelijk in te schrijven in het dispositief indien dit de intenties van de regering kan verduidelijken ten aanzien van het Vlaams Parlement. Aldus is de regering bereid het wetsontwerp te amenderen in die zin dat de verhoging van het aantal toegevoegde magistraten slechts toegestaan is voor een beperkte periode van vier jaar. Deze overgangperiode zal toestaan dat inmiddels de structurele maatregelen hun uitwerking vinden.’

Van Hauthem

Dat was dus het antwoord van minister Verwilghen op ons belangenconflict. Die belofte van de minister van Justitie is ook nog eens in de Senaat met zoveel woorden herhaald. We hebben echter gezien dat er van die tijdelijke maatregel absoluut niets in huis is gekomen.

Uit de twee ontwerpen waarover morgen in de Senaat wordt gestemd, blijkt het volgende. Het systeem van de toegevoegde rechters wordt uitgebreid. Er wordt dus een korps van rechters gecreëerd die niet onderhevig zijn aan de taalwetgeving. De federale minister zegt dat dit een conjuncturele maatregel is, maar hij weigert de tijdelijkheid ervan wel in de wet te schrijven. In het ontwerp dat nu geïntroduceerd wordt, zit een structurele maatregel waarbij de taalvereisten nog eens worden afgezwakt. Dit is natuurlijk een uitnodiging voor de Franstaligen om eentaligen te benoemen. Voor degenen die niet in het afgezwakte taalexamen slagen, is er geen probleem. Zij kunnen dan nog als toegevoegd rechter benoemd worden, en krijgen voor hun eentaligheid nog eens een premie, die schommelt tussen de 130.000 en de 190.000 frank.

Dit kan natuurlijk voor ons niet. Deze motie betreffende een belangenconflict komt niet vanuit een zekere geborneerdheid. Hier staat effectief de tweetaligheid van Brussel – in dit geval in gerechtszaken – op het spel. Het is zeer de vraag of door die maatregelen de gerechtelijke achterstand in Brussel zal worden weggewerkt. Veel studies wijzen erop dat de taalproblematiek maar voor een heel klein deel verantwoordelijk is voor de gerechtelijke achterstand. Bovendien zijn er in een gerechtelijk arrondissement zoals Brussel bijzonder veel taalgemengde zaken. Als men nu daarvoor tolken en vertalers zal moeten inschakelen, dan zou het wel eens kunnen dat de gerechtelijke achterstand door de nu voorliggende maatregelen alleen maar zal vergroten. Ook de Nederlandse Orde van Advocaten heeft zich trouwens scherp uitgelaten over deze ontwerpen.

Het feit dat deze motie niet vanuit een zekere geborneerdheid is ingediend, wordt overigens bewezen door het feit dat de voorzitter van dit parlement in de commissie – ten persoonlijke titel, weliswaar – heeft gezegd dat de combinatie van de twee maatregelen niet kan. Hij heeft daaraan toegevoegd dat de wijze waarop het Vlaams Parlement werd behandeld naar aanleiding van het belangenconflict over de toegevoegde rechters, een kaakslag is voor het Vlaams Parlement. Die woor-

den van de heer De Batselier betekenen dus toch wel iets.

Collega's, wat is de conclusie van dit alles? Na 25 jaar onwettige benoemingen nu nog eens moeten slikken dat de federale regering massaal eentalig Franstalige rechters benoemt, die aan geen enkele taalvereiste moeten voldoen, terwijl tegelijkertijd de taalvereisten zelf nog eens worden afgezwakt: een Vlaams Parlement dat zichzelf respecteert, kan dit niet laten passeren. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, morgen liggen in de Senaat twee ontwerpen ter stemming voor. Ten eerste is er het ontwerp om het aantal toegevoegde rechters in het rechtsgebied van het Hof van Beroep van Brussel gevoelig uit te breiden. Ten tweede is er het ontwerp om de taalwetgeving in gerechtszaken te versoepelen.

Tegen het eerste ontwerp heeft het Vlaams Parlement al een belangenconflict ingeroepen. Tijdens de overlegprocedure was er op zeker moment in de Kamer een compromis in de maak. Federaal minister Verwilghen had de heer Erdman toegezegd dat er een amendement zou worden ingediend om deze maatregel om het aantal toegevoegde rechters uit te breiden, tijdelijk te maken. Dat werd trouwens ook voorgeschreven in het advies van een nota bene Franstalige kamer van de Raad van State, die stelde dat het ontwerp over de toegevoegde rechters enkel mocht worden doorgevoerd als de maatregel tijdelijk zou zijn.

Voor ons was dit amendement niet voldoende, en parlamentsvoorzitter De Batselier heeft dat ook meegedeeld. Zoals werd gesteld door de commissie die de gerechtelijke achterstand in Brussel bestudeert, is het duidelijk dat de uitbreiding van het aantal toegevoegde rechters niet de crisismaatregel is waarmee het probleem van de achterstand in Brussel kan worden opgelost. In het advies van die commissie stond uitdrukkelijk dat de uitbreiding dat doel niet diende. Voor ons was dan ook het amendement dat de maatregel tijdelijk maakte, geen oplossing.

Toch zou het voor ons een stap zijn geweest in de goede richting. We hebben echter moeten vaststellen dat, ondanks de toezegging van de minister aan een lid van de meerderheid in de Kamer, het aangekondigde amendement niet werd ingediend. Toen het werd ingediend door anderen, werd het

Caluwé

niet goedgekeurd. Bijgevolg is aan het ontwerp dat nu in de Senaat is ingediend, geen amendement toegevoegd dat voorziet in tijdelijkheid.

In dezelfde periode werd ook door de Franse Gemeenschap een belangenconflict ingeroepen met betrekking tot de taalregeling die in de Copernicuswet is ingeschreven. Er werd gevreesd dat die een te zware taalvereiste oplegde aan hoge Frans-talige ambtenaren. Op dit belangenconflict is het federaal parlement wel ingegaan. Een amendement dat door de Franse Gemeenschap naar voren werd geschoven, is toen wel goedgekeurd, zodat de regeling werd versoepeld – in mijn ogen al te zeer.

Het feit dat niets in dit belangenconflict omtrent het ontwerp over de toegevoegde rechters tot enig resultaat heeft geleid, en dat aan de verzuchtingen van het Vlaams Parlement op geen enkel punt werd tegemoetgekomen, verwonderde ook het Bureau en de voorzitter van het Vlaams Parlement. Er werd dan ook een brief gestuurd naar de Vlaamse regering met de vraag naar opheldering. De regering had zich in het Overlegcomité immers aangesloten bij de these dat er inderdaad geen enkele wijziging nodig was. Bij mijn weten is op deze brief, die werd verstuurd in mei, nog steeds geen antwoord gekomen. Minister Gabriëls, die hier – buiten mijn verwachtingen – als lid van de regering aanwezig is, kan ons misschien opheldering verschaffen.

Dit alles kan niet los worden gezien van het tweede ontwerp waartegen we nu een motie omtrent een belangenconflict indienen. Tegen het eerste ontwerp, over de toegevoegde rechters, kunnen we dat niet opnieuw doen, ook al werd er eerder geen enkel gevolg aan gegeven. Met het tweede ontwerp worden een aantal wijzigingen aangebracht aan de taalregeling in gerechtelijke aangelegenheden. Eén van die wijzigingen is een goede zaak. De taalkennis zal voortaan worden onderzocht door Selor, dat daar vermoedelijk beter voor is uitgerust dan degenen die het nu doen. Het invoeren van twee niveaus van taalkennis lijkt me geen goede zaak. Momenteel zijn er eentalige en tweetalige rechters. Voortaan zullen er verschillende soorten tweetaligen zijn. Dit is niet opgenomen in de wet die de taalkennis van magistraten regelt.

Er zullen twee niveaus van tweetaligheid zijn. Dit betekent dat de rechters die in een andere taal dan de taal van hun diploma moeten zetelen, aan meer voorwaarden moeten voldoen dan de rechters die het statuut van tweetalig magistraat hebben, maar

nooit in een andere taal dan de taal van hun diploma moeten zetelen.

Deze laatste groep moet enkel een passieve kennis van de andere taal hebben. Indien we willen dat in een tweetalig gebied op een fatsoenlijke manier recht wordt gesproken, zouden we de eentalige magistraten een soepeler taalexamen moeten opleggen. Mijns inziens moeten deze mensen minstens over een passieve kennis van de andere landstaal beschikken. In echtscheidingszaken gebeurt het immers geregeld dat beide partners in een ander taalgebied zijn geboren. Het kan toch niet dat een rechter een vertaler nodig heeft om een geboorte- of huwelijksakte in de andere taal te kunnen lezen. Rechters moeten vaak zaken behandelen tussen huurders en verhuurders die uit verschillende taalgebieden komen. Het kan toch niet dat een rechter een tolk nodig heeft om de uiteenzetting van de huurder of van de verhuurder te begrijpen.

Indien we in een tweetalig gebied het onderscheid tussen verschillende soorten taalkennis moeten maken, mogen we van elke eentalige rechter minstens een passieve kennis van de andere landstaal verwachten. Ik wil er trouwens op wijzen dat het nog steeds de bedoeling is om heel wat eentaligen tot toegevoegde rechter te benoemen.

De mensen die vinden dat de justitie in dit land niet kan worden gesplitst, moeten zich consequent opstellen. De magistraten die recht moeten spreken en die de regels moeten toepassen, moeten in staat zijn om uitspraken in de andere landstaal te begrijpen. We mogen dit zeker verwachten van de rechters die in een tweetalig gebied zetelen. Het wetsontwerp lost dit probleem niet op.

Er is nog een ander probleem dat door dit wetsontwerp niet wordt opgelost. Er is veel moeite gedaan om oplossingen te vinden voor de problemen in het gerechtelijk arrondissement Brussel. Er doet zich echter een even groot probleem voor bij het Hof van Cassatie. Eigenlijk zit het Hof met Cassatie met precies het omgekeerde probleem. Er zijn heel wat meer Nederlandstalige dan Franstalige zaken. Het aantal Nederlandstalige zaken blijft trouwens aangroeien. Normaal gezien moet elk magistraat zetelen in de taal van zijn diploma. Ik heb evenwel de indruk dat een aantal Franstalige rechters van het Hof van Cassatie momenteel Nederlandstalige zaken behandelen.

Onze motie houdt hier rekening mee. Dit is het grote verschil tussen onze motie en de motie van de heer Van Hauthem. De achterstand van het Hof

Caluwé

van Cassatie heeft vooral betrekking op Nederlandstalige zaken. Het wetsontwerp zou ook voor dit probleem een oplossing moeten bevatten.

Morgen zal in de Senaat over twee wetsontwerpen worden gestemd. Er zijn heel wat Franstaligen die vinden dat de gerechtelijke achterstand in Brussel tot een taalprobleem kan worden herleid. In de loop van de voorbije jaren hebben die mensen steeds dezelfde twee oplossingen gesuggereerd. Een aantal onder hen willen het aantal toegevoegde rechters verhogen. Dit zou neerkomen op een uitbreiding van het aantal eentalige rechters. Anderen vinden dit geen goede oplossing en pleiten voor een versoepeling van de taalvereisten en van het taalexamen.

Ik vind geen van beide oplossingen goed. Ik zou verwachten dat slechts een van beide oplossingen het zou halen, maar morgen liggen de twee voorstellen van de Franstaligen ter stemming voor. Ik kan alleen maar hetzelfde zeggen als wat voorzitter De Batselier in de commissie heeft gezegd, namelijk dat de combinatie van de twee wetsontwerpen ontoelaatbaar is, en dat het feit dat geen enkele toezegging werd gedaan ten opzichte van de Vlaamse visie, een kaakslag is voor het Vlaams Parlement. Ik kijk dan ook uit naar de betogen van leden van de meerderheid bij deze moties. (*Applaus bij de oppositie*)

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister, collega's, in het gerechtelijk arrondissement Brussel wisten de kandidaten voor een plaats als rechter bij de rechtbank van eerste aanleg, aan welke voorwaarden ze moesten voldoen. De voorwaarde voor de Nederlandstaligen was dat zij het taalexamen Frans moesten hebben afgelegd. Een Franstalige moest geen taalexamen Nederlands hebben afgelegd. Dat was de realiteit.

Aangezien een rechter in Brussel alleen in de rechtbank van eerste aanleg kon zetelen in de taal waarin hij zijn diploma had gehaald, waren er verhoudingsgewijs natuurlijk meer Nederlandstalige rechters en konden zij meer zaken behandelen dan Franstaligen. De oplossing die de achtereenvolgende ministers van Justitie, namelijk Moureaux, Gol, Wathelet, eraan hebben gegeven in het verleden was, in strijd met de taalwetgeving, de benoeming

van eentalig Franstaligen waar het per definitie tweetaligen moesten zijn. Dat is blijven duren tot iemand zich benadeeld voelde en naar de Raad van State is gestapt. De Raad van State heeft gezegd dat de taalwetgeving van openbare orde is en moet worden gerespecteerd. Sindsdien is het hek van de dam want iedereen weet dat overal in Vlaanderen gerechtszaken vertraging oplopen, en dat het te lang duurt voor zaken tot een einde komen.

De federale regering heeft een onderzoekscommissie opgericht om na te gaan hoe de gerechtelijke achterstand kan worden opgelost, vooral in Brussel. De commissie is tot een aantal voorstellen voor structurele maatregelen gekomen. Wat ze niet voorstelde, was natuurlijk de versoepeling van de taalexamens en de uitbreiding van de eentalige rechters.

Belangrijk in deze zaak is, zoals ook de 2 vorige sprekers hebben gesteld, dat de voorzitter van de Kamer op een bepaald ogenblik voorstelde de tijdelijkheid in te voeren voor het eerste ontwerp, namelijk dat van de toegevoegde rechters, waarover een belangenconflict werd ingeroepen. Dit is blijkbaar toegezegd door de minister van Justitie, maar deze belofte is niet gehouden, blijkbaar omwille van de grote tegenstand van de Franstaligen. Dat maakte de voorzitter van het Vlaams Parlement woedend. Hij zegt dat we een kleine toegeving doen, die we eigenlijk niet aanvaarden tijdens het overleg, en naderhand krijgen we desbetreffend beloftes die niet worden gerespecteerd.

Wanneer men een oplossing wil geven aan de achterstand in Brussel, zou men tegelijkertijd een oplossing moet geven voor de Nederlandstaligen, bij het Hof van Cassatie. Ik herinner me dat De Standaardgroep 2 jaar geleden een interview had met de procureur-generaal van het Hof van Cassatie. Hij verklaarde dat, als de gerechtelijke achterstand bij het Hof van Cassatie voor de Nederlandstalige zaken binnen 2 jaar niet was opgelost dankzij het invoeren van referendarissen – Nederlandstaligen meer dan Franstaligen – hij als eerste zou vragen de taalpariteit bij het Hof van Cassatie te doorbreken.

Het is nu 2 jaar later en de gerechtelijke achterstand bij het Hof van Cassatie is nog altijd niet opgelost. Ik vraag om een oplossing daarvoor. Dat is de reden waarom we de motie van CD&V vollediger vinden, en daarom zullen wij deze motie in elk geval steunen. (*Applaus bij CD&V, VB en VU&ID*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Nee*)

De bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemmingen over de moties houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Armenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 7 juni 2001

– 1050 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Armenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 7 juni 2001.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Ramon, verslaggever, heeft het woord.

De heer Frans Ramon, verslaggever : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister, collega's, ik wil kort verslag uitbrengen over deze overeenkomst, waaraan we op 28 maart 2002 in de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden een discussie hebben gewijd. Het gaat dus over de instemming met de overeenkomst ter bevordering en bescherming van investeringen tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Armenië.

Het gaat hier om een overeenkomst die bilateraal werd gesloten in het kader van de BLEU, de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie. Daarin participeren – naast het Groothertogdom Luxemburg – aan Belgische zijde de 3 gewesten en de federale overheid. Om die reden kwam de overeenkomst ter sprake in de commissie. Het gaat in de betrokken investeringsakkoorden over zogenaamde gemengde verdragen.

Eigenlijk zijn dergelijke overeenkomsten niets nieuws voor de BLEU. Ze sluit reeds 30 jaar dergelijke overeenkomsten met landen die geen lid zijn van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling. Dat is niet zo eigenaardig, omdat het investeren in deze landen doorgaans een merklijk hoger risico inhoudt.

De doelstellingen van dergelijke overeenkomsten zijn het aanmoedigen van investeringen via de vrije toegang tot het grondgebied van de verdragspartijen, de vrije overmaking naar het buitenland van de inkomsten uit die activiteiten en de maximale bescherming van investeerders. Zo'n verdrag garandeert dat de erin overeengekomen rechten, plichten en beschermingsmaatregelen slechts met wederzijdse toestemming kunnen worden gewijzigd, terwijl bovendien het afdwingen van de verbintenissen door internationale instanties mogelijk wordt gemaakt. Het gaat dus in deze enkel om een economische kwestie, en het is vrijwel onmogelijk om niet-investeringsgerelateerde elementen in te brengen in zulke akkoorden. Ik moet evenwel toegeven dat we in de commissie toch heel vaak stilstaan bij de problemen die er zijn om die akkoorden uit te voeren en de voorwaarden die moeten worden gecreëerd, omdat ze niet onbelangrijk zijn. Of we daar ook iets aan kunnen veranderen, is een andere zaak.

Ik wil nog even stilstaan bij de politieke en economische situatie van Armenië. Niet onbelangrijk om te vermelden is dat Armenië in 2001 toetrad tot de Raad van Europa, en zich engageerde om de mensenrechten te eerbiedigen. Precies dat lidmaatschap van de Raad van Europa en alle verplichtingen die dat met zich meebrengt, blijkt een niet onbelangrijke stabiliserende invloed te hebben op de lokale politieke instellingen.

Dan is er het conflict met Azerbeidzjan over de bergregio Nagorno-Karabach. We hebben vastgesteld dat dat conflict verre van opgelost is.

Op economisch gebied is Armenië een van de meest hervormingsgezinde landen van de voormalige Sovjet-Unie. Het land kent een hoog groeipercentage, ondanks het gebrek aan natuurlijke rijkdommen, de weinig ontwikkelde instellingen en een hoge werkloosheid. Het tekort aan investeringen en de beperkte uitvoer zijn op dit ogenblik de grootste problemen, vandaar het belang van deze overeenkomst.

Uit de algemene bespreking onthouden we dat men stellig gelooft dat het bevorderen van investeringen in Armenië een positief effect zou kunnen

Ramon

ressorteren. Dit akkoord zou ertoe kunnen leiden dat Armenië een onafhankelijker koers kan varen en zich wat lossier zou kunnen opstellen, onder andere ten opzichte van de GOS-staten. Bij sommige commissieleden leeft de indruk dat Armenië een pion is in een geopolitiek machtspeel, met de transitroutes voor de olievoorraden van de Kaspische Zee als inzet.

Het conflict om Nagorno-Karabach hypothekeert de ontwikkeling van de Armeense economie. Een aantal algemene problemen moet worden overwonnen, met name het gebrek aan vernieuwing en innovatie, en de situatie van de mensenrechten. De Armeense diaspora blijft een aanzienlijke invloed uitoefenen.

Zowel artikel 1 als artikel 2, en het geheel van het ontwerp van decreet werden ter stemming voorgesteld, en bij unanimiteit van 10 stemmen goedgekeurd. (*Applaus*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Armenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 7 juni 2001.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Armenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 7 juni 2001, zal volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de overdracht van de Vlaamse economische vertegenwoordigers van de Vlaamse regering naar Export Vlaanderen, Vlaamse openbare instelling
– 1116 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de overdracht van de Vlaamse economische vertegenwoordigers van de Vlaamse regering naar Export Vlaanderen, Vlaamse openbare instelling.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Laverge, verslaggever, heeft het woord.

De heer Jacques Laverge, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister, collega's, het gaat over een technische aanpassing van het statuut van de Vlaamse economische vertegenwoordigers. We worden vandaag geconfronteerd met 3 verschillende categorieën van VLEV'ers. Door diverse regionaliseringsoperaties hebben ze een verschillend statuut gekregen.

Het is uiteraard een goede zaak dat dit wordt regionaliseerd, maar het heeft natuurlijk gevolgen voor de rechtspositie van de VLEV'ers, onder andere de harmonisatie van hun statuten, een verbetering van hun verloning en vergoedingen, de sociale zekerheid en mobiliteit. Het heeft natuurlijk ook financiële gevolgen. Er zijn 3 miljoen euro meeruitgaven voor de aanpassing van het statuut van de VLEV'ers.

In de rand van de bespreking van dit technisch decreet, werd ook over de VLEV'ers van gedachten gewisseld. Die gedachtewisseling kunt u nalezen in het bijhorende verslag. Dit voorstel van decreet werd goedgekeurd met 9 stemmen voor en 3 onthoudingen. (*Applaus*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de overdracht van de Vlaamse economische vertegenwoordigers van de Vlaamse regering naar Export Vlaanderen, Vlaamse openbare instelling.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

§ 1. De Vlaamse Economische vertegenwoordigers die bij KB van 31 januari 1994 als handelsattachés en handelsprospectoren werden overgedragen aan de Vlaamse regering en die in dienst zijn op ... (datum), worden van ambtswege en in hun hoedanigheid overgedragen aan de Vlaamse openbare instelling Export Vlaanderen.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest en het Groothertogdom Luxemburg, ondertekend in Brussel op 15 december 2000 – 1133 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse Ge-

meenschap en het Vlaamse Gewest en het Groothertogdom Luxemburg, ondertekend in Brussel op 15 december 2000.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Ramon, verslaggever, heeft het woord.

De heer Frans Ramon, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, collega's, de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden besprak op 30 mei 2002 het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsverdrag tussen Vlaanderen en het Groothertogdom Luxemburg.

Het initiatief voor dit verdrag ging uit van de regering van het Groothertogdom Luxemburg die met de diverse gemeenschappen en gewesten van ons land een exclusief verdrag wilde ondertekenen waarin alle bevoegdheden van de respectieve overheden aan bod zouden komen. Het nieuwe verdrag tussen Vlaanderen en Luxemburg vervangt het oude Belgisch-Luxemburgs cultureel akkoord dat dateert van 1967. Het is uiteraard veel ruimer en gaat over samenwerking en uitwisseling op het vlak van economie, cultuur, toerisme, leefmilieu, landbouw, ruimtelijke ordening, huisvesting, infrastructuur, enzovoort.

Tijdens de algemene bespreking wezen diverse sprekers op volgende aspecten. Ten eerste zijn de Luxemburgers onze naaste burenen, en als burenen worden we vaak met gelijkaardige problemen geconfronteerd. Uitwisseling van mensen en know-how of toch minstens een gecoördineerde aanpak, is bijgevolg aangewezen. Ten tweede bestaan er op diverse vlakken sterke banden : naast de institutionele samenwerking in Beneluxverband, bestaat er een sterke toeristische en culturele connectie en is er een belangrijke economische band, denken we maar aan het bank- en verzekeringswezen en de staalindustrie. Ten derde is het een heel ruim verdrag dat gaat over al onze bevoegdheden. Daarmee erkent het Groothertogdom onze autonomie de facto en de jure. Er ontstaan door dit verdrag heel wat mogelijkheden tot samenwerking. Ten vierde is er in dit dossier ook bijzonder kort op de bal gespeeld, wat onze commissiesecretaris heeft omschreven als 'er is erg expeditief te werk gegaan' – daarmee hebben we onze woordenschat ook nog wat uitgebreid.

Zowel artikels 1 en 2 van het ontwerp van decreet alsook de hele tekst werden ter stemming gelegd en unaniem aangenomen met twaalf stemmen.
(*Applaus*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest en het Groothertogdom Luxemburg, ondertekend in Brussel op 15 december 2000.

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest en het Groothertogdom Luxemburg, ondertekend in Brussel op 15 december 2000, zal volkomen uitwerking hebben.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met :

1° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Gabon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 27 mei 1998 ;

2° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Ivoorkust inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 1 april 1999 – 1150 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met :

1° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Gabon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 27 mei 1998 ;

2° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Ivoorkust inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 1 april 1999.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Ramon, verslaggever, heeft het woord.

De heer Frans Ramon, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, in de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden werd op 30 mei 2002 het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de BLEU-investeringsbeschermingsovereenkomsten met respectievelijk Gabon en Ivoorkust besproken.

Tijdens de bespreking hadden we het ten eerste over de aard, het opzet en de algemene situering van de overeenkomsten, ten tweede over de recente evoluties in Gabon en Ivoorkust en ten derde over de geplande invoeging van een milieuclausule en sociale clausule in de BLEU-verdragstekst.

Ramon

Zoals bij de overeenkomst met de republiek Armenië werd ook dit verdrag op bilaterale basis gesloten in het licht van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie. Ik herhaal niet wat ik daarnet over dergelijke verdragen al heb verteld, maar ik wil erop wijzen dat bij dit soort akkoorden de investeerders van de betrokken partijen dezelfde behandeling genieten als de binnenlandse investeerders. Om discriminatie ten opzichte van derde partijen te voorkomen, is ook de clause van de meest begunstigde natie van toepassing. De verdragspartijen verbinden zich bovendien tot een vergoedingsplicht in geval van onteigenende maatregelen. Ten slotte wordt ook een specifiek juridisch kader gecreëerd waarin geschillen kunnen worden geregeld en waarbij de investeerder eventueel een beroep kan doen op internationale arbitrage. Ik licht dit even toe voor de mensen die dit soort akkoorden niet zo goed kennen, maar er iets meer over willen vernemen.

Gabon beschikt over heel wat natuurlijke rijkdommen. De bevolking ontvangt er volgens West-Afrikaanse normen een behoorlijk inkomen. Sommigen hebben het daarom over een geprivilegieerd land in West-Afrika. België heeft uitstekende bilaterale relaties met Ivoorkust. Naast een akkoord ter vermijding van dubbelbelasting, werden er met name ook akkoorden gesloten in de maritieme en de luchtvaartsector. Ongeveer 300 Belgische bedrijven exporteren naar Ivoorkust. Ook de Belgische investeringen zijn vrij belangrijk.

De bevoegde minister verklaarde zich principieel akkoord met de invoering van een milieu- en sociale clause in de BLEU-typetekst. Hiermee wordt ingegaan op een wens die reeds meermaals in onze commissie werd geuit. Dergelijke clauses zouden zijn goedgekeurd tijdens de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid. Met die invoering wil men voorkomen dat toekomstige partnerlanden hun milieu- en sociale wetgeving in neerwaartse zin zouden bijstellen om vreemde investeringen te stimuleren.

Uit de algemene bespreking blijkt dat de sprekers aandacht vragen voor het feit dat beide landen in niet geringe mate af te rekenen hebben met corruptie en wanbeheer. Het fenomeen van de kinder-

slaven – en dus eigenlijk de handel in kinderen – neemt er nog bijzonder ernstige proporties aan. De bevolking heeft vaak onvoldoende deel aan de opbrengsten van de aanwezige bodemschatten en de impact van investeringen op het algemeen welvaartspeil is niet altijd even duidelijk. Er zijn ook veel ‘Afrikaanse’ problemen, zoals de om zich heen grijpende aids crisis, een dubieus respect voor de mensenrechten, een gebrek aan democratie en politieke stabiliteit, een migratiedruk, enzovoort. Beide landen hebben een – ook economisch – potentieel. Het is dan ook nu niet het moment om Afrikaanse landen in de steek te laten. Het opnemen van een aparte sociale en milieuclause in de standaardtekst van de BLEU-investeringsakkoorden is, ten slotte, een positieve zaak, aangezien de partnerlanden in het Zuiden dit – begrijpelijkerwijze – doorgaans niet als hun eerste zorg zien.

De minister kon veel van deze bekommernissen van de leden delen en stelde ter afsluiting dat hij er rotsvast van overtuigd blijft dat de houding van een constructief engagement, die Vlaanderen in deze steeds heeft aangenomen, de enig juiste, en ook de enig werkbare houding is.

De artikels 1, 2 en 3 van het ontwerp van decreet, alsook het geheel werden ter stemming voorgelegd en met 10 stemmen unaniem goedgekeurd. (*Applaus*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met :

- 1° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Gabon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 27 mei 1998 ;
- 2° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Ivoorkust inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 1 april 1999.

Voorzitter

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Gabon inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 27 mei 1998, zal volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

Artikel 3

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Ivoorkust inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 1 april 1999, zal volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus
– 1207 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Sols, verslaggever, heeft het woord.

De heer Guy Sols, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte leden van de regering, geachte collega's, de commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme heeft op 6, 13 en 27 juni 2002 het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus besproken. Concrete aanleiding voor het indienen van het ontwerp was een vraag om uitleg van mevrouw Hermans tot minister Landuyt over het probleem van erkende jeugdorganisaties in het kader van de wetgeving op de reisbureaus van 1965 en de wetgeving op de reiscontracten van 1994. De vraag werd op 10 januari 2002 in de commissie behandeld.

Mevrouw Hermans zei toen dat de erkende jeugdverenigingen problemen ondervinden wanneer ze meerdere keren per jaar meerdaagse bivakken, jeugdkampen of jeugdreizen organiseren. Dit behoort nochtans tot de normale werking. De professionele reissector verwijt hen echter oneerlijke concurrentie en zegt dat ze bij het organiseren van meerdaagse jeugdverblijven onwettig handelen. Er zou een inbreuk worden gepleegd op de reisbureauwetgeving van 1965 en op de reiscontractenwetgeving van 1994. De minister beloofde in zijn antwoord op deze vraag om uitleg om in samenwerking met de commissie een oplossing uit te werken voor erkende jeugdorganisaties.

In zijn vraag om uitleg tot minister Landuyt over de wetgeving op de reisbureaus en de problemen voor sociaal-culturele verenigingen bepleitte de heer Laurys eenzelfde regeling voor sociaal-culturele verenigingen. Deze vraag om uitleg werd op 21 maart 2002 in de commissie behandeld.

Over het voorontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus werd het advies gevraagd van de Vlaamse Raad voor Toerisme, de SERV en de Raad van State. Tevens werd een KER opgemaakt en het ontwerp van decreet werd door de Vlaamse regering goedgekeurd op 8 mei 2002. De Vlaamse Raad voor Toerisme bracht op 12 maart 2002 spoedadvies uit en nodigde vervolgens de commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme uit op een werkoverleg op 31 mei 2002 voor de nadere bespreking en toelichting van het spoedadvies.

De commissie besliste tijdens haar vergadering van 6 juni 2002 om een hoorzitting te organiseren over het thema. Deze vond plaats op 13 juni 2002. De artikelsgewijze bespreking en de stemming vonden

Sols

plaats op 27 juni 2002. Voor de algemene bespreking kan worden verwezen naar de hoorzitting. In verband met de artikelsgewijze bespreking en de stemming moet vooral aandacht worden geschonken aan artikel 2. Dat artikel bepaalt welke verenigingen en activiteiten niet zijn onderworpen aan de wettelijke regeling voor de reisbureaus.

Door mevrouw Merckx, mevrouw Declercq en door de heren De Cock, Maes en Laurys werd amendement nummer 1 ingediend dat ertoe strekt de voorwaarden op te sommen volgens dewelke een activiteit of een vereniging niet onder de wettelijke bepalingen voor reisbureaus valt. Het amendement heeft een dubbele bedoeling. Het bepaalt ten eerste expliciet dat de erkende jeugdverenigingen voor de organisatie van reizen, bivakken, kampen en dergelijke niet onder de wet op de reisbureaus ressorteren. Het amendement herneemt hiervoor de oorspronkelijke bepaling uit artikel 2. Ten tweede wil het ook een analoge regeling voor de activiteiten van sportclubs, sociaal-culturele verenigingen en alle andere verenigingen die reizen organiseren zonder de bedoeling daarvan een winstgevend activiteit te maken. Om te bepalen wat juist als een winstgevend activiteit moet worden beschouwd, grijpen de indieners van het amendement terug naar de definitie daarvan in paragraaf 2 van de wet op de handelspraktijken van 1991.

De minister steunt het amendement. De wet van 1965 hanteert winstmotief als uitgangspunt. Dat criterium is niet van toepassing op de erkende jeugdverenigingen, omdat hun activiteiten per definitie als niet-winstgevend worden beschouwd. De wet van 1965 verbiedt evenmin dat andere organisaties reizen organiseren zonder winstoogmerk, maar omdat daarover wat misverstanden bestaan, is het aangewezen om via een amendement deze interpretatie in het decreet vast te leggen. 'Niet-winstgevend' wordt dan beschouwd als 'met een niet-commercieel karakter' zoals ook in de wet op de handelspraktijken is vastgelegd en waarover in de rechtspraak consensus heerst.

De heer Sols merkt op dat de omschrijving van het begrip 'jeugd' van decreet tot decreet verschilt. Het decreet van 9 juni 1993 houdende de subsidiëring van gemeentebesturen en de VGC inzake het voeren van een jeugdwerkbeleid verstaat onder jeugd kinderen en jongeren van 3 tot 25 jaar. In het decreet van 17 december 1997 houdende de subsidiëring van provinciebesturen inzake het voeren van een jeugdwerkbeleid gaat het om kinderen en jongeren van 6 tot 25 jaar. In het decreet van 29 maart

2002 gaat het om kinderen en jongeren van 3 tot 30 jaar. De heer Sols acht het dan ook wenselijk dat de minister die bevoegd is voor het jeugdbeleid, deze definities beter op elkaar afstemt.

Het ontwerp van decreet werd in de commissie unaniem aangenomen met twaalf stemmen. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, met dit ontwerp van decreet wil de Vlaamse regering de vergunningsplicht die wordt opgelegd door de wet van 21 april 1965 op het statuut van de reisbureaus voor de jeugdorganisaties en -verenigingen afschaffen.

Uit het verslag van de heer Sols blijkt dat men niet over een nacht ijs is gegaan. De vergunningsvoorwaarden voor de jeugdorganisaties en -verenigingen staan haaks op de pedagogische hoofddoelstellingen van het jeugdwerk. De organisatie en de werking van een reisbureau vereisen andere bekwaamheden dan die waaraan jeugdorganisaties en -verenigingen moeten voldoen.

Terecht is de Vlaamse regering ingegaan op de noodoproep van de Vlaamse Jeugdraad. De wet van 1965 hing als een zwaard van Damocles boven het jeugdwerk. Onder druk van reisbureauverenigingen dreigden de jaarlijkse kampen van de jeugdbewegingen in het water te vallen. CD&V steunt het regeringsinitiatief, maar betreurt tegelijkertijd dat de minister de belofte uit zijn beleidsnota Toerisme nog altijd niet is nagekomen, namelijk de realisatie van het samenwerkingsakkoord over het statuut van de reisbureaus. Zo'n samenwerkingsakkoord had een totaaloplossing voor het rijke Vlaamse verenigingsleven en het vrijwilligerswerk kunnen vormen.

Een hoorzitting met de betrokkenen uit het sociaal-cultureel vormingswerk, de sportsector en het onderwijs heeft duidelijk gemaakt dat ook andere beleidsdomeinen worden bedreigd door dit verouderd reisbureaustatuut. Tegen lokale sportverenigingen en sociaal-culturele organisaties wordt een klacht ingediend of wordt daarmee bedreigd omdat ze een uitstap of een sportkamp inrichten. Tot op heden werd gelukkig nog geen vervolging ingesteld, maar het risico op bestraffing blijft bestaan. Uiteraard moet de organisatie van commerciële reizen of uitstappen voldoen aan de reiswetgeving van 1965. Daarvoor is onder meer een vergunning nodig. Zoals de regering wenst tegemoet te komen

Merckx-Van Goey

aan de noden van het jeugdwerk, moet het ook voor andere vrijwilligersorganisaties mogelijk blijven om reizen of uitstappen te organiseren die passen in hun doelstellingen of waartoe de Vlaamse overheid hen decretaal verplicht, zoals de organisatie van sportkampen.

CD&V zal de tekst, met inbegrip van het in de commissie bij unanimitie geamendeerde artikel 2, aanvaarden. In de tekst wordt expliciet gesteld dat erkende jeugdverenigingen niet onder de wetgeving op het statuut van de reisbureaus vallen. Verder wordt een analoge bepaling ingevoerd voor de activiteiten van sociaal-culturele verenigingen, sportclubs en alle verenigingen die uitstappen en reizen organiseren zonder de bedoeling er een winstgevende activiteit van te maken. Zo nemen we de juridische, administratieve en financiële hindernissen weg voor de realisatie van de doelstellingen van de verenigingen. Dankzij dit decreet wordt het vrijwilligerswerk de mogelijkheid geboden om op onbaatzuchtige wijze een uitstap, reis, sportkamp of werkbezoek in te richten.

Omdat voor CD&V het vrijwilligerswerk het cement is van de samenleving en vrijwilligers een meerwaarde voor de samenleving vormen, zal CD&V dit ontwerp van decreet goedkeuren. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Ramoudt heeft het woord.

De heer Didier Ramoudt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte ministers en collega's, voor de jeugdverenigingen was het tot vandaag niet duidelijk of ze al dan niet moeten beschikken over een reisbureauvergunning als ze kampen, bivakken of meerdaagse verblijven organiseren. Jarenlang was dat geen probleem, tot onlangs een aantal organisaties riskeerden voor de rechter te worden gesleept. Deze onduidelijkheid zorgde voor onrust.

Het voorliggend ontwerp van decreet haalt de jeugdverenigingen uit de grijze zone. Decretaal erkende jeugdverenigingen worden ontslagen van de plicht om over een reisbureauvergunning te beschikken als ze reizen en verblijven organiseren en verkopen aan hun aangesloten leden. Ik ga akkoord met het feit dat het organiseren van reizen voor jeugdverenigingen geen doel op zich is en bijgevolg ook niet als economische activiteit moet worden gezien. Het organiseren van verblijven en reizen situeert zich duidelijk binnen de kernopdracht van deze verenigingen.

Binnen het jeugdwerk komt het er op aan om kinderen en jongeren op een pedagogisch verantwoorde manier te leren omgaan met andere culturen, leven en werken in groep en verantwoordelijkheden opnemen. Deze doelstelling moet maximaal gehaald worden.

De jeugdverenigingen uit de schemerzone halen door hen van de verplichting te ontslaan om over een vergunning te beschikken, mag echter niet betekenen dat de kinderen en jongeren minder beschermd of zelfs onbeschermd op kamp of vakantie gaan.

De wet van 1965 is er niet gekomen om de reisbureaus, maar wel degelijk de consument te beschermen. Het fundament van de wet van 1965 bestaat erin de reiziger of consument optimaal te beschermen vanaf het ogenblik dat hij een contract ondertekend heeft, zodat al zijn rechten kunnen gelden. De cruciale vraag bij de bespreking van voorliggend ontwerp is dan ook of de kinderen, die op vakantie gaan met een erkende vereniging, voldoende beschermd zijn indien er iets verkeerd loopt. Tijdens de hoorzitting en tijdens de bespreking in de commissie werd meermaals geopperd dat het organiseren van reizen door jeugdverenigingen onder de reglementering van Jeugd valt. Het decreet op het Vlaams jeugdbeleid biedt inderdaad controle en bescherming voor de landelijke organisaties.

Naast het indienen van een beleidsnota, gecontroleerd door de administratie Jeugd en Sport, is er een beoordeling door een beoordelingscommissie. Jaarlijks dienen de goedgekeurde rekeningen en begroting voorgelegd te worden aan de administratie. Bovendien is er nog de controle van een accountant of bedrijfsrevisor.

Tevens stelt het decreet ook dat de burgerlijke aansprakelijkheid van de vereniging, haar bestuurders, haar leden en de deelnemers door een verzekering moet gedekt zijn. Het probleem is echter dat deze vereisten niet expliciet opgelegd worden aan de lokale en provinciale verenigingen, die respectievelijk erkend zijn op basis van de decreten van 9 juni 1993 en 17 november 1997. Kortom, de bescherming van de kinderen, die met provinciale en lokale jeugdverenigingen op vakantie gaan, roept vraagtekens op.

Ik had liever gezien dat, in een eerste fase, alleen de erkende landelijke organisaties in aanmerking kwamen voor een vrijstelling van de vergunning. In een latere fase en bij een positieve evaluatie kon de regeling uitgebreid worden naar alle erkende jeugdverenigingen. Bovendien zal het geven van

Ramoudt

een vrijstelling aan de erkende jeugdverenigingen ongetwijfeld leiden tot het vragen van identieke uitzonderingen door tal van andere organisaties.

Ondanks het feit dat een definitie van winstgevende activiteit nu is ingeschreven in de wet van 1965, zodat het duidelijker wordt dat niet-winstgevende activiteiten vrijgesteld worden van vergunningsplicht, vrees ik dat we volgend jaar opnieuw met dezelfde problematiek, weliswaar met andere soorten verenigingen, zullen worden geconfronteerd.

Het voorliggende decreet zal misschien wel rust brengen bij het jeugdwerk, maar uiteindelijk wordt een discriminatie ingebouwd tussen de erkende jeugdorganisaties en andere verenigingen.

Als laatste punt van mijn betoog wil ik nogmaals de bevoegdheidsproblematiek aankaarten. Ik weet dat de minister voor deze problematiek een oplossing probeert te vinden. Ik weet echter ook dat dit niet gemakkelijk is. Bij het bekijken van de lijst van de landelijk erkende jeugdorganisaties, stel ik bijvoorbeeld vast dat 22 van de 76 verenigingen gedomicilieerd zijn in Brussel. Dat houdt in dat bijna 1 op de 3 niet in aanmerking komt voor de bepalingen van voorliggend decreet. Betekent dit dat de minister oogluikend zal toelaten dat deze organisaties hun vestigingsplaats naar het Vlaams Gewest verplaatsen? Deze evolutie lijkt mij in tegenstrijd met de gedachtegang van de Vlaamse regering inzake Brussel.

Graag had ik aan de minister gevraagd om hiervoor een oplossing te zoeken. In elk geval zal dit decreet rust brengen op het veld van het jeugdwerk.

Ik wil echter de landelijke jeugdorganisaties en het Steunpunt Jeugd meegeven dat ze, bij hun vormingsactiviteiten van de lokale verantwoordelijken, die mensen moeten wijzen op hun verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden bij het organiseren van reizen. Jong zijn en op reis gaan is tof. Het is onze taak om een kader te scheppen waarin jongeren dit onbezorgd kunnen doen. Ik ben er echter niet van overtuigd dat de wijziging in dit decreet daartoe zal bijdragen. Bij de stemming zal ik me persoonlijk onthouden, om twee redenen. Ten eerste, ik vind dat de wet goed was. De consument werd beschermd. Nu we dit wijzigen, lichten we de meest kwetsbaren er uit, zodat ze minder worden beschermd. Ten tweede bestaat er helemaal geen duidelijkheid over de verplichte BTW-aanrekening op de reizen. Er is terzake geen advies

ingewonnen bij de federale overheid. Misschien zal daar het schoentje knellen. Ik vraag begrip voor het feit dat ik me bij de stemming zal onthouden. Mijn fractie zal dit ontwerp van decreet goedkeuren.

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, geachte leden, wat is belangrijk aan dit ontwerp van decreet tot de wijziging van het statuut van de reisbureaus? Alle actoren – zoals bleek uit de hoorzitting van 13 juni – stuurden aan op een verruiming van de toepassing tot jeugdorganisaties, voor zover die reizen en verblijven organiseren voor en verkopen aan hun aangesloten leden. Het amendement ingediend door de democratische fracties heeft de bedoeling goed te bepalen aan welke voorwaarden een activiteit of vereniging moet voldoen om niet onderhevig te zijn aan de wettelijke bepalingen voor reisbureaus. Een tweede doel van het amendement is een analoge regeling in te stellen voor activiteiten van sportclubs, sociaal-culturele verenigingen en anderen die niet de bedoeling hebben een winstgevende activiteit te organiseren. Dit is een goede stap voorwaarts voor het toerisme in het algemeen, maar vooral ook voor al die verenigingen, die met vrijwilligers dagelijks heksentoeren moet uithalen om het hoofd boven water te houden. Dit beantwoordt ook aan onze verzuchting om de zaken te vereenvoudigen en doorzichtiger te maken. Daarom zullen we dit ontwerp van decreet enthousiast goedkeuren. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Ramoudt heeft het woord.

De heer Didier Ramoudt : Ik wil even informeren of ik dit goed heb begrepen. Heb ik de heer Maes nu net horen zeggen dat ook de sportclubs daaronder vallen?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, vooreerst wil ik iedereen danken voor de goede samenwerking in de commissie. Na de hoorzitting zijn er in volledige samspraak nog verbeteringen aangebracht aan de tekst, waardoor we eigenlijk meer regelen dan alleen iets voor de jeugdorganisaties. Daarmee geef ik een antwoord op de vraag van de heer Ramoudt. Het zal hem verheugen dat we hiermee terugkeren naar de basisprincipes van de wet van 1965, die er inderdaad op gericht was de consument te beschermen. De grote hervorming van de wet van 1965 is institutioneel wat geblokkeerd.

Landuyt

Mijn belofte stuit dus op de Grondwet en de bijzondere wetten. Reisbureaus in Brussel worden immers beschouwd als biculturele instellingen, waardoor die gewestelijke bevoegdheid niet eens bestaat en enkel het federale niveau bevoegd is voor reisbureaus in Brussel. Ik verwijs in dit verband naar complexe adviezen van de Raad van State.

Wat dit specifieke punt betreft, is het inderdaad zo dat er onrust bestond in de jeugdsector omwille van het feit dat al te zeer geprocedeerd werd door de reisbureausector in de richting van jeugdorganisaties die reizen organiseerden. De discussie was dan dat bepaalde reizen met winst georganiseerd zouden zijn en dus conform de wet via een erkend reisbureau dienden te gebeuren.

Om deze discussie uit te klaren, heeft de Vlaamse regering – en eigenlijk nu ook de commissie – de volgende optie genomen. Jeugdorganisaties ressorteren toch onder de jeugdregering, en zijn er in die zin volledig op gericht om het belang van het kind en van de jeugd te vrijwaren. Daarom is de optie genomen om die jeugdorganisaties geen bijkomende verplichting op te leggen als ze reizen organiseren. We gaan er immers van uit – en dat is de basisoptie – dat het organiseren van een reis voor hen een element is van hun werking, die reeds decretaal beschermd, bewaakt en geregeld is.

Alle jeugdorganisaties, mooi opgesomd, worden dus uitgesloten. Wel is er een zekere frustratie wat betreft de landelijke jeugdorganisaties, dus de koepels, die hun vestigingsplaats hebben in Brussel. Die vallen immers niet onder die regel. Aangezien we echter regionaal specificeren wie er wel binnen dat kader past, komt het uiteindelijk op hetzelfde neer.

Ik ga nu iets dieper in op het bijkomende artikel na de hoorzitting. Tijdens de hoorzitting werd terecht de volgende opmerking gemaakt. Door jeugdorganisaties expliciet uit te sluiten, dreigden we de andere organisaties in een moeilijke situatie te brengen, omdat men dan juridisch de a-contrarioredening kon volgen. Jeugdorganisaties zijn uitgesloten van de verplichting om een vergunning te hebben als reisbureau bij het organiseren van een reis. Door deze uitsluiting werden de andere – expliciet of impliciet – niet uitgesloten.

Om dit te vermijden, hebben we nu een interpretatieartikel ingevoegd, waarin de betekenis van de

term ‘winstgevend’ wordt omschreven in de zin zoals het oorspronkelijk bedoeld was. Nu wordt dus, na goedkeuring van dit ontwerp van decreet, voor het Vlaams Gewest een duidelijke interpretatie gegeven aan de term ‘winstgevend’, met name de verwijzing naar commerciële activiteiten zoals omschreven in de wet op de handelspraktijken.

Dit betekent dat we voor alle organisaties de duidelijkheid bieden dat ze niet omwille van het organiseren van een reis bij manier van spreken kunnen worden lastiggevallen door een reisbureau dat beweert dat er op die reis winst werd gemaakt en dat dit dus diende te gebeuren via een erkend reisbureau. Dit is niet de discussie. Het decreet stelt nu heel duidelijk dat er maar een verplichting is om een reis via een erkend reisbureau te organiseren, indien men overgaat tot de commerciële activiteit van het organiseren van reizen.

Hierdoor wordt de oorspronkelijke bedoeling van de wet van 1965 benaderd. Wie om commerciële redenen reizen organiseert, moet dit doen volgens de voorwaarden van de wet van 1965 en moet daarvoor een erkenning hebben. Wie als organisatie voor zijn leden in het kader van zijn activiteiten reizen organiseert, doet dit niet om commerciële redenen, doet dit dus niet om permanent winstgevend te redenen, en hoeft dus niet erkend te worden als reisbureau. Dit betekent dat ook voor sportverenigingen een en ander duidelijker is dan de vaagheid die was ontstaan door de geleidelijk steeds engere manier van interpreteren van die wet van 1965.

Nu zeggen we expliciet dat erkende jeugdorganisaties helemaal niet onder de reglementering van de wet van 1965 inzake erkende reisbureaus vallen. We zeggen er nu bij dat wat de andere organisaties betreft, er geen verplichting bestaat om via een erkend reisbureau te werken of zelf een erkenning als reisbureau aan te vragen, indien men geen commerciële activiteit van het organiseren van een reis doet.

Anders gezegd, organisaties die reizen organiseren voor hun leden, hoeven geen erkenning te hebben als reisbureau. Dat was nooit de bedoeling, en het wordt nu in het Vlaams Gewest duidelijk gesteld in een artikel dat wordt toegevoegd aan de wet van 1965. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Nen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Aan artikel 1 van de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus wordt in het kader van de regeling voor het Vlaamse Gewest een § 4 en een § 5 toegevoegd, die luiden als volgt :

"§ 4. Artikel 1, § 1, is niet van toepassing op de volgende jeugdorganisaties en -verenigingen voorzover ze de reizen en verblijven organiseren voor en verkopen aan hun aangesloten leden :

- 1° de particuliere jeugdverenigingen bedoeld in artikel 2 van het decreet van 9 juni 1993 houdende subsidiëring van gemeentebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie inzake het voeren van een Jeugdwerkbeleid ;
- 2° de particuliere verenigingen die werkzaam zijn op het domein van het provinciale/regionale jeugdwerk, bedoeld in artikel 7 van het decreet van 17 december 1997 houdende subsidiëring van provinciebesturen inzake het voeren van een jeugdwerkbeleid ;
- 3° de landelijk georganiseerde jeugdverenigingen erkend door de Vlaamse Gemeenschap in toepassing van het decreet van 12 mei 1998 houdende de erkenning en subsidiëring van het landelijk georganiseerd jeugdwerk ;
- 4° de landelijk georganiseerde jeugdvereniging en de lokale jeugdvereniging bedoeld in artikel 2,

3° en 4°, van het decreet van 29 maart 2002 op het Vlaamse jeugdbeleid.

§ 5. In het kader van deze wet wordt onder winstgevende werkzaamheid verstaan : de activiteit van personen die, hetzij in eigen naam, hetzij in naam of voor rekening van een al dan niet met rechtspersoonlijkheid beklede derde, met of zonder winstoogmerk, een commerciële, financiële of industriële activiteit uitoefenen en die producten of diensten te koop aanbieden of verkopen. "

– *Aangenomen.*

Artikel 3

Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus en van het decreet van 5 maart 1985 houdende oprichting van een Vlaamse Adviesraad voor toerisme

– 1208 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus en van het decreet van 5 maart 1985 houdende oprichting van een Vlaamse Adviesraad voor toerisme.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Gardeyn-Debever, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Voorzitter

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus en van het decreet van 5 maart 1985 houdende oprichting van een Vlaamse Adviesraad voor toerisme.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Aan de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus worden voor het Vlaamse Gewest artikel 14 tot en met 18 toegevoegd, die luiden als volgt :

"Regeling voor het Vlaamse Gewest

Artikel 14

In artikel 3 wordt na het tweede lid een derde lid ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Indien de in artikel 1, § 1, bedoelde werkzaamheid uitgeoefend wordt zonder vergunning kan de Vlaamse minister bevoegd voor Toerisme of zijn gemachtigde de sluiting bevelen van de lokalen waar die werkzaamheid wordt uitgeoefend."

Artikel 15

Aan artikel 4, 2°, a), worden de volgende woorden toegevoegd : "en verzekeringen".

Artikel 16

In artikel 5, 5°, worden de woorden "welk bedrag niet hoger mag zijn dan 1 p.d. van dat van de borgtocht" geschrapt.

Artikel 17

In artikel 8, eerste lid, 2°, worden na het woord "toekenning" de woorden "weigerings, schorsing of intrekking" vervangen door de woorden "of weigerings".

Artikel 18

In artikel 9 worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° aan het tweede lid worden na de woorden "...werkzaamheden uit te oefenen." de volgende zinnen toegevoegd : "Als de in artikel 1, § 1, bepaalde werkzaamheid verder wordt uitgeoefend nadat de vergunning werd ingetrokken of geschorst omdat de dader van het misdrijf niet beschikte over de verzekeringen, vermeld in artikel 4, 2°, a), kan het verbod tijdelijk zijn, met een minimum van drie maanden, tot definitief. In dat geval kunnen de hoven en rechtbanken ook beslissen tot de verbeurdverklaring van de goederen van het reisbureau, die eigendom zijn van de veroordeelde." ;

2° na het vierde lid wordt een vijfde lid ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Toerisme Vlaanderen kan zich burgerlijke partij stellen." ;

3° na het vijfde lid wordt een zesde lid ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Ter uitvoering van de beslissing tot intrekking of schorsing van de vergunning bedoeld in artikel 3, eerste lid en van het besluit van de minister of zijn gemachtigde, bedoeld in artikel 3, derde lid, kan de leidend ambtenaar van Toerisme Vlaanderen of zijn gemachtigde overgaan tot het leggen van de zegels op al de bedoelde lokalen waar reizen en verblijven worden verkocht zodanig dat deze activiteit niet meer uitgeoefend kan worden."

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 3

Aan artikel 7, § 1, b, van het decreet van 5 maart 1985 houdende oprichting van een Vlaamse Adviesraad voor toerisme wordt volgende zin toegevoegd :

“Evenwel is de taak van het technisch comité van de reisbureaus beperkt tot het verstrekken van advies in eerste aanleg over voorstellen van beslissing tot toekenning of weigering van een erkenning.”.

– *Aangenomen.*

Artikel 4

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt." .

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de integrale jeugdhulp
– 1211 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Becq, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister, collega's, vooraf wil ik situeren waar dit ontwerp van decreet vandaan komt. Vervolgens zal ik de inhoud ervan behandelen, en ten slotte de algemene elementen van de bespreking.

Het ontwerp van decreet komt niet uit het niets, maar vloeit voort uit de motie van aanbeveling die we tijdens de vorige regeerperiode goedkeurden naar aanleiding van de rondetafelconferentie over bijzondere jeugdzorg. Het doel ervan is vooral sectoroverschrijdende experimenten mogelijk te maken, teneinde tot een betere integrale jeugdhulp te komen. Sectoroverschrijdend betekent dat er een samenwerking is tussen ten minste het onderwijs, het algemeen welzijnswerk, de bijzondere jeugdzorg, de geestelijke gezondheidszorg, het Vlaams Fonds en Kind en Gezin.

Met dit ontwerp wordt een wettelijke basis geboden om af te wijken van de vigerende regelgeving. Het was een lang proces dat tot dit ontwerp van decreet heeft geleid, en het werd voorafgegaan door een zogenaamde strategische planning, waarin strategische doelstellingen werden uitgewerkt in 6 werkgroepen. Daarnaast werden er twee extra werkgroepen opgericht over crisishulp en over de positie van de cliënt.

Ten slotte werden er drie proefregio's geselecteerd : de gerechtelijke arrondissementen Antwerpen, Tongeren, Hasselt en Gent. In die regio's zouden de bakens moeten worden uitgezet om de bruikbaarheid te toetsen van de principes die door de werkgroepen naar voren zijn gebracht en die de integrale jeugdhulpverlening gestalte moeten geven.

In het ontwerp van decreet worden de drie modelregio's aangeduid, worden de doelstellingen van de integrale jeugdhulpverlening weergegeven, wordt bepaald welke sectoren ten minste bij dit proces moeten worden betrokken, en worden de principes van dat proces uitgewerkt. Het hulpaanbod van de verschillende sectoren zal worden opgedeeld in modules om te komen tot een aanbod dat de sectoren overstijgt. Daaraan wordt een begeleidings- en acceptatieplicht gekoppeld. Dit moet de mogelijkheid creëren om het onderscheid tussen het rechtstreeks en het onrechtstreeks toegankelijk aanbod experimenteel te benaderen.

Hoewel de begrippen iets verder zijn uitgewerkt, is er nog heel wat discussie geweest. Zo moet de onrechtstreeks toegankelijke hulp altijd op een indicatiestelling en op een toewijzing zijn gebaseerd. De indicatiestelling moet multidisciplinair en onafhankelijk van de hulpverlening worden georganiseerd.

Verschiedende begrippen worden enigszins omloerst in een ruimer kader geplaatst. Een registratie wordt voorgesteld. Het belangrijkste principe lijkt me evenwel dat de Vlaamse regering wordt gemachtigd om een aantal uitvoeringsbesluiten op

Becq

te stellen die van de bestaande regelgeving in de verschillende sectoren afwijken. Deze nieuwe regelgeving moet wel ter bekrachtiging aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd.

Uit de algemene bespreking is gebleken dat alle partijen blij zijn dat dit ontwerp van decreet eindelijk ter sprake is gekomen. De heer Roegiers heeft gezegd dat hij 'blij is dat het eerste echte ontwerp na 3 jaar ter bespreking werd voorgelegd'. Tenslotte maakt dit ontwerp van decreet deel uit van de algemene uitvoering van de beleidsnota.

Het belang van de samenwerking tussen de verschillende sectoren is beklemtoond. De VLD heeft erop gewezen dat blinde vlekken en overlappingsen kunnen worden vermeden. De VU&ID-fractie zou liever een sterkere samenwerking aan de basis zien. Het Vlaams Blok hoopt op deze manier de versnippering tegen te gaan.

Agalev, CD&V en de heer Roegiers hebben tevens de klemtoon op de jeugdwerking gelegd. Er is gediscussieerd over de vraag in welke mate de jeugdsector bij de hulpverlening moet worden betrokken.

Alle partijen hebben de nood benadrukt aan een verder uitgewerkt beleid inzake preventie en inzake als misdaad omschreven feiten. Dit ontwerp van decreet kan als een middenstuk van een groter geheel worden beschouwd. Helaas blijken kop en staart nog te ontbreken. Wellicht omdat deze niet in dit ontwerp van decreet thuishoren. Het betreft hier tenslotte een specifieke regeling. Alle partijen vinden evenwel dat de volledige motie van aanbeveling moet worden uitgevoerd.

Tijdens de algemene bespreking is ook de nodige aandacht gevraagd voor de kloof met de niet-experimentele regio's. Er is nood aan voldoende informatie en aan een duidelijke communicatie.

Dit ontwerp van decreet zou als een vrij algemene volmacht aan de Vlaamse regering kunnen worden beschouwd. Alle partijen hebben echter beklemtoond dat ze de uitzonderingsregels van nabij zullen opvolgen. De minister heeft er bovendien op gewezen dat bepaalde besluiten kunnen worden geschorst indien het Vlaams Parlement deze achteraf niet bekrachtigt.

Er is uitgebreid gediscussieerd over de toegankelijke en de niet-toegankelijke hulp. Er zullen bijkomende criteria voor de niet-toegankelijke hulp

worden geformuleerd. We zijn tevens dieper ingegaan op het probleem van de beschikbare en van de aangepaste hulp. De klemtoon zou moeten worden gelegd op de aangepaste hulp. We mogen ons niet tot de beschikbare hulp beperken.

Wat de registratie en de evaluatie betreft, heeft iedereen een goede kwalitatieve en kwantitatieve effectenmeting gevraagd. Omwille van het gebrek aan statistisch materiaal, kan wat binnen de experimentele regio's gebeurt moeilijk worden vergeleken. Dit vormt wellicht een probleem voor een goede evaluatie.

CD&V heeft om de nodige aandacht voor de kwetsbare groepen gevraagd.

Wat er na dit experiment dient te gebeuren, moet nog worden verduidelijkt. Een op voorstel van CD&V ingediend amendement is door alle partijen aanvaard. Normaal gezien, zal het experiment op 30 juni 2004 aflopen. Volgens het goedgekeurde amendement, heeft de Vlaamse regering zich geëngageerd om de betrokken regelgeving tegen januari 2004 te evalueren.

Tot slot wil ik nog zeggen dat alle partijen bedenkingen hadden omtrent het taalgebruik dat in heel deze sector wordt gehanteerd en dat ook in de hoorzitting aan de orde was. Ik hoop dat in de communicatie naar aanleiding van dit ontwerp, en omtrent heel het proces dat binnen de bijzondere jeugdbijstand plaats heeft, we erin slagen een verstaanbare taal te gebruiken, niet alleen voor onszelf maar vooral voor de cliënten en de hulpverleners.

Het ontwerp werd unaniem aanvaard. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, de fractie van het Vlaams Blok zal het ontwerp van decreet op de integrale jeugdhulp goedkeuren want het beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke noodzaak. Eigenlijk zouden we beschaamd moeten zijn voor het feit dat we vandaag nood hebben aan de voorliggende maatregelen. Eigenlijk zouden we ons vandaag beter eens bezinnen over hoe het zo ver is kunnen komen dat een deel van onze kinderen en jongeren klaarblijkelijk ontsnapt aan elke vorm van opvoeding en dat een steeds toenemend deel van onze kinderen en jongeren voor niets of niemand nog respect kan opbrengen en in grote mate feitelijk onhandelbaar is geworden.

Strackx

Er zijn in het verleden nog wel periodes geweest zoals op het einde van de jaren '60, dat de jeugd revolteerde tegen zijn ouders, leerkrachten en alles wat met gezag te maken had. Maar dat waren jongvolwassenen van wie het normaal is dat ze kritisch staan tegenover een aantal gevestigde waarden. Nu spreken we over kinderen van 8/9 jaar die tegen een leerkracht die een opmerking maakt, zeggen: 'Laat me gerust, stomme trut'. Zoiets zou 30 jaar geleden ondenkbaar zijn geweest. Wat we thans meemaken, is nooit eerder gezien, noch in leeftijd noch in voorkomen.

Het volstaat te praten met enkele mensen die in het onderwijs staan om een beeld te krijgen van het gebrek aan opvoeding waarmee een steeds toenemend deel van onze kinderen te kampen heeft. Of zoals een moegetergde leerkracht het onlangs in een krant uitdrukte: 'De helft van de ouders heeft niets meer aan zijn kinderen te zeggen.' Ouders verwachten dan dat de school dit probleem wel zal oplossen. Maar wanneer de onderwijzen niet door het thuismilieu worden ondersteund heeft dat natuurlijk geen enkele zin.

Als wij vroeger op school iets hadden uitgespookt en gestraft werden, kregen we er thuis nog eens een straf bovenop. Nu komen de ouders naar de school om te protesteren. Een nota in onze agenda was zowat onze grootste vrees. Nu schrijven de ouders een nota terug. In ons rapport stond een quotering voor gedrag en een slecht cijfer voor gedrag was vele malen erger dan een onvoldoende voor rekenen of taal. Nu wordt er eens hartelijk om gelachen. Moet het nog verbazen dat de verbale intimidatie van de leerkrachten dan enkele jaren later evolueert naar fysieke intimidatie en dat in een dergelijk klimaat steeds meer leerkrachten er de brui aan geven? Wie kan het hen kwalijk nemen?

Het opvoeden van kinderen is nooit een gemakkelijke taak geweest, maar het is altijd een eerder intuïtieve gebeurtenis geweest, het werd min of meer van de ene generatie aan de andere doorgegeven.

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Het moet me van het hart dat de relevantie van het betoog van de heer Strackx me ontgaat. Als hij de veeleer negatieve uitlatingen over de jeugd van tegenwoordig zou situeren in dit ontwerp van decreet, zou dat handig meegenomen zijn.

De heer Felix Strackx : Ik probeer enkel het mechanisme dat aan de basis ligt van de problematische opvoedingssituaties te schetsen. Als u met ouders en leerkrachten spreekt, zult u toch moeten toegeven dat het aantal problematische opvoedingssituaties echt zeer sterk toeneemt en dat de zaak uit de hand dreigt te lopen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Sta mij toe op te merken dat de schets die u brengt, nog iets anders is dan een schets van een problematische opvoedingssituatie.

De heer Felix Strackx : Het staat u vrij om het niet eens te zijn met wat ik zeg, collega, en een andere visie te hebben.

De heer André Moreau : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb reeds heel mijn leven de gewoonte om naar de mensen te luisteren en sinds mijn komst hier, ondertussen drie jaar geleden, heb ik dat ook steeds gedaan. Het is mijn opvatting dat iedereen recht van spreken heeft, zeker in het parlement. Ik ben dus ook bereid naar uw discours te luisteren. Tot nog toe hebt u echter de indruk gegeven dat er niet veel goed is aan het Vlaamse onderwijs en het Vlaamse opvoedingssysteem. Uw visie komt op mij heel negatief over, ik zou u willen vragen om ze toch een beetje te nuanceren.

In de commissie voor Onderwijs heb ik al meermaals gehamerd op de verantwoordelijkheid van de ouders in het onderwijslandschap. U moet niet denken dat de meeste mensen in het onderwijs niet hun uiterste best doen om daar wat aan te doen. Het is natuurlijk een teken des tijds, maar wat u zegt, gaat ook op voor de volwassenen. Als u uw discours niet nuanceert, zie ik mij verplicht de zaal te verlaten.

De heer Felix Strackx : U hebt volkomen gelijk, mijnheer Moreau. Ik probeer hier de tijdgeest te schetsen. Ik probeer het maatschappelijke klimaat te schetsen waarin de opvoeding van kinderen tegenwoordig moet gebeuren en waarin onderwijzen moeten werken. U hebt volkomen gelijk als u zegt dat de mensen in het onderwijs zich zeer veel moeite getroosten om hun job goed te doen. Ik stel alleen maar vast dat onderwijzen erover klagen dat ze onvoldoende worden ondersteund door de ouders. Ik denk dat wat u gezegd hebt, enkel mijn thesis bevestigt.

Ik heb dus net gezegd dat het opvoeden van kinderen geen gemakkelijke taak is, dat weet iedereen die kinderen heeft. Als het al zo moeilijk is om de eigen kinderen op te voeden, wat moet het dan niet

Strackx

zijn om de kinderen van iemand anders op te voeden? Als het al zo moeilijk is om gezag af te dwingen bij de eigen kinderen, hoe moeilijk moet dat dan niet zijn bij de kinderen van iemand anders? Dat is nu eenmaal de maatschappelijke realiteit, een maatschappelijke realiteit die ik ook betreur.

Deze week nog vernam ik in de pers dat het aantal echtscheidingen in Brussel tegenwoordig hoger ligt dan het aantal huwelijken. In Vlaanderen ligt het voorlopig nog iets lager, maar het percentage scheidingen evolueert toch ook naar 80 percent van het aantal huwelijken. Heden ten dage zijn er veel gezinnen met kinderen van verschillende ouders. Er zijn de kinderen van de vader, de kinderen van de moeder en de kinderen van de beide partners samen. Om de andere week of in het weekend gaan die kinderen dan naar hun natuurlijke vader of moeder, waar weer eens kinderen van verschillende afkomst samenwonen. Collega's, ik zeg niet dat dit per se slecht moet aflopen, er zijn gelukkig veel gevallen waar dat zelfs zeer goed gaat. Toch zijn het allemaal factoren die zeer belastend zijn en de kans op een stabiele en consequente opvoeding niet echt bevorderen.

Mijnheer Moreau, als beleidsmakers lijken we machteloos te staan tegenover deze maatschappelijke tendens. Relaties komen steeds meer onder druk te staan. Het is absoluut noodzakelijk dat er meer en grondiger wordt nagedacht over de oorzaken hiervan en de mogelijke oplossingen. Het veel te hoge en vaak onrealistische verwachtingspatroon dat mensen tegenwoordig hebben van hun partner en van hun relatie, is zeker een belangrijke factor. Dat verwachtingspatroon wordt in niet geringe mate gewekt in allerlei films en televisieprogramma's.

Het ontwerp van decreet dat hier vandaag voorligt, is in feite niet meer dan een poging om te remediëren aan de gevolgen van een ontspoorde samenleving. Het is niet meer dan een 'Kurierien am Symptom'. Het is het opvangen en trachten bijsturen van kinderen en jongeren wiens ouders niet meer weten van welk hout pijlen maken, wanhopige ouders die vaak al vanalles hebben geprobeerd en die ten einde raad professionele hulp moeten zoeken om hun kinderen terug op het juiste spoor te zetten.

De verwachtingen in de integrale jeugdhulpverlening zijn hooggespannen, misschien zijn wij daarin dan weer onrealistisch. Zolang er maatschappelijk

niets verandert, dreigen ook wij met onze kop tegen een muur te lopen. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, we zijn bijzonder verheugd met dit ontwerp van decreet. Het krijgt onze volledige steun. We hebben het uitvoerig besproken in de commissie. Het is niet de bedoeling om hier alles te herhalen, het is ook niet mijn ambitie om de kommer en kwel van jongeren en hun gezinnen rond te bazunen.

Dit ontwerp van decreet schuift een samenwerkingsproject naar voren, waarin de verschillende sectoren die bevoegd zijn voor jeugdzorg, zullen samenwerken, zodat eindelijk de toegankelijkheid van het aanbod wordt vergroot, en de beschotten tussen de sectoren worden weggewerkt. Tot nu toe waren er te veel ingewikkelde toegangspoorten, waardoor de jonge hulpvrager door de bomen het bos niet zag, of waardoor er witte vlekken konden ontstaan in de hulpverlening, wegens gebrek aan afstemming. In een aantal gevallen was er ook een gebrek aan efficiëntie en effectiviteit. Dit samenwerkingsproject zal een en ander mogelijk maken. We hopen dat die reële samenwerking een feit zal worden. Wij geloven daarin.

Het ontwerp van decreet geeft ook uitvoering aan sommige aanbevelingen die in de vorige legislatuur op punt werden gezet in de commissie ad hoc en het themadebat over de Bijzondere Jeugdzorg. Niet minder dan 16 aanbevelingen die we toen in de resolutie hebben gedaan, worden in dit ontwerpdecreet opgenomen. Het is ook de bedoeling van parlementair werk dat het in uitvoeringsbesluiten wordt omgezet.

Het is een goede zaak dat 6 sectoren in de experimentele regio's hun regelgeving kunnen versoepelen. We hopen dat de regelgeving op termijn eveneens eenvoudiger en helderder wordt. Een ander positief punt is de werkwijze van de strategische planning. Over de manier waarop de mensen van de modelregio's hun projecten hebben voorgesteld, zijn bij sommigen vragen gerezen over het taalgebruik. Daar kan aan gewerkt worden, communicatie kan dat eenvoudiger maken. Het is toch ook een voorbeeld van een goede werkwijze om 6 sectoren via het systeem en de methodiek van strategische planning te laten werken. Er kunnen vragen worden gesteld over de tijd die nodig zal zijn om de planning uit te voeren, maar de werkwijze om 6

Van den Heuvel

administraties en sectoren te laten samenwerken aan oplossingen, houdt zeker positieve punten in. Het is een methodiek die ook in andere gevallen zou moeten worden gehanteerd.

Ook het beleidsvoorbereidend proces over de integrale jeugdhulpverlening verloopt goed. Er wordt immers geprobeerd om een kanteling te bewerkstelligen van het aanbodgestuurde naar het vraaggerichte in de hulpverlening. Het systeem is niet hetzelfde als dat van de gehandicaptensector waarbij wordt gewerkt met persoonsgebonden budgetten, maar toch realiseren we in de integrale jeugdhulpverlening de kanteling van aanbod- naar vraaggericht werken.

Mevrouw de minister, misschien moet na afloop van dit proces voor de integrale jeugdhulpverlening worden afgewogen of het ontwikkelde model niet kan worden overgenomen in andere sectoren. Dit beleidsvoeringsproces om een kanteling te bereiken, kan ook in andere sectoren worden ingezet.

Een vijfde positieve zaak is het centraal stellen van de cliënt in heel dit proces. U houdt rekening met het belang en perspectief van de cliënt en hebt bijzondere aandacht gevraagd voor de kwetsbare groepen. Voor mensen uit de vierde wereld of voor ouders van geplaatste kinderen is het soms een hele klus om in het administratieve en professionele proces te stappen. Ze vinden het proces een goede zaak en willen werk maken van de mogelijkheid tot betrokkenheid die hun wordt geboden. We moeten extra zorg besteden aan dit aspect.

Een laatste positief punt is het feit dat het parlement betrokken blijft bij dit proces. Het parlement kan meesturen omdat de besluiten over de op te zetten experimenten hier zullen worden bekrachtigd. We hebben dus een sleutel op de deur. We kunnen het proces blijven volgen en eventueel bijsturen. Het nodigt ons allen, en de commissie voor Welzijn in het bijzonder, uit om alles heel nadrukkelijk op te volgen.

Mevrouw de minister, 3 zaken baren me zorgen. De integrale jeugdhulp krijgt een decretale onderbouw. De integrale jeugdzorg omvat echter meer dan de integrale jeugdhulp alleen. Er is ook de ontwikkeling van de algemene jeugd welzijnspreventie. Ik weet dat u daarover afspraken hebt gemaakt met de minister van Jeugd. Ik volg uw redenering dat algemene preventie het best wordt gescheiden van de hulpverlening. Het is een goede zaak om de coördinatie van de algemene jeugdpreventie in

handen te geven van de minster van Jeugd. Ik maak me echter wat zorgen omdat de vorige minister van Jeugd er nog niet veel werk van had gemaakt. Nu is minister Van Grembergen superminister geworden : ook deze bevoegdheid heeft hij erbij gekregen. Ik maak me zorgen omdat voor de algemene jeugdpreventie nog niet veel werd ondernomen. Ik weet dat u aan het werk bent op uw bevoegdheidsterreinen Welzijn en Gezondheid. Dat vormt uiteraard een belangrijk aandeel, maar we hebben niet zoveel zicht op de preventie op het vlak van Onderwijs en Jeugd. Mevrouw de minister, ik vrees dat op dat vlak nog niet veel is gebeurd, tenzij u ander nieuws hebt.

De traagheid en communicatie inzake de strategische planning, het hele project en de proefregio's werden reeds aangehaald. Het is belangrijk om daarover goed te communiceren in algemene mensentaal en niet in het jargon van de welzijnssector of dat van de integrale jeugdhulpverlening. Dat laatste verschilt namelijk van het welzijnsjargon.

Ik vraag me ten slotte af of we dit project in de modelregio's tijdig kunnen afronden, voor het einde van de legislatuur. Ik doe een oproep om dat op zijn minst te proberen. Het is belangrijk dat er een decretale basis wordt gelegd zodat het werk dat reeds werd verricht zijn vruchten afwerpt.

Voor het overige zijn we absoluut gewonnen voor het ontwerp van decreet. We zullen het dan ook uiteraard met veel plezier goedkeuren. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik wens in de eerste plaats de verslaggevers te feliciteren met het werk dat ze hebben verricht. Ik doel daarmee zowel op het verslag van de hoorzitting als van de bespreking.

Geachte collega's, u kunt beschikken over 2 boeiende documenten. Zeker voor de parlementsleden uit de proefregio's – Tongeren, Hasselt, Antwerpen en Gent – is het aanbevolen lektuur. Na de goedkeuring van het ontwerp is het immers toch de bedoeling dat in die regio's een en ander zichtbaar wordt. Aan de hand van de documenten kunt u vernemen waar de integrale jeugdhulpverlening zich situeert, wat de strategie is en wat de krachtlijnen zijn. Mevrouw Van Den Heuvel zei daarnet dat er nog veel informatie moet worden gegeven. Het zijn in de eerste plaats onze collega's die we moeten trachten te bereiken en te boeien.

Merckx-Van Goey

Het is zeker niet mijn bedoeling om in extenso alle opmerkingen die we in de commissie hebben gemaakt te herhalen. Mevrouw de minister, u weet dat ik niet zo enthousiast was over hetgeen reeds werd gerealiseerd inzake de integrale jeugdhulpverlening. De tijdspanne tussen maart 1999 en dit moment is toch wel vrij lang. Ook daarover heeft mevrouw Van Den Heuvel gezegd dat dit een van haar zorgen is.

Als we het ontwerp van decreet vergelijken met de motie van aanbeveling van maart 1999, dan moeten we vaststellen dat dit het eerste – en dan nog vrij beperkt – ontwerp is. Op de hoorzitting zei een spreker: ‘Het is de bedoeling met dit ontwerp een juridische luchtbel te creëren die nodig is om te kunnen experimenteren.’ In deze gaat het om een verenging in tijd en in ruimte van de integrale jeugdzorg.

De toelichting en de hoorzitting hebben onze fractie ervan overtuigd dat een decretaal optreden noodzakelijk is, zelfs al gaat het maar over het functioneren binnen de afgebakende proefregio's. Voor ons gaat de noodzaak van het decretaal optreden verder. Het moet ook meer worden onderbouwd. In de toelichting staat dat het ontwerp nodig is om te kunnen afwijken van 6 bestaande decreten. Als dat de enige reden voor het ontwerp is, dan zou het onbehoorlijk zijn om als wetgever carte blanche te geven aan de Vlaamse regering om via besluiten van bestaande decretale bepalingen af te wijken. Indien dat de enige reden voor het ontwerp is, moeten we er nauwgezet op toezien dat de Vlaamse regering slechts met mate en gemotiveerd die machtiging gebruikt. We moeten er bovendien op toezien dat de regering de machtiging gebruikt om de integrale jeugdhulp te realiseren. Het is dus niet voldoende dat de minister met besluiten komt om te zorgen voor een betere coördinatie van het aanbod. De minister heeft de bijkomende plicht om voor elke zorgvraag een aanbod op maat te garanderen. Enkel wanneer de overheid deze plicht naleeft of daar beleidsvoorstellen voor uitwerkt, mag van de bestaande wetgeving worden afgeweken.

Het ontwerp is bovendien nodig om te kunnen komen tot een intersectorale indicatiestelling en toewijzing, waarbij wordt uitgegaan van de jongeren. Daarnaast geeft het ook de kans om binnen de ruimte van de proefregio's te kunnen werken aan de leefomgeving van de jongeren. Dat is zeer belangrijk. We steunen dus dit ontwerp van decreet.

Een volgend aandachtspunt is de specifieke aandacht voor de meest kwetsbare groepen. Het is mij nog niet helemaal duidelijk of er nu in de specifieke pilootregio's specifieke methoden zullen worden gehanteerd en of die ten voordele van de meest kwetsbare groepen kunnen worden afgedwongen. De CD&V-fractie is van oordeel dat als er dan toch extra inspanningen voor integrale jeugdhulp moeten worden geleverd, die inspanningen prioritair moeten worden gericht op de meest kwetsbare groepen.

Een ander aandachtspunt is de graad van flexibiliteit binnen en buiten de experimentele regio's. We hopen dat er ook een link kan worden gelegd met de preventie en het jeugdwerk, zelfs al behoren die niet tot het bereik van de integrale jeugdhulp zoals de minister het stelt. We hopen ook dat er een link wordt gelegd met initiatieven uit niet-pilootregio's. Ik geef het voorbeeld van de regio Waasland. Daar wil men onder wetenschappelijke begeleiding integraal werken. Ik hoop dat er kansen worden geboden, en dat we ook hiervan de resultaten zouden kennen.

Nog een ander aandachtspunt is vooral door mevrouw Becq naar voren geschoven, namelijk welke nog de rol en de toekomstperspectieven van het parlement zullen zijn. De besprekingen in de commissie waren vruchtbaar. Ik denk dat we op basis van een amendement van onze fractie ook onze collega's hebben kunnen overtuigen. Voor dit proces rekent u, mevrouw de minister, erop dat er ook in de toekomst een meerpartijdigheid binnen dit parlement zou kunnen blijven bestaan op basis van het belang en de grote inzet. Anderzijds biedt de aanvaarding van het amendement ook de garantie dat voor de afloop van de geldigheid van het decreet het parlement volledig zal worden geïnformeerd over de mogelijke conclusies. Dat informeren moet gebeuren op een manier die ons in staat stelt om op basis van die meerpartijdigheid ook met het parlement niet alleen een louter afwachende houding aan te nemen, maar zelfs initiatieven te nemen. We zijn dus blij dat dit amendement is aanvaard. Het parlement heeft de bedoeling om samen met de mensen van het werkveld dit alles op te volgen.

Een laatste zorg is de toetsing van het proces aan de kinderrechten. In de strategische planning over integrale jeugdhulpverlening verwijst het integrale aspect vooral naar organisatie, naar netwerkvorming. Het is de bedoeling jeugdhulp te organiseren over de grenzen van de bestaande sectoren heen, en niet om alle problemen van de cliënt globaal aan te pakken. Vanuit wetenschappelijke hoek

Merckx-Van Goey

heeft men daar vragen bij. Men vraagt zich af waar de cliënt in dit overleg tussen sectoren en netwerken blijft. De netwerkbenadering impliceert dat men ontwikkelingen stuurt, en dat gebeurt niet enkel op basis van de wet van vraag en aanbod, maar ook in functie van groepsbelangen. De voorwaarde is de gemeenschappelijke perceptie van problemen en een gemeenschappelijke aanpak. Onze perceptie daarvan staat haaks op deze van de heer Strackx en het Vlaams Blok.

In projecten met netwerkvorming ligt de focus van de gemeenschappelijke probleemdefiniëring vaak op de netwerken zelf, zoals de coördinatie, de overlappingsen en de lacunes. De pedagogische vraag waartoe de hulpverlening moet dienen, komt dikwijls niet genoeg aan bod. De gezamenlijke uittekening van een interventie- en prioriteitenbeleid tot een geïntegreerde jeugdhulpverlening zal echter leiden tot een integrale jeugdzorg.

Wat zijn de doelstellingen van de hulpverlening? Onze gedrevenheid in de commissie helpt om het beleid mee vorm te geven. Toch blijven de welzijnsinterventies dikwijls nog erg welzijnsverlagend. Bij de plaatsing van jongeren die een MOF hebben gepleegd, is de hulpverlening relevant. We moeten nog meer dan vroeger de kinderrechten beschouwen als de hoeksteen van de integrale jeugdzorg. Jongeren krijgen niet genoeg informatie over waar ze met hun problemen terecht kunnen. De instellingen zijn bovendien veel te hoogdrempelig. Dat geldt wellicht ook voor ons eigen Kinderrechtencommissariaat. Jongeren hebben weinig vertrouwen in hulpverleningsorganisaties. Ze vrezen, bijvoorbeeld, dat het opvragen van informatie over drugs ertoe zal leiden dat ze zullen worden opgesloten in een afkickcentrum. Ze voelen zich weinig begrepen en hun rechtspositie laat nog veel te wensen over.

Om aan de hulp te raken waar je als jongere recht op hebt, moet je heel wat bewijzen. Er moet werk gemaakt worden van de zorgopmaak. Ik vraag mij soms af welke concrete invulling er aan kan gegeven worden. Is het de zorg op maat van de jongere of op maat van de ouders?

Tot slot wil ik het over preventie hebben. We hebben er in de beleidsdocumenten veel te weinig over gelezen. Men was misschien beter omgekeerd te werk gegaan en eerst met de preventie begonnen om pas nadien de integrale jeugdzorg aan te pakken. Ik hoop dat onze vrees geen waarheid wordt en dat er geen werk meer zal worden gemaakt van

de preventie. Komt ze er of komt ze er niet? Wordt de preventie aangepast aan hetgeen in het integraal jeugdbeleidsplan staat? Dat zijn de vragen die overeind blijven.

Onze fractie zal dit ontwerp goedkeuren. Naar aanleiding van de discussie in de commissie hebben wij bijkomende garanties gekregen. Ik wil hier nog een oproep richten aan de regering. Als we willen rekening houden met hetgeen jongeren echt willen en wat goed voor hen is, zullen we bereid moeten zijn om een echte dialoog aan te gaan. Communicatie en informatiedoorstroming is daarvoor nodig. Wij hebben hier de eerste stap toe gezet. Nu moeten we hiermee naar buiten komen. (*Applaus bij CD&V en Agalev*)

De voorzitter : De heer Helsen heeft het woord.

De heer Koen Helsen (*Op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de minister, collega's, mijn betoog hier hoeft niet uitgebreid te zijn. In de bevoegde commissie is er reeds uitvoerig ingegaan op de problematiek van de integrale jeugdhulp. Daarbij is uit de besprekingen gebleken dat iedereen de principes kan onderschrijven, die aan de grondslag liggen van het begrip, zoals het nu op tafel ligt.

Ook de VLD-fractie is voorstander van een integrale aanpak van de jeugdhulp. Momenteel is het spijtig genoeg vaak zo dat de verbroekeling te dikwijls mee aan de basis ligt van een aantal belangrijke problemen. Zonder hierop dieper in te gaan, halen wij – louter als voorbeeld – enkele pijnpunten aan. Zo bestaat er tot op vandaag een grote mate van ondoorzichtigheid voor diegenen die echt hulp nodig hebben en deze aanvragen. Bovendien is er weinig of geen systematische samenwerking, waardoor er overlappingsen of – nog erger – blinde vlekken ontstaan. Hierdoor dreigt de minderjarige zelfs tussen twee stoelen te vallen.

Dit zijn maar enkele opmerkingen, die gemaakt kunnen worden bij de jeugdhulp zoals die vandaag is georganiseerd. Al deze pijnpunten lijden tot eenzelfde conclusie, namelijk een gebrek aan efficiëntie voor alle betrokkenen. Het was reeds duidelijk geworden dat maatregelen nodig waren om deze negatieve spiraal tegen te gaan. Zo kan bijvoorbeeld verwezen worden naar het Vlaams Parlement, waarin enige jaren geleden een commissie ad hoc werd opgericht. De werkzaamheden van deze commissie hebben geleid tot een maatschappelijke beleidsnota inzake de bijzondere jeugdzorg, waarbij onder meer aandacht werd besteed aan de problematiek van de integrale jeugdhulp. De huidige Vlaamse regering heeft deze nota en de bijbeho-

Helsen

rende resolutie ter harte genomen en ze verder uitgewerkt in, onder meer, het Vlaams regeerakkoord van 13 juli 1999.

De VLD-fractie is dan ook verheugd dat er via dit wetgevend initiatief eindelijk een begin van oplossing wordt geboden aan de hele problematiek van de jeugdhulp. Daarom onderstrepen wij graag het belang van dit ontwerp van decreet. En al zijn wij voorstander van deze integrale jeugdhulp, toch moet er met dit concrete ontwerp van decreet enige waakzaamheid aan de dag worden gelegd. Verschillende aspecten ervan moeten met de nodige omzichtigheid benaderd worden. Er is reeds in voldoende mate op ingegaan tijdens de interessante werkzaamheden van de commissie voor Welzijn, maar een aantal punten opsommen in het kader van deze bespreking kan zeker geen kwaad. Zo is er bepaald dat de minister bijvoorbeeld kan afwijken van de bestaande regelgeving via een machtiging, die pas achteraf door het Vlaams Parlement kan gecontroleerd worden.

Dat een dergelijke afwijking pas in laatste instantie kan, is natuurlijk te begrijpen. Aangezien het hele project toch over een ruime periode zal lopen, is het gevaar, ondanks de beperkingen van diezelfde machtiging, niet denkbeeldig dat er na afloop van het project een al dan niet te grote discrepantie zal bestaan tussen wat in de modelregio's is vastgelegd aan regelgeving en tussen wat in de andere overblijvende gebieden bestaat. Dit geldt zeker als we kijken naar het territorium dat wordt bestreken door deze uitgekozen regio's. In verband daarmee dient men er over te waken dat de proefregio's, die toch een groot gedeelte van Vlaanderen uitmaken, en de niet gekozen regio's niet teveel uit elkaar gaan groeien op een aantal terreinen. Een ander probleem is de vraag naar de manier van evalueren, omdat er momenteel niet echt zoiets bestaat als een referentiekader waarop men kan terugvalen. De bevoegde commissie stelde dat er wordt gewerkt aan een correcte manier van evalueren. Mensen in het veld verwezen daar al naar, maar het proces is nog niet afgerond, terwijl men in de praktijk eigenlijk toch al van start is gegaan. De bezorgdheid die we hier willen uiten over die evaluatie is dus niet echt denkbeeldig te noemen.

Een andere moeilijkheid is veeleer praktisch van aard en heeft te maken met de tijdsdruk en de langetermijnvisie op het geheel. Het concept van de integrale jeugdhulp en het hele project dat we hier zien ontstaan, is vrij groot en complex. Nochtans zijn we ondertussen al medio 2002 en dient hetzelf-

de project in 2004 te worden afgerond. Op zich is dat een vrij korte periode, met bijkomend het probleem van de verkiezingen in Vlaanderen, wat de continuïteit van het reeds gerealiseerde kan ondermijnen. Mevrouw Van Den Heuvel wees daar ook op.

Mevrouw de minister, dit zijn maar enkele bedenkingen, sommige veeleer praktisch van aard, die kunnen worden geformuleerd bij dit ontwerp van decreet. Andere mogelijke belemmeringen zijn nog aan de orde gesteld tijdens de commissiebesprekingen. Het is zeker niet de bedoeling om hierop terug te komen. Dit werd uitvoerig besproken in de commissie. Belangrijk is dat deze bekommernissen werden geuit en dat er de nodige aandacht aan werd besteed.

Vele aspecten die we hier hebben besproken, zullen nog verder worden uitgekristalliseerd tijdens de loopduur van het project en ook vele vragen zullen dan worden opgelost en bij het afwerken van het parcours. Ook daarom kan ik mijn betoog beperken. Dit project dient zeker te worden opgestart, omdat het een potentiële oplossing kan bieden voor vele problemen die bestaan in de huidige constellatie rond de jeugdhulp. Het is van het grootste belang dat het geheel zo goed mogelijk en van nabij wordt gevolgd en dat er wordt nagegaan of de opgesomde mogelijke problemen al dan niet de kop opsteken en een zo snel mogelijke bijsturing noodzaken.

Afrondend kan ik dan ook stellen dat de VLD-fractie van het Vlaams Parlement dit ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp zal goedkeuren, maar dat we er op zullen toezien dat er geen nieuwe problemen ontstaan met de implementatie ervan. Nieuwe problemen creëren is immers natuurlijk het laatste dat deze sector nodig heeft. (*Applaus bij de meerderheid en CD&V*)

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, vooreerst wil ik de verslaggever danken. Zij heeft een zeer heldere weergave gebracht van de lange, maar ook wel uitermate boeiende debatten in onze commissie. Voorts wil ik het hele parlement, en in de eerste plaats de leden van de commissie voor Welzijn, danken voor het vertrouwen. Ik heb hier vandaag horen bevestigen dat dit ontwerp van decreet parlementbreed zal worden goedgekeurd. Ik wil u danken voor het vertrouwen. Dit hele proces, dat boeiend maar soms ook vermoeiend is, vond zijn oorsprong in de unanieme wens van dit parlement. Wanneer dit wordt overge-

Vogels

nomen door de regering, krijgt men op een bepaald ogenblik natuurlijk een aparte dynamiek. De unanieme goedkeuring vandaag is voor mij het bewijs dat we nog goed bezig zijn, dat we ons houden aan de filosofie die het parlement naar voren heeft gebracht in zijn resolutie van maart 1999. Die filosofie was unaniem : de toegankelijkheid van de jeugdhulpverlening, die nu verspreid is over 6 verschillende sectoren, vergroten door netwerkvorming.

We zijn er ons allemaal van bewust dat dit een zeer complex proces is, waarbij we kiezen voor geleidelijkheid. We vragen duidelijk aan die 6 aparte sectoren om samen de weg te gaan richting netwerkvorming, met het oog op die ene doelstelling, die we allemaal willen bereiken : een beter antwoord bieden op de zorgvraag van jongeren in het kader van de jeugdhulpverlening.

Als men dit veranderingsproces doet via experimentele regio's, dan betekent dit dat die regio's ook de instrumenten moeten hebben om dat experiment waar te maken. Met dit ontwerp van decreet geven we aan die experimentele regio's die instrumenten.

Mijnheer de voorzitter, eigenlijk getuigt het van een zeer groot vertrouwen van dit parlement om dit ontwerp van decreet goed te keuren. De facto zegt het parlement hiermee immers : 'U krijgt de mogelijkheid om af te wijken van de individuele regelgevingen binnen die 6 sectoren, zij het beperkt in tijd – tot 2 jaar – en beperkt in ruimte – enkel in de 3 proefregio's.'

Ik wil hier ten overvloede nog eens herhalen dat het met dit ontwerp van decreet voor mij zeker niet de bedoeling is om gewoonweg mijn zin te doen. Integendeel, het is de bedoeling om de sectoren op het terrein de mogelijkheid te geven om samen te gaan werken rond een nieuwe toegangspoort, rond rechtstreeks of niet-rechtstreeks toegankelijke hulp, enzovoort.

Het parlement zal de besluiten die in het kader van dit decreet genomen worden, achteraf goedkeuren. Dat is goed, want dat geeft mij ook de garantie dat het parlement betrokken blijft bij het hele proces, zodat het tijdig kan zeggen : 'Dat experiment is niet de weg die wij gewild hebben. Hier zitten we niet meer binnen de filosofie van de resolutie van maart 1999.'

Ik denk dat het ook goed is dat we expliciet het amendement hebben aanvaard dat door CD&V werd ingediend, om begin 2004 een algemene evaluatie te maken van waar we nu staan. Ik denk dat dit ook nodig is om de kloof tussen de proefregio's aan de ene kant en de andere regio's aan de andere kant niet te groot te laten worden. We zouden begin 2004 in staat moeten zijn om een aantal wijzigingen decretaal te verankeren, die vanaf dan niet alleen in de modelregio's maar overal in Vlaanderen van kracht worden. Als we dit te lang laten aanslepen, dreigt die kloof inderdaad te groot te worden.

Sommigen onder u hebben ook het volgende gezegd. De resolutie dateert van maart 1999. We zijn nu juli 2002. Had dat allemaal niet wat sneller gekund ? Welnu, dit is eigenlijk de constante frictie van dit hele proces. Aan de ene kant gaat het te traag. Aan de andere kant mag men niets forceren.

Ik zou toch ook het volgende willen zeggen. De voorbije 2 jaar is er heel erg hard gewerkt. In een eerste fase is er heel hard gewerkt door de administratie. U mag niet vergeten dat men mensen uit 6 totaal verschillende sectoren op 1 lijn heeft moeten krijgen. Er is dan ook heel hard gewerkt door een centrale stuurgroep, waar de betrokken veldwerkers uit die sectoren op hun beurt een strategisch plan hebben gemaakt.

Als we dat al hadden ingeschreven, dan was het misschien wat sneller gegaan, maar dan hadden we misschien de vlucht vooruit genomen. Nu weten we dat we met die 6 sectoren stapje voor stapje samen vooruitgaan en dat we er geen enkele verliezen.

Dit ontwerp van decreet ligt hier vandaag ter stemming voor. Het heeft de hele procedure gedaan van bijvoorbeeld de adviesverlening binnen de VLOR. Onderwijs is een van de betrokken sectoren. Het is onwaarschijnlijk belangrijk dat onderwijs mee de stappen volgt.

Het ontwerp van decreet heeft de adviesprocedure van onze eigen raden van bestuur moeten doorstaan. Dat kost tijd, maar het is belangrijk om het proces bij alle betrokkenen stilaan maar zeker te laten doordringen. Het proces is immers intensief en tamelijk uniek. Ik heb ook in de commissie al gezegd dat ik me verantwoordelijk voel voor het welslagen ervan. Het kan echter alleen maar slagen als iedereen door wil gaan, ook het parlement.

Ik deel ook een bekommernis van de commissie. Evenals u heb ik problemen met het soort van Bargoens taalgebruik dat is ontstaan in het zoeken

Vogels

naar een gemeenschappelijk platform voor die 6 verschillende sectoren. Allemaal hadden ze een eigen taalgebruik, en nu hebben ze samen een nieuw taaltje ontwikkeld dat soms nog veel ingewikkelder klinkt. Dat is een van de achillespezen van dit proces. We willen de toegankelijkheid verhogen, maar zelfs gespecialiseerde parlementsleden van de commissie voor Welzijn begrijpen soms niet waar het over gaat. Hoe zouden we dan willen dat kansarme en allochtone cliënten dit taalgebruik begrijpen? Voor ons is het niet erg; we begrijpen het ondertussen, en we weten dat het de goede kant op gaat, maar om de toegankelijkheid werkelijk te verhogen, zullen we alles moeten omzetten in gewone taal.

Ik herhaal wat ik in de commissie heb gezegd, dat we niet door middel van een ingewikkeld taalgebruik een heel complex proces op het terrein op gang mogen brengen dat meer regelgeving met zich meebrengt dan we nu al hebben, of dat de toegankelijkheid de facto nog meer beperkt. Samen met u wil ik erover waken dat men af en toe met beide voeten op de grond komt. De mensen van de administratie die dit proces met een enorme bevoegdheid sturen, hebben het signaal van de commissie over het taalgebruik begrepen, en hebben beloofd tijdens de vakantie eens in gewone taal na te denken over 'de bakens en de modules', waar we in de integrale jeugdhulpverlening allemaal over praten.

Het parlement, en de commissie in het bijzonder, heeft herhaaldelijk het belang van preventie benadrukt. We hebben nu een nieuwe minister van Cultuur, die ongetwijfeld open staat voor de voortzetting van wat zijn voorganger is begonnen, en die naast de integrale jeugdhulpverlening ook aandacht zal besteden aan preventie. Wees gerust, als dit proces van integrale jeugdhulpverlening tot een goed einde wordt gebracht, zal preventie zeker nog niet overbodig zijn. Integendeel, preventie is en blijft ook voor mij een belangrijke prioriteit. (*Applaus*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° minderjarige : een natuurlijke persoon jonger dan achttien jaar ;
- 2° leefomgeving : de personen die behoren tot het gezin van de minderjarige, die bij het gezin inwonen, die in de buurt van het gezin wonen of met wie de minderjarige geregeld contact heeft onder meer bij het schoolgaan of tijdens de vrijetijdsbesteding ;
- 3° sector : een bevoegdheidsdomein dat geregeld wordt door een decreet als bedoeld in artikel 5 ;
- 4° module : een duidelijk afgelijnde eenheid van hulp die autonoom kan aangeboden worden ;
- 5° hulpvrager : de minderjarige, zijn leefomgeving of elke andere persoon die hulp vraagt voor de minderjarige of de minderjarige en zijn leefomgeving ;

Voorzitter

6° geïndiceerde hulp : hulp die blijkens de indicatiestelling, bedoeld in artikel 9, § 1, tegemoetkomt aan een concrete hulpvraag.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Territoriaal toepassingsgebied

Artikel 3

Dit decreet regelt de invoering van de integrale jeugdhulp bij wijze van experiment in de volgende pilootregio's :

- 1° het gerechtelijk arrondissement Antwerpen ;
- 2° het gerechtelijk arrondissement Gent ;
- 3° de gerechtelijke arrondissementen Tongeren en Hasselt.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Doel, draagwijdte en principes van de integrale jeugdhulp

AFDELING I

Doel en draagwijdte van de integrale jeugdhulp

Artikel 4

§ 1. Integrale jeugdhulp biedt, op grond van een vraag of een behoefte, aan minderjarigen of aan minderjarigen en hun leefomgeving een continuüm van hulp aan, gaande van informatieverstrekking en adviesverlening tot en met residentiële hulp.

Ze verloopt in dialoog met de minderjarigen en hun leefomgeving en beoogt hun ontplooiingskansen te vrijwaren en hun welzijn en gezondheid te bevorderen.

§ 2. Integrale jeugdhulp hanteert het Verdrag inzake de Rechten van het Kind, ondertekend in New York op 20 november 1989, als referentiekader. De bepalingen van dit verdrag dienen te allen tijde gerespecteerd te worden.

– *Aangenomen.*

Artikel 5

Integrale jeugdhulp bestrijkt minstens het hulpaanbod dat zich tot minderjarigen of minderjarigen en hun leefomgeving richt bij of krachtens :

- 1° het decreet van 29 mei 1984 houdende oprichting van de instelling Kind en Gezin ;
- 2° de decreten inzake bijzondere jeugdbijstand, gecoördineerd op 4 april 1990 ;
- 3° het decreet van 27 juni 1990 houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap ;
- 4° het decreet van 19 december 1997 betreffende het Algemeen Welzijnswerk ;
- 5° het decreet van 18 mei 1999 betreffende de Geestelijke Gezondheidszorg ;
- 6° het decreet van 1 december 1998 betreffende de Centra voor Leerlingenbegeleiding.

– *Aangenomen.*

AFDELING II

Principes van de integrale jeugdhulp

Artikel 6

Integrale jeugdhulp gaat uit van de principes die in deze afdeling vervat liggen.

– *Aangenomen.*

Artikel 7

§ 1. De hulpaanbieders uit de verschillende sectoren delen hun hulpaanbod dat op minderjarigen of

Voorzitter

minderjarigen en hun leefomgeving gericht is, in modules in volgens de regels die de Vlaamse regering vaststelt.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels inzake het onderscheid tussen het hulpaanbod dat rechtstreeks toegankelijk is en het hulpaanbod dat onrechtstreeks toegankelijk is. Zij houdt daarbij rekening met de maatschappelijke kost die geconcretiseerd kan worden door ondermeer de frequentie, de duur, de intensiteit en de betaalbaarheid van een hulpaanbod.

§ 2. Met inachtneming van de bepalingen van deze afdeling en voor zover zij in staat zijn passende hulp te verlenen, garanderen de hulpaanbieders, bedoeld in § 1, hulpverlening aan minderjarigen of aan minderjarigen en hun leefomgeving tot uitputting van hun daartoe bestemde capaciteit.

– *Aangenomen.*

Artikel 8

§ 1. De hulpaanbieders uit de verschillende sectoren, die binnen de pilootregio rechtstreeks toegankelijke hulp aanbieden, verbinden zich tot een functionele samenwerking die vastgelegd wordt in een geschreven document.

Dit regionale netwerk van rechtstreeks toegankelijke hulp :

- 1° zorgt voor een gedifferentieerd en complementair hulpaanbod dat hulp op maat aan minderjarigen of minderjarigen en hun leefomgeving mogelijk maakt ;
- 2° garandeert dat, indien aan een minderjarige of aan een minderjarige en zijn leefomgeving hulp wordt verleend door twee of meer hulpaanbieders van het netwerk, de ene hulpvorm op de andere wordt afgestemd en daarop naadloos aansluit.

De Vlaamse regering kan nadere regels bepalen aangaande het regionale netwerk.

§ 2. Hulpvragers kunnen hun vraag om rechtstreeks toegankelijke hulp rechtstreeks richten tot de hulpaanbieders die van het regionale netwerk deel uitmaken. Deze garanderen dat de hulpvrager onmiddellijk de meest passende hulp krijgt aange-

boden. Indien een hulpaanbieder geen passend antwoord kan bieden op een hulpvraag verwijst hij de hulpvrager onmiddellijk door naar de meest passende hulpaanbieder binnen het netwerk.

§ 3. Het regionale netwerk stemt zijn hulpaanbod af op hulpprioriteiten.

– *Aangenomen.*

Artikel 9

§ 1. Alleen indien een indicatiestelling tot die hulp besluit, verlenen hulpaanbieders aan minderjarigen of aan minderjarigen en hun leefomgeving onrechtstreeks toegankelijke hulp.

Die indicatiestelling stelt op basis van verzamelde en geïnterpreteerde diagnostische gegevens betreffende de minderjarige en zijn leefomgeving op een onafhankelijke en objectieve wijze vast welke hulp voor de minderjarige of voor de minderjarige en zijn leefomgeving het meest passend is naar aard, inhoud, omvang en urgentie. Zij geeft zowel de meest aangewezen hulp als de hulp, die minimaal zou moeten verleend worden, op.

Binnen de pilootregio kan uitsluitend een team, dat multidisciplinair is samengesteld en waarin verschillende sectoren vertegenwoordigd zijn, die indicatiestelling uitvoeren. De Vlaamse regering regelt de samenstelling en de werking van dat team.

Het team, bedoeld in het vorige lid, werkt op basis van diagnostische gegevens die worden verzameld overeenkomstig de regelgeving van de verschillende sectoren. Op eenvoudig verzoek van het team worden die diagnostische gegevens vanuit de sectoren aan het team bezorgd. Het team kan een aanvullend diagnostisch onderzoek vragen. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels.

§ 2. De toewijzing koppelt, indien de indicatiestelling tot onrechtstreeks toegankelijke hulp besluit, de geïndiceerde hulp aan een beschikbaar hulpaanbod.

Binnen de pilootregio kan uitsluitend een team, waarvan de Vlaamse regering de samenstelling en de werking regelt, die toewijzing uitvoeren. Het team werkt op basis van de aangeleverde indicatiestelling.

Voorzitter

§ 3. Zowel de indicatiestelling als de toewijzing worden onafhankelijk van het hulpaanbod georganiseerd.

§ 4. De Vlaamse regering kan bepalen dat de teams, bedoeld in § 1, derde lid, en § 2, tweede lid, deel uitmaken van eenzelfde orgaan.

– *Aangenomen.*

Artikel 10

§ 1. Om de uitvoering van onrechtstreeks toegankelijke hulp te faciliteren, kunnen de minderjarige of de minderjarige en zijn leefomgeving een beroep doen op trajectbegeleiding. Tot de trajectbegeleiding moet bij de indicatiestelling, bedoeld in artikel 9, § 1, zijn besloten. De trajectbegeleiding wordt toegewezen conform artikel 9, § 2.

In afwijking van het eerste lid wordt trajectbegeleiding steeds aangeboden en kan zij door de minderjarige of de minderjarige en zijn leefomgeving niet worden geweigerd als aan de hulpverlening dwang is toegevoegd met toepassing van artikel 12.

§ 2. Als trajectbegeleiding toegewezen is, zorgt een trajectbegeleider voor de inhoudelijke bewaking en de opvolging van het individuele hulpverleningstraject teneinde de continuïteit en de samenhang van de verleende hulp te garanderen. Dit gebeurt in samenspraak met de minderjarige of de minderjarige en zijn leefomgeving en de betrokken hulpaanbieders. De trajectbegeleider informeert de minderjarige en zijn leefomgeving over de mogelijkheden inzake hulpverlening.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels betreffende de trajectbegeleiding en betreffende de functie van trajectbegeleider.

– *Aangenomen.*

Artikel 11

Binnen de pilootregio wordt een permanent aanbod van crisishulp georganiseerd. Crisishulp garandeert een onmiddellijke en dringende interventie van de betrokken hulpaanbieders in een crisissituatie.

– *Aangenomen.*

Artikel 12

Geïndiceerde en overeenkomstig artikel 9, § 2 toegewezen hulp die ook na bemiddeling niet vrijwillig wordt aanvaard door de minderjarige of door de minderjarige en zijn leefomgeving, kan enkel door de jeugdrechtbank of de jeugdrechter met dwang worden opgelegd. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels betreffende de bemiddeling.

– *Aangenomen.*

Artikel 13

Teneinde binnen de pilootregio het hulpaanbod optimaal te kunnen afstemmen op de aanwezige behoefte aan hulp voor minderjarigen of minderjarigen en hun leefomgeving registreren de hulpaanbieders van de verschillende sectoren, het regionale netwerk en de teams die belast zijn met de indicatiestelling en de toewijzing gegevens met betrekking tot de hulpvragen, de hulpvragers, de verleende hulp en de minderjarigen of de minderjarigen en hun leefomgeving, aan wie hulp werd verleend.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de gegevensregistratie en -verwerking, onverminderd de toepassing van de regelgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV

Implementatie van de integrale jeugdhulp

Artikel 14

De Vlaamse regering voert de integrale jeugdhulp in de pilootregio's in.

Indien dat daarvoor noodzakelijk is, kan ze bij besluit regels uitvaardigen die afwijken van de bepalingen van de in artikel 5 vermelde decreten en kan

Voorzitter

ze de uitvoering van sommige van die decretale bepalingen schorsen.

De in de vorige leden bedoelde besluiten worden binnen twee maanden na hun goedkeuring ter bekrachtiging voorgelegd aan het Vlaams Parlement, dat ze binnen zes maanden na hun goedkeuring bekrachtigt.

– *Aangenomen.*

Artikel 15

In elke pilootregio worden de principes van de integrale jeugdhulp, die vervat liggen in hoofdstuk III, afdeling II, vertaald naar concrete projecten. Deze projecten worden aangestuurd door een regionale projectleider die door de Vlaamse regering wordt aangesteld.

– *Aangenomen.*

Artikel 16

Vóór 1 januari 2004 wordt aan het Vlaams Parlement een rapport voorgelegd waarin de bevindingen en de conclusies van de experimenten zoals georganiseerd door dit decreet, evenals de eventueel te wijzigen wetgeving, worden weergegeven.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V

Slotbepaling

Artikel 17

Dit decreet treedt in werking op 1 juli 2002 en houdt op van kracht te zijn op 30 juni 2004.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd

– 1224 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 6

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heren Koen Helsen, Jan Van Duppen en Jan Roegiers betreffende het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die ervan worden verdacht een als misdrijf omschreven feit te hebben gepleegd en inzonderheid het Vlaamse uitvoeringsbeleid

– 1256 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Sonja Becq, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en mevrouw Ingrid van Kessel betreffende het oprichten van aangepaste inrichtingen voor de bewaring van delinquente jongeren en betreffende het sluiten van een Samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en de federale staat met betrekking tot de detentie van jeugdige delinquenten in op te richten gespecialiseerde federale jeugdstrafinrichtingen en betreffende de hulpverlening, het onderwijs en de herstelbemiddeling ingericht in de federale jeugdstrafinrichtingen door de gemeenschappen

– 842 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, het voorstel van resolutie van mevrouw Van Den Heuvel en de heren Helsen, Van Duppen en Roegiers betreffende het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die ervan worden verdacht een als misdrijf omschreven feit te hebben gepleegd en inzonderheid het Vlaamse uitvoeringsbeleid en het voorstel van resolutie van mevrouw

Voorzitter

Merckx-Van Goey, mevrouw Becq, mevrouw Van Cleuvenbergen en mevrouw van Kessel betreffende het oprichten van aangepaste inrichtingen voor de bewaring van delinquente jongeren en betreffende het sluiten van een Samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en de federale staat met betrekking tot de detentie van jeugdige delinquenten in op te richten gespecialiseerde federale jeugdstrafinrichtingen en betreffende de hulpverlening, het onderwijs en de herstelbemiddeling ingericht in de federale jeugdstrafinrichtingen door de gemeenschappen.

Het voorstel van resolutie van mevrouw Van Den Heuvel en de heren Helsen, Van Duppen en Roegiers luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

– gelet op :

- 1° de motie van aanbeveling bij de maatschappelijk beleidsnota Bijzonder Jeugdzorg (Parl. St. VI. Parl. 1998-1999, nr. 1354), die tot stand kwam naar aanleiding van de maatschappelijke beleidsnota bijzondere jeugdzorg en een breed ad hoc-debat in het Vlaams Parlement, waarin de krachtlijnen en aanbevelingen voor een toekomstig beleid inzake de jeugddelinquentie zijn opgenomen ;
- 2° de uitvoering van de motie van aanbeveling bij de maatschappelijk beleidsnota Bijzonder Jeugdzorg (Parl. St. VI. Parl. 1998-1999, nr. 1354), zoals is opgenomen in het Vlaamse regeerakkoord ;
- 3° de motie van aanbeveling tot besluit van het op 20 februari 2002 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de jeugddelinquentie en inzonderheid de uitwerking van het toekomstige jeugdsanctierecht (Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1064/2) ;

– overwegende dat :

- 1° de agenda van de interministeriële conferentie inzake de jeugddelinquentie 3 samenhangende punten inhoudt, met name de verbetering van het huidige jeugdrecht, de verbetering van de uitstroom uit de gesloten instellingen, en de oprichting van een federaal gesloten centrum voor minderjarigen die ervan worden verdacht een als misdrijf omschre-

ven feit te hebben gepleegd, mits samenwerkingsakkoord met de gemeenschappen ;

- 2° het huidige jeugdrecht zal verbeterd worden in opvolging van het akkoord van het federale kernkabinet van 16 mei 2002 wat zal leiden tot wetsontwerpen die door de federale premier nog voor het zomerreces in het vooruitzicht zijn gesteld ;
- 3° de uitstroom uit de gemeenschapsinstellingen en het federale gesloten centrum zal bevorderd worden door de federale oprichting in 2002 van jeugdpsychiatrische units en door de federale uitbreiding in 2003 van de bestaande conventies naar minderjarige drugverslaafden ;
- 4° de federale overheid op basis van haar residuaire bevoegdheid bij KB van 1.3.02 een gesloten centrum voor de voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd oprichtte te Everberg, waarvoor :
 - a) de wet van 1 maart 2002 betreffende de voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd het mogelijk maakt dat minderjarige jongens die voor het bereiken van de leeftijd van achttien jaar een zwaar misdrijf hebben gepleegd, of opeenvolgende als misdrijf omschreven feiten hebben gepleegd, bij voorlopige maatregel kunnen worden toevertrouwd aan het federale gesloten centrum ;
 - b) werd voorzien in een samenwerkingsakkoord met de gemeenschappen opdat deze plaatsing niet zou worden beperkt tot opsluiting, maar van meet af aan begeleiding en oriëntering kan worden gegarandeerd ;
- 5° het Vlaams parlement naar aanleiding van het actualiteitsdebat inzake de jeugddelinquentie en in de motie van aanbeveling (Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1064/2) opriep om onmiddellijk inhoud te geven aan een samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse gemeenschap en de federale overheid inzake het federale gesloten centrum voor voorlopige plaatsing, teneinde van bij het begin haar bevoegdheid inzake de bijstand aan personen in te vullen door te voorzien in de onthaal-, begeleidings- en vooral oriënteringsfunctie ; hierbij deze samenwerking stelselmatig te evalueren en erover te rapporte-

Voorzitter

ren aan het Vlaams parlement ; dat ook de motie (Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1057/1) het afsluiten van een samenwerkingsakkoord bij de oprichting van een gesloten federale instelling vooropstelt ;

6° dat ook de Hoge Raad voor de Justitie in haar advies met betrekking tot het voorontwerp van wet houdende antwoorden op delinquent gedrag door minderjarigen uitdrukkelijk tegenstander is van exclusief federale jeugdgevengissen en integendeel voorstander is van samenwerkingsakkoorden tussen de verschillende overheden ;

7° dat de Vlaamse minister van welzijn, gezondheid en gelijke kansen Mieke Vogels uitdrukkelijk het voortouw heeft genomen bij de totstandkoming van het samenwerkingsakkoord dat op 30 april 2002 werd gesloten en ondertekend door alle functioneel bevoegde ministers van de federale overheid en de gemeenschappen en door de ministers-president van de gemeenschappen.

– vraagt de Vlaamse regering :

1° de inspanningen voor een algemeen jeugd-beleid en voor een Vlaams preventiebeleid te versterken ;

2° de inspanningen voor de ontwikkeling van de integrale jeugdhulp voor Vlaanderen verder te zetten omdat ook minderjarigen die delicten plegen behoren tot de doelgroep van deze integrale jeugdhulp en recht hebben op gepaste hulp zoals die wordt geboden door minstens de 6 direct betrokken sectoren van de integrale jeugdhulp ;

3° de gemeenschapsinstellingen, met name de gesloten én halfopen gemeenschapsinstellingen te vrijwaren, kwalitatief te versterken en te differentiëren ; hiermee te bevestigen dat niet enkel het gesloten maar ook het halfopen aanbod noodzakelijk is op het continuüm van gesloten tot open-privaat aanbod ;

4° de continuïteit van de projecten voor alternatieve en herstelgerichte afhandeling van jeugddelinquentie te garanderen en de ge-coördineerde ontwikkeling ervan verder te ondersteunen ;

tegelijk er bij de federale overheid op aan te dringen dat tijdens de overgangsperiode tot de vernieuwde federale wetgeving ook de continuïteit van federale projecten voor minderjarigen wordt gegarandeerd ;

5° de implementatie van deze projecten van alternatieve en herstelgerichte afhandeling van jeugddelinquentie in de regelgeving te realiseren rekening houdende met het lopende interuniversitair wetenschappelijke onderzoek inzake de herstelgerichte afhandeling van jeugddelinquentie en rekening houdende met de nakende federale regelgeving inzake de hervorming van het huidige jeugdrecht ;

6° de recent door de minister van welzijn, gezondheid en gelijke kansen bijkomend goedgekeurde projecten voor versnelde uitstroom uit de gemeenschapsinstellingen tijdig te evalueren op effectiviteit en efficiëntie, zo nodig bij te sturen en/of te versterken ;

7° extra initiatieven te nemen voor de kwantitatieve en kwalitatieve versterking van het bestaande private hulpaanbod opdat de uitstroom uit de gemeenschapsinstellingen kan verbeterd worden en de instroom in gemeenschapsinstellingen van minderjarigen in problematische opvoedingssituaties en minderjarigen die als misdrijf omschreven feiten plegen kan voorkomen of afgeremd worden ;

8° er bij de federale overheid op aan te dringen dat onverwijld een ontwerp van wet houdende antwoorden op delinquent gedrag door minderjarigen wordt gefinaliseerd als noodzakelijk kader voor de inmiddels gecreëerde wettelijke basis voor het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die ervan verdacht worden een als misdrijf omschreven feit te hebben gepleegd ;

bij deze nieuwe wetgeving dient de Vlaamse bevoegdheid maximaal te worden uitgeput teneinde de grootst mogelijke homogeniteit inzake de bevoegdheid over het uitvoeringsbeleid te garanderen ; daartoe zonodig ook in de toekomst samenwerkingsakkoorden te sluiten met de federale overheid ;

9° er bij de federale overheid op aan te dringen om onverwijld de federale zorgsectoren toe-

Voorzitter

gankelijker te maken voor doelgroepen die nu de gesloten instellingen en de halfopen gemeenschapsinstellingen doen dichtsluiten, met name de psychiatrische patiënten, verslaafde minderjarigen en vluchtelingen ;

- 10° de uitvoering van het samenwerkingsakkoord betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing te Everberg, na goedkeuring van het decreet, onverwijld verder te zetten en hierover uiterlijk op 31 oktober 2002 een eerste evaluatierapport voor te leggen aan het Vlaams Parlement. Dit evaluatierapport dient, overeenkomstig de hoorzittingen in het Vlaams parlement, een beschrijving te bevatten van de uitvoering van de begeleidings- en oriënteringstaken van de Vlaamse Gemeenschap, van de toepassing van het gebruik van de Nederlandse taal in het gesloten centrum, van de toepassing van het huishoudelijk reglement met bijzondere aandacht voor de toegankelijkheid van de rechtsbijstand voor de geplaatste minderjarigen.

Het voorstel van resolutie van mevrouw Merckx-Van Goey, mevrouw Becq, mevrouw Van Cleuvenbergen en mevrouw van Kessel luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

vraagt de Vlaamse regering :

- 1° het preventiebeleid ten aanzien van jeugddelinquentie, in nauw overleg met de andere bevoegde overheden en met de steun van deskundigen uit het werkveld en de universiteiten en hogescholen, dringend verder te ontwikkelen ;
- 2° voor de gedifferentieerde afhandeling van als misdrijf omschreven feiten, herstelgerichte afhandelingsvormen op te zetten : herstelbemiddeling tussen dader en slachtoffer, gemeenschapsdienst en leerprojecten. De uitvoering van die alternatieve afhandelingsvormen bij minderjarige delictplegers moeten worden veralgemeend ; daarbij moet de Vlaamse gemeenschap haar bevoegdheid maximaal benutten ;
- 3° er bij de federale regering op aan te dringen op korte termijn de nodige initiatieven te nemen om een specifieke, op de bewaring van jongeren gerichte, detentiestructuur op te richten, waarbij de infrastructuur, het leefregime en de detentiebegeleiding aangepast zijn aan de specifieke be-

hoeften en eigenheden van jongeren en hun families ;

- 4° in de eigen gemeenschapsvoorzieningen waar jongeren zijn geplaatst die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, meer aandacht te besteden aan pedagogische projecten en hulpverlening ;
- 5° om, samen met de betrokken partners, overkoepelende proces van overgang naar integrale jeugdzorg voort te zetten en daarbij uitdrukkelijk de preventie en de hulpverlening ten aanzien van jeugddelinquenten te concretiseren ;
- 6° om, in samenspraak met de federale overheid, in deze jeugdstrafinrichtingen in een voldoende en gedifferentieerd aanbod te voorzien, wat hulpverlening, onderwijs en vorming betreft, en in de jeugdstrafinrichtingen projecten op te zetten, gericht op herstelbemiddeling tussen dader en slachtoffer met het oog op het herstel van de aangebrachte schade aan het slachtoffer en de maatschappij en de reïntegratie van de dader in de maatschappij ;
- 7° er bij de federale overheid op aan te dringen onverwijld een samenwerkingsakkoord te sluiten met de verschillende bevoegde gemeenschappen. Dat samenwerkingsakkoord is gebaseerd op de volgende krachtlijnen :
- a) zonder afbreuk te doen aan hun eigen bevoegdheden, verplichten de ondertekenende partijen zich ertoe in de jeugdstrafinrichtingen in de nodige faciliteiten te voorzien specifiek gericht op de bewaring van jongeren, een kwaliteitsvol en aan de bijzondere behoeften van de jongeren aangepast aanbod te geven aan hulpverlening ten behoeve van de jonge gedetineerde en diens gezin en familie, aan onderwijs, vorming en ontspanning en aan hulpverleningsprojecten gebaseerd op herstelrechtelijke beginselen ;
- b) onverminderd de bevoegdheden van de Dienst Jeugdstrafinrichtingen, de Dienst Justitiehuisen en de Psychosociale Dienst Strafinrichtingen van het federale Ministerie van Justitie, zijn de gemeenschappen verantwoordelijk voor de sociale dienst- en hulpverlening aan de gedetineerden en hun gezin met het oog op een optimale begeleiding van de detentie van de jongere en de voorbereiding van de reïntegratie van de jongere in de maatschappij. Zij werken daartoe nauw

Voorzitter

samen met alle relevante publieke en private actoren.

Er wordt in elke jeugdstrafinrichting een voldoende bemand hulpverleningsteam gevormd dat is samengesteld uit hulpverleners van de verschillende diensten van de gemeenschappen en het Ministerie van Justitie. Het team verricht zijn werkzaamheden in nauwe samenspraak met de directie van de jeugdstrafinrichting en de andere diensten werkzaam in de inrichting ;

- c) onverminderd de bevoegdheden van de Dienst Jeugdstrafinrichtingen, de Dienst Justitiehuisen en de Psychosociale Dienst Strafinrichtingen, zijn de gemeenschappen verantwoordelijk voor de organisatie van een systeem van herstelbemiddeling op vrijwillige basis.

In een dergelijk systeem van herstelbemiddeling kan voor elke individuele jongere, op diens verzoek, een bemiddelingstraject worden uitgewerkt.

Het bemiddelingstraject kan bestaan uit één of meer van de volgende maatregelen :

- 1) het organiseren binnen de jeugdstrafinrichting van de contacten tussen de jeugdige delinquent, het slachtoffer of de slachtoffers, de familie of de vertrouwenspersonen van de jeugdige delinquent en de familie of de vertrouwenspersonen van het slachtoffer ;
- 2) het verrichten van betaalde arbeid binnen of buiten de inrichting, met akkoord van de directie van de jeugdstrafinrichting, met het oog op het vergoeden van de schade aangericht aan de maatschappij ;
- 3) het verrichten van betaalde arbeid binnen of buiten de inrichting, met akkoord van de directie van de jeugdstrafinrichting, met het oog op het vergoeden van de schade aangericht aan het slachtoffer ;
- 4) een bijzondere bijdrage in het Fonds tot hulp aan slachtoffers van opzettelijke geweldsdaden ;

- 5) het participeren aan een project van herstelbemiddeling uitgaande van een privé-instantie ;

per hulpverleningsteam, vermeld in b), wordt ook door de gemeenschappen een specifiek daartoe opgeleide coördinator voor het uitwerken en het volgen van herstelbemiddelingsprojecten aangewezen ;

- d) onverminderd de bevoegdheden van de Dienst Jeugdstrafinrichtingen, de Dienst Justitiehuisen en de Psychosociale Dienst Strafinrichtingen, zijn de gemeenschappen verantwoordelijk voor de ontwikkeling van een voldoende aanbod aan opvoedkundige projecten en projecten gericht op de vorming met het oog op de vlotte toegang van de jongere tot de arbeidsmarkt bij zijn reïntegratie, van een voldoende aanbod aan culturele en sportieve ontplooiingsmogelijkheden en van een voldoende aanbod aan ontspanningsmogelijkheden voor minderjarigen in de jeugdstrafinrichting.

De vormingsprojecten aangeboden door de gemeenschappen zijn, onder meer, specifiek afgestemd op de arbeidsmarkt en de persoon van de jongere delinquent, en komen tot stand in nauwe samenwerking met de arbeidsbemiddelingsdiensten van de gemeenschappen ;

- e) om de coördinatie inzake individuele dossiers te garanderen, moet het hulpverleningsteam, vermeld in b) geregeld overleg plegen met vertegenwoordigers van andere beleidsniveaus, in het bijzonder van de Dienst Justitiehuisen van het Ministerie van Justitie.

Ook op het niveau van de beleidsvoorbereiding moet, bijvoorbeeld in het kader van het begeleidingscomité van een arrondissementeel justitiehuis (waarin ook vertegenwoordigers van de diensten, erkend door de gemeenschappen, uitgenodigd werden om er zitting in te hebben, zie KB van 13.06.1999 houdende de organisatie van de Dienst Justitiehuisen van het Ministerie van Justitie, *BS 29.06. 1999*) voorzien worden in de nodige beleidscoördinatie met rapportering aan de bevoegde overheden.

Voorzitter

De volgende coördinerende taken kunnen worden vastgelegd :

- 1) het afstemmen van het beleid van de Dienst Jeugdstrafinrichtingen op de werking van de Dienst Justitiehuisen en de Psychosociale Dienst Strafinrichtingen ;
 - 2) de permanente communicatie met de diensten van de gemeenschappen, werkzaam in de jeugdstrafinrichting ;
 - 3) de evaluatie van de samenwerking met de diensten van gemeenschappen, werkzaam in de jeugdstrafinrichting ;
 - 4) het voorstellen van beleidsondersteunende richtlijnen voor de directies van de jeugdstrafinrichtingen, met het oog op een goede samenwerking met de diensten van de gemeenschappen, werkzaam in de jeugdstrafinrichting ;
 - 5) het opstellen van adviezen voor de Minister van Justitie, met het oog op een goede samenwerking met de diensten van de gemeenschappen, werkzaam in de jeugdstrafinrichting ;
- f) de federale staat en de gemeenschappen verbinden zich ertoe wetenschappelijk en praktijkgericht onderzoek te laten uitvoeren en degelijke statistische gegevens te verzamelen om het beleid te ondersteunen en desgevallend bij te sturen.

De commissie heeft verzocht om het ontwerp van decreet en het voorstel van resolutie van mevrouw Van Den Heuvel en de heren Helsen, Van Duppen en Roegiers samen op de agenda van de plenaire vergadering te plaatsen.

Het voorstel van resolutie van mevrouw Merckx-Van Goey, mevrouw Becq, mevrouw Van Cleuvenbergen en mevrouw van Kessel werd in de commissie verworpen.

Bij brief van 4 juli 2002 heeft mevrouw Merckx-Van Goey verzocht het op de agenda van de plenaire vergadering te plaatsen.

Conform artikel 69, punt 5 van het Reglement van het Vlaams Parlement moeten wij ons bij zitten en

opstaan uitspreken over het aanvatten van de bespreking.

De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, we zien geen reden om dit niet samen te behandelen.

De voorzitter : De bespreking wordt aangevat.

Ik stel dan ook voor om de algemene bespreking van het ontwerp van decreet samen te voegen met de besprekingen van de voorstellen van resolutie.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

De algemene bespreking is geopend.

De heer Helsen, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Merckx-Van Goey, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, wat het verslag betreft, zal ik kort zijn. Net als het vorige verslag betreft het hier boeiende vakantielectuur. Het verslag van de bespreking omvat een aantal bijlagen. Zo kan iedereen het advies van de Hoge Raad voor Justitie over het voorontwerp Verwilghen en het verslag van de door de commissie georganiseerde hoorzitting eens lezen.

De vraag is of het Vlaams Parlement het op 30 april 2002 afgesloten samenwerkingsakkoord tussen de federale regering, de Franstalige Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing te Everberg wil goedkeuren.

– *De heer André Denys, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

De minister heeft het samenwerkingsakkoord toegelicht. Ze heeft hierbij naar de wet van 1 maart 2002 verwezen. Artikel 4 van deze wet, die de opdracht en de capaciteit van het centrum bepaalt, stelt dat er in het centrum maximaal 50 plaatsen zijn en dat er maximaal 24 Franstalige en maximaal 24 Nederlandstalige plaatsen zijn. In haar toelichting heeft de minister naar haar eigen uitspraken op een in Antwerpen georganiseerde studiedag verwezen. De minister heeft in de commissie bevestigd dat er 'in Vlaanderen duidelijk tekorten zijn'. Aangezien Vlaanderen de filosofie van het sa-

Merckx-Van Goey

menwerkingsakkoord volledig onderschrijft, zal de minister tijdens de eerstvolgende interministeriële conferentie voorstellen om 40 van de 50 beschikbare plaatsen voor de Vlaamse Gemeenschap te reserveren.

Verder zijn er concrete bepalingen opgenomen over de taken en plichten van de federale ambtenaren die er zijn tewerkgesteld en van de hulpverleners van de gemeenschappen. Er wordt ook naar de taalregeling verwezen. Op vraag van de commissie heeft de minister ons het huishoudelijk reglement van het gesloten centrum in Everberg overhandigd. Tot zover het verslag.

Dan wil ik namens mijn fractie nog een en ander opmerken. De hoorzitting was bijzonder boeiend, maar tijdens het debat heb ik me toch wat alleen gevoeld. Het debat over de houding van de meerderheidspartijen ten opzichte van jongeren die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, was minimaal. Uiteraard pleit de meerderheid voor het jeugdsanctierecht. Ik wil echter opmerken dat dit niet tot onze bevoegdheid behoort en dat de leden van de meerderheid in de Kamer een andere taal spreken. Het debat in de commissie is vooral gevoerd door de leden van onze fractie. We vinden het advies van de kinderrechtencommissaris belangrijk, maar de meerderheid legt het zomaar naast zich neer. Het is nochtans een goed gemotiveerd advies dat oproept om het samenwerkingsakkoord niet goed te keuren.

De aanbevelingen van het Comité voor de Rechten van het Kind in Genève werden bekend tijdens onze besprekingen. In aanbeveling 30 raadt het comité de verdragsluitende partij, met name België, aan om een systeem van jeugdrecht op te richten dat volledig de voorzieningen van het verdrag, in het bijzonder de artikels 37, 39 en 40, maar ook de regels van Beijing en Riad en de VN-regels zou opnemen. België moet verzekeren dat personen onder de 18 jaar niet worden berecht als volwassenen en dat de wet van maart 2002 wordt herzien. Het comité is erg kritisch tegenover deze wet-Everberg, wat toch het aanknopingspunt is voor ons samenwerkingsakkoord.

Onze fractie blijft stellen dat de noodwet ongrondwettelijk is. Ze druist in tegen het internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind en het advies van de kinderrechtencommissaris. De wet-Everberg brengt een foute boodschap aan de bevolking en we stellen ons vragen bij het samenwerkingsakkoord.

Ik heb nog twee punten van commentaar. Voor het overige verwijs ik naar onze opmerkingen die zijn opgenomen in het verslag. Ten eerste : nog geen 24 uur nadat in de commissie het samenwerkingsakkoord was goedgekeurd – het was ideaal, het gaf alle zekerheid en alles zou zijn geregeld over de wijze van samenwerking – is een jongere gevlucht uit Everberg. De minister en de commissie kunnen daar zeker niets aan doen. We hebben wel vastgesteld dat de federale minister van Justitie, maar vooral ook, mevrouw de minister, uw homologe collega in de Franse Gemeenschap op een totaal tegengestelde manier hebben gecommuniceerd en andere standpunten innamen.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mevrouw Merckx, ik heb met aandacht het verslag gelezen en naar u geluisterd. Ik kan in een deel van de kritiek inkomen. De vraag bij deze kritiek is echter : wat is het alternatief voor wat nu voorligt ? Er zijn voor een weliswaar kleine groep jongeren behoorlijke problemen en er moet een gat in de hulpverlening en de detentie gedicht worden. Hoe zou u het regelen als u op de plaats van minister Vogels zou zitten ? Hoe zou u het met de minister van Justitie en met de ministers van de andere gemeenschappen hebben geregeld om een oplossing te bieden voor deze specifieke hulp- en detentievraag ?

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : We hebben niet gewacht op het voorliggende ontwerp van decreet. Onze fracties in de Kamer en in het Vlaams Parlement hebben een voorstel van resolutie ingediend waarin een scenario was opgenomen.

We vertrokken van de motie van aanbeveling voor een maximale invulling van de Vlaamse bevoegdheden en het nemen van de verantwoordelijkheid van Vlaanderen met betrekking tot het aantal plaatsen in gesloten instellingen. Dit voorstel van resolutie bevat het denkspoor voor Vlaanderen zelf, maar we hebben ook de vraag gericht aan de Vlaamse regering om met de federale regering het debat aan te gaan en een samenwerkingsakkoord op te stellen, in de hypothese dat een jeugdsanctierecht nog mogelijk was. In het scenario van het jeugdsanctierecht zou de federale overheid federale gesloten instellingen oprichten. Nu dit scenario van het jeugdsanctierecht niet doorgaat – lees er maar alle documenten op na – hebben we dit voorstel van resolutie geamendeerd. Naast de terugkoppeling met onze motie, hebben we daarin gesteld dat het aan Vlaanderen is om binnen de wet van

Merckx-Van Goey

1965 zelf in voldoende gesloten plaatsen te voorzien. We hebben tevens voorgesteld dat de minister van de Vlaamse regering contact zou opnemen met ofwel de minister bevoegd voor de Regie ofwel de minister van Defensie om onder meer veertig plaatsen in Everberg als een volwaardige gemeenschapsinstelling uit te baten.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Als u bevoegd was geweest, dan had u ook moeten discussiëren met uw Frans-talige zusterpartij die omtrent dit thema een totaal ander standpunt inneemt. U kunt deze zaak niet enkele vanuit uw Vlaamse stoel bekijken.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Het was dezelfde tekst. We hebben alles geprobeerd. De collega's in de Kamer hebben het wetsontwerp van de heer Maes als amendement ingediend in de commissie voor Justitie. Er werd over gestemd in de commissie voor Justitie, en uw collega's hebben toen tegengestemd. We hebben al het mogelijke gedaan om een jeugdsanctierecht te introduceren, maar men heeft dit niet gewild op het federale niveau.

Nu er geen jeugdsanctierecht is, zijn er tal van juridische problemen om jongeren nog op te sluiten in een voorziening als Everberg. We zijn zeker niet blind voor de vraag van de jeugdrechters. De Hoge Raad voor Justitie vraagt in zijn advies niet dat er gesloten federale instellingen komen, maar dat er voldoende opvang en gesloten capaciteit zou zijn, met iets meer aandacht voor een veiligheidsoptreden. Dit kunnen wij perfect realiseren binnen onze Vlaamse bevoegdheid. Ik verwijs trouwens naar een uitspraak van de minister net voor 1 maart 2002. Als er niet snel een Everbergwet zou komen, zou ze Everberg uitbaten als Vlaamse gemeenschapsinstelling. Wel, we hebben dit mee opgenomen in ons amendement, zodat we een eerlijk antwoord kunnen geven op de vragen van de jeugdrechters en de noden van de jongeren.

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw Merckx, de Hoge Raad voor Justitie pleit ook duidelijk voor een samenwerking tussen de federale en de Vlaamse overheden, elk vanuit de eigen bevoegdheden en sterktes. Dit is een constante die ik steeds heb gevolgd in mijn beleid en die ook in het protocol dat ik 2 jaar geleden met de minister van Justitie heb gesloten, duidelijk werd verankerd. In dat pro-

ocol werd ervoor gepleit dat de federale regering zou zorgen voor de beveiliging van de samenleving – waar ze sterk in is – en dat de Vlaamse regering zou zorgen voor de heroriëntering en begeleiding van die jongeren. In die zin is Everberg en het samenwerkingsakkoord dat hier voorligt perfect in overeenstemming met wat de Hoge Raad voor Justitie zegt, en ook met wat ikzelf en dit parlement naar voren hebben geschoven in de voorbije jaren.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik ga nu niet verder in op dat advies van de Hoge Raad voor Justitie, maar ik raad de collega's toch aan om het te lezen. In het advies over het ontwerp-Maes zegt de Raad dat slechts in allerlaatste instantie, als er echt geen andere mogelijkheden zijn, eventueel repressief kan worden opgetreden. Er zijn echter tal van andere mogelijkheden die daaraan kunnen voorafgaan, en die de minister zelf niet heeft ingevuld hoewel zij en de Vlaamse Gemeenschap daartoe de mogelijkheden hadden.

Ik wil verder ingaan op die ontvluchting, niet om te beweren dat dit uw fout was of die van de heer Van Rompuy – want alles is hier toch altijd zijn fout – maar om te stellen dat we op dat ogenblik wel gezien hebben dat het een federale instelling is. Reeds 24 uren na de goedkeuring in de commissie bleek dat er geen goede afspraken zijn gemaakt. Welke komedie hebben we niet gehoord over ieders verantwoordelijkheid ? Ik heb gehoord dat de eerste minister na die ontvluchting een oproep heeft gedaan aan de gemeenschapsministers om hun opvoeders op de vingers te tikken en goed uit te leggen wat ze wel en niet zouden mogen doen. De afspraken zijn ook nu nog niet duidelijk. Als eenzelfde incident zich zou voordoen, biedt de tekst van het samenwerkingsakkoord onvoldoende zekerheid.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Iedereen die de sector kent, weet dat in dat soort omstandigheden crisissen heel vaak voorkomen. Als we daar met z'n allen met camera's, met commentatoren, en met de media op zitten te kijken, dan zal dat soort dingen nog gebeuren. Ik heb het indertijd zelf meegemaakt. Als iemand wegloopt, beleef je slapeloze nachten omdat je niet weet waar hij is. Als dat allemaal in de krant zou komen, wil niemand daar nog werken. Laten we dit in z'n perspectief bekijken.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Het gaat niet over het feit dat die jongere is weggelopen. Het weggelopen van die jongere heeft aangetoond dat er op basis van het samenwerkingsakkoord geen

Merckx-Van Goey

goede afspraken en nog steeds uiteenlopende interpretaties zijn.

De heer Jos Stassen : Het heeft aangetoond dat dat moeilijke gasten zijn en dat daar niet zomaar een oplossing voor bestaat. Je kunt nog zo'n dikke boeken en samenwerkingsakkoorden schrijven, daarmee is het niet opgelost. Mevrouw Merckx, gebruik dat soort dingen niet te veel.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik raad u aan de Franstalige pers te lezen.

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Na 3 jaar hoor ik tot mijn grote voldoening dat we tot een vereenvoudiging komen van de regelgeving, tot meer duidelijkheid, transparantie, enzovoort. Mevrouw Merckx, in de zaak van de ontsnapte delinquent hebt u het gehad over de federale bewaker en de gemeenschapsopvoeder. Als u de opdracht van die mensen in die situatie op wettelijk vlak volledig wilt uittekenen, dan zal het doel van minder en eenvoudiger regels niet worden bereikt.

Is het niet overduidelijk dat de federale bewaker en de gemeenschapsopvoeder in deze situatie beter elkaar de hand hadden gereikt, en er samen voor hadden gezorgd dat die jonge delinquent niet had kunnen ontsnappen ? Mevrouw Merckx, is dat voor u duidelijk of niet ? Voor mij is het alleszins overduidelijk dat men daar in de fout is gegaan. Dat moet u niet op rekening van de regering zetten. Er moeten niet meer regels worden gemaakt.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Het samenwerkingsakkoord is al zeer gedetailleerd en had daarvoor een oplossing moeten bieden. Mijnheer Moreau, als er een gemeenschappelijke en coherente visie is, dan kun je nalaten om regeltjes te maken. Die is er echter niet. In Everberg zijn de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap en de federale overheid bevoegd. Die zijn het niet eens over het optreden tegen jongeren, die een als misdrijf omschreven feit plegen. Zij nemen totaal tegenstrijdige posities in. Dat is het grote probleem. Het blijft trouwens een feit dat Everberg is opgericht om te camoufleren dat voor de kern van het probleem, de verdeeldheid over het jeugdsancierecht, geen oplossing werd gevonden.

Na de bespreking in de commissie, werd op 2 juli in het 'parlement de la Communauté française' een 'projet de décret', houdende goedkeuring van dit

samenwerkingsakkoord, besproken. Het is boeiend om het verslag daarvan te lezen. Daar was het nog iets erger. De bevoegde commissie en bevoegde minister werden ontlopen. De zaak werd besproken in de commissie voor Algemene Zaken en dus niet in de commissie voor Welzijn of voor Sociale Zaken. Franse-Gemeenschapsminister Maréchal, die trouwens op bezoek is geweest in Everberg, mocht er geen toelichting geven over het ontwerp van samenwerkingsakkoord dat ze moet uitvoeren. De minister-president van de Franse Gemeenschap, de heer Hasquin, de grote en sterke man, is aan de het parlement van de Franse Gemeenschap komen vertellen dat het samenwerkingsakkoord en de wet-Everberg maar moesten worden geslikt. Wij hebben hier dan toch een iet of wat constructiever debat kunnen houden.

Uit dit alles heb ik geleerd dat ook in de Franse Gemeenschap wordt geconcludeerd dat de wet-Everberg en de het samenwerkingsakkoord, bedoeld om artikel 53 te vervangen, strenger zijn voor de minderjarigen en de toetsing aan het Kinderrechtenverdrag nog minder kunnen doorstaan. Het hulpverleningsaanbod van Everberg is gewoon een alibi voor het onvoldoende groot aanbod in de gemeenschappen zelf. De Franse Gemeenschap stelt dat het beter zou zijn om met middelen van de gemeenschap een echte uitstroom te organiseren uit de gemeenschapsinstellingen, want dat is nu niet het geval. De Franse Gemeenschap stelt het alternatief voor om te luisteren naar de jeugdrechters en ons af te vragen in hoeverre het nodig was om zowel de Grondwet als het Kinderrechtenverdrag te overtreden. Een inventaris en netwerk ten voordele van de jeugdrechtbanken met het oog op een snellere, efficiëntere en correctere toeleiding naar de juiste opvang voor minderjarigen, zou in elk geval op lange termijn veel duurzamer zijn en zou een duidelijk pedagogisch project kunnen uittekenen.

Mijnheer Stassen, niet alleen onze CD&V-collega's uit Kamer en Senaat, maar ook de heer Grimberghs van de CDH in de Franse Gemeenschap zit op onze golflengte en verdedigt dezelfde gemeenschappelijke en coherente visie. Hij heeft in de Franse Gemeenschap via een amendement voorgesteld om dezelfde tekst toe te voegen aan het goedkeuringsdecreet als de tekst die wij in commissie hebben voorgesteld. Ik zal iedereen, ook de collega's van de meerderheid, moeten ontgoochelen : men is niet op zijn voorstel ingegaan, want de richting die Vlaanderen wil uitgaan via het amendement is totaal verschillend van de meerderheid in de Franse Gemeenschap. Het amendement van de heer Grimberghs, een kopie van het Vlaamse, werd

Merckx-Van Goey

zelfs als 'irrecevable' – onontvankelijk – bestempeld.

Hoe tijdelijker Everberg is, hoe beter. Het zou moedig zijn om de discussie opnieuw aan te vangen en geen toevlucht te nemen tot het meerderheidsamendement waarin een artikel 3 wordt toegevoegd. Ik heb de grootste twijfels over de conformiteit ervan. Ik vraag me af of het wel ontvankelijk is. In de Franse Gemeenschap noemde men het 'irrecevable'. Daardoor zullen er dus al minstens twee verschillende goedkeuringsdecreten zijn, om nog maar te zwijgen over het commentaar van de heer Verwilgen, die vindt dat Vlaanderen niet goed nadenkt. Vanuit de federale overheid is er nogal wat commentaar op de toevoeging van het artikel 3 aan het goedkeuringsdecreet. De toevoeging zal zeker nog aan bod komen tijdens de discussie in de federale kamer. *(Opmerkingen van de heer Jos Stassen)*

Zo lang de kans bestond dat het jeugdsantierecht er zou komen, waren we zelf voorstander van samenwerkingsakkoorden. Vermits er nu niets in huis zal komen van dat jeugdsantierecht, is het onverantwoord om Everberg enkel via een samenwerkingsakkoord uit te baten. We geven er de voorkeur aan om in het debat over de bewaring van delinquente jongeren meer in te brengen dan de nood aan een goed uitgebouwde preventie. Daarom vragen we in punt 3 van ons voorstel van resolutie aan de regering om een overeenkomst af te sluiten om volgens de gepaste wettelijke regeling, met betrekking tot minstens 40 plaatsen van het centrum, over te gaan tot de uitbating van een eigen gemeenschapsvoorziening. Daarnaast nemen we ook andere zaken in overweging. Ik verwijs hiervoor naar de geamendeerde versie van ons voorstel van resolutie.

Ik zou ook nog even het voorstel van resolutie van de meerderheid willen behandelen. Het punt over Everberg is verschillend. Het voorstel strekt ertoe om het samenwerkingsakkoord erdoor te krijgen. Vermits we een probleem hebben met dit akkoord maar niet met de meeste van de andere overwegingen, zullen we ons bij de stemming onthouden. We kunnen het zeker niet goedkeuren. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter : Mevrouw Declercq, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Van Den Heuvel, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Helsen heeft het woord.

De heer Koen Helsen *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, los van het debat over de al dan niet grondige hervorming van de jeugdbeschermingswet van 1965, beantwoordt de zogenaamde Everbergwet aan een reële nood. Momenteel is de opvangcapaciteit van de gemeenschapsvoorzieningen te laag om te voldoen aan alle vragen tot plaatsing. Het feit dat op die manier jongeren die soms zwaarwichtige daden op hun kerfstok hebben, weer vrij rondlopen, kan toch moeilijk worden aanvaard door de overheid en de individuele burger.

Dat een dergelijke federale instelling noodzakelijk is, blijkt ook uit de gegevens die werden verstrekt tijdens de hoorzittingen. De jeugdmagistraat en -advocaten hebben getuigd dat op de nog maar korte periode dat deze instelling bestaat, ze effectief draait en er toch al een relatief groot aantal plaatsingen zijn gebeurd.

We moeten enige realiteitszin aan de dag leggen. Het is nu eenmaal een feit dat bepaalde jongeren zwaarwichtig te noemen strafbare feiten plegen. Zo is er volgens sommige bronnen ongeveer een harde kern van ongeveer 200 jongeren. Bepaalde jongeren dienen dan ook bij wijze van spreken, als ultiem middel en slechts nadat andere middelen hebben gefaald, 'verwijderd' te worden, deels om een straf uit te zitten, deels als beschermingsmaatregel voor de samenleving en, ten slotte, deels om die jongeren weg te halen uit het criminele milieu waar ze dat gedrag hebben aangeleerd. De nadruk ligt hier op het feit dat dit slechts mag gebeuren als ultiem redmiddel, nadat alle andere middelen hebben gefaald.

Daarom is het ook zo van wezenlijk belang dat er ook nog andere maatregelen worden uitgewerkt. Iedereen dient immers in te zien dat Everberg niet voor alles de oplossing biedt. Er moeten ook nog andere aspecten worden geregeld.

De Everbergwet is momenteel om allerlei redenen vrij omstreden. Enige nuance is echter zeker op zijn plaats. Ten eerste worden alle pijlen verschoten op Everberg terwijl deze situatie eigenlijk had kunnen worden vermeden. België is in 1988 reeds veroordeeld door het Europese Hof van de Rechten van de Mens wegens het opsluiten van minderjarigen in gewone gevangenissen en is er pas een definitieve nieuwe regeling van kracht geworden op 1 januari 2002 via de afschaffing van artikel 53 van de jeugdbeschermingswet.

Helsen

Dat doet enkele vragen rijzen over het al dan niet sneller kunnen ingrijpen via een wetgevend initiatief. Men had reeds veel vroeger moeten denken aan het creëren van extra plaatsen in de gemeenschapsvoorzieningen, in de plaats van daarmee te wachten tot er te weinig waren.

De positieve kanten die zijn verbonden aan de huidige regelgeving, worden te weinig onder de aandacht gebracht. Zo zorgt Everberg ervoor dat misdadige jongeren niet in de gevangenis terechtkomen. Vroeger gebeurde dat in een aantal gevallen wel. Nu komen ze terecht in een aangepaste instelling met een uitgewerkt hulpaanbod. Een verblijf in Everberg is beter dan een verblijf in gesloten instellingen. In gesloten instellingen duurt een verblijf langer. De gemiddelde duur van een verblijf in Everberg is niet echt hoog. De vrees over de 2 maanden en 5 dagen is totaal ongegrond en moet niet steeds worden herhaald.

Wat te weinig wordt geaccentueerd, is dat Everberg maar wordt ingeschakeld indien er te weinig plaatsen zijn in de gemeenschapsvoorzieningen. Tot op heden zijn er bovendien nog steeds geen klachten geweest van minderjarigen. Ze zeggen dat ze goed worden behandeld en dat er zeker geen drukkende sfeer heerst in de instelling.

Everberg is op lange termijn misschien niet de meest ideale oplossing, maar biedt op korte termijn een oplossing voor een prangend probleem, namelijk dat van het bieden van een zo menselijk mogelijk verblijf aan minderjarigen die worden verdacht van bepaalde strafbare feiten die niet onbelangrijk te noemen zijn.

Vaak wordt onterecht gezegd dat er voor Everberg geen rechtsgrond meer zou bestaan omdat er een minder grondige hervorming van het jeugdbeschermingsrecht zou komen door het opzij zetten van het aangekondigde jeugdsanctierecht. De federale overheid blijft echter bevoegd omdat er steeds wordt verwezen naar het begrip 'openbare veiligheid'. Op basis daarvan kan de federale overheid beslissen een instelling als Everberg op te richten. Ze heeft dat ook gedaan. Het siert de federale overheid dat ze de gemeenschappen daarbij betrekt. Zo kan er een hulpaanbod worden uitgewerkt, waardoor het verblijf van de minderjarigen niet beperkt blijft tot loutere detentie.

Ik denk dat de mensen die dit samenwerkingsakkoord niet goedkeuren, een grote verantwoordelijkheid dragen, want Everberg zal blijven bestaan,

omwille van de zojuist vermelde reden. De gemeenschappen zorgen enkel voor een hulpaanbod. Dat hulpaanbod zou wegvallen indien dit akkoord niet wordt goedgekeurd. Wanneer dit akkoord niet wordt goedgekeurd, zullen er minderjarigen in de gevangenis terechtkomen en dat is zeker niet de bedoeling. Het hulpaanbod biedt immers een meerwaarde. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, vandaag gaat het hier om een bijzonder beperkt ontwerp van decreet dat we moeten beschouwen als een noodzakelijke voorwaarde om de fameuze Everberg-wet te kunnen uitvoeren. Wat deze regering vandaag door het Vlaams Parlement wil laten goedkeuren, is een zoveelste duidelijk bewijs van onbehoorlijk bestuur in dit land. Mevrouw de minister, de hoofdverantwoordelijkheid daarvoor ligt niet bij u en ook niet bij de Vlaamse regering. We hebben spijtig genoeg slechts een bijzonder beperkte bevoegdheid en verantwoordelijkheid.

Het gaat hier om een bewijs van onbehoorlijk bestuur door de federale overheid waaraan de meerderheid en de Vlaamse regering hun medewerking willen verlenen. We beseffen allemaal dat de bespreking van dit akkoord onmogelijk is los te koppelen van de hele problematiek.

We weten allemaal dat de Everbergwet er is gekomen na de zoveelste oproep van de jeugdrechters die opnieuw tamelijk veel zware jongens moesten vrijlaten omdat er geen opvangplaats meer was. Vlaanderen heeft in het verleden immers nagelaten voldoende gesloten opvangplaatsen te creëren.

Hiervoor was u gedeeltelijk verantwoordelijk, mevrouw de minister. U stelt het voor alsof er veel inspanningen zijn geleverd, maar dat is niet juist. Ook deze regering blijft in gebreke. Ze zorgt er niet voor dat er voldoende plaatsen zijn om het groeiend crimineel gedrag van jongeren het hoofd te bieden. Ook CD&V draagt een verantwoordelijkheid in dit dossier, vermits ook deze partij jaren aan de macht is geweest maar het probleem niet fundamenteel ten gronde heeft aangepakt of wilde aanpakken, hoewel daarop vanuit de oppositie meermaals is aangedrongen. Het gaat dus om een gedeelde verantwoordelijkheid.

Jeugdmagistraat Van Den Steen sprak tijdens de hoorzittingen duidelijk over een substantieel, bijna chronisch tekort aan plaatsen in de gemeenschapsvoorzieningen. Everberg is een initiatief van de fe-

Dillen

derale regering, hoewel dat eigenlijk behoort tot de verantwoordelijkheid van de gemeenschappen. Ze zijn volledig bevoegd, maar blijven in gebreke.

Het is bijzonder erg dat wij vandaag moeten vaststellen dat de Vlaamse meerderheidspartijen plat op de buik gaan voor de eisen en de chantage van de Franstaligen, een behoorlijk beleid absoluut onwaardig. Een van de voorwaarden voor de goedkeuring van de Everbergwet was de belofte dat de federale overheid snel en grondig werk zou maken van het uitwerken van een echt jeugdsanctierecht. Nochtans schrijft de logica voor om eerst een jeugdsanctierecht uit te werken, en pas daarna de instellingen en structuren die noodzakelijk zijn om het jeugdsanctierecht vorm te geven. De meerderheid besliste er echter anders over. In ieder geval werd toen uitdrukkelijk gesteld dat men snel werk zou maken van dit reeds lang beloofde en verwachte jeugdsanctierecht.

Maar tijdens de onderhandelingen zijn 2 culturen met elkaar in botsing gekomen. De Vlaamse meningen over jeugdrecht – een thema dat ogenschijnlijk communautair neutraal zou kunnen zijn – verschillen totaal van die in Wallonië. Op 16 mei werd duidelijk wat was gevreesd : de Franstaligen veegden het ontwerp van jeugdsanctierecht van tafel en eisten het behoud van de achterhaalde jeugdbeschermingswet van 1965. Die wet wordt een klein beetje opgesmukt. Dat was een overwinning van de Franstalige PS en Ecolo. Dit bleek trouwens ook overduidelijk uit de reacties van de Franstaligen. Minister Nicole Maréchal zei hierover het volgende : 'L'accord est une victoire puisque le gouvernement de la Communauté française tenait à conserver la loi de 1965 comme base de travail.'

Vandaag staat onbetwistbaar vast dat dit jeugdsanctierecht er niet komt en er ook niet zal komen. De Vlaamse meerderheidspartijen hebben – hoe onbegrijpelijk ook – niet het lef gehad de naleving van de gemaakte afspraken te eisen. Men kan nog enigszins de houding van Agalev en de sp.a begrijpen, gezien hun opvattingen over de zaak. Het is echter minder begrijpelijk dat ook de VLD plat op de buik is gegaan voor de eisen van de Franstaligen die absoluut niet willen weten van een jeugdsanctierecht. Er komt dus geen jeugdsanctierecht. Eventueel wordt de wet van 1965 op de jeugdbescherming 'aangepast'.

Collega's, wij weten allemaal dat er aan de andere kant van de taalgrens absoluut geen enthousiasme

bestaat voor Everberg. De Franse Gemeenschap heeft daarenboven aangekondigd dat zij niet geïnteresseerd is om meer dan vijf plaatsen in te vullen, ondanks het feit dat er tot op vandaag ongeveer evenveel Franstalige als Nederlandstalige jongeren in Everberg werden geplaatst. Dit geeft natuurlijk bijkomende mogelijkheden aan Vlaanderen. Laat ons dit gegeven positief bekijken. Vlaanderen kan deze plaatsen onmiddellijk zelf invullen.

Wij kunnen er niet omheen : uit talrijke verslagen van de politie blijkt dat steeds meer jongeren steeds zwaardere criminele feiten plegen. Alleen een jeugdsanctierecht kan hier een oplossing bieden. In dat jeugdsanctierecht moeten jongeren worden gewezen op hun verantwoordelijkheid. Vlaanderen moet inspraak hebben bij de concrete invulling en uitwerking van dat jeugdsanctierecht. We kunnen immers duidelijk een kwalitatief verschillende benadering constateren bij de twee gemeenschappen. Uit dit jeugdsanctierecht moet blijken dat de jongeren niet alleen rechten hebben, maar ook plichten.

Ik blijf erop wijzen dat een jeugdsanctierecht ook onlosmakelijk moet worden gekoppeld aan heropvoeding, verbetering en reïntegratie. Zonder opvoedende maatregelen hebben sancties immers geen enkele zin. Intensieve begeleiding is noodzakelijk om het terugvallen in crimineel gedrag te voorkomen.

Tijdens de hoorzitting in de commissie vroeg de jeugdmagistraat zich af of er geen alternatieven bestaan voor plaatsing. De jeugdmagistraat maakte terecht de opmerking dat er soms geen keuze is. Ik ben niet alleen een idealist, ik ben ook realist, zei de heer Van Den Steen duidelijk. De toestand is vaak zo verzeekt dat een alternatieve sanctie geen oplossing meer.

Vandaag blijkt duidelijk dat er geen jeugdsanctierecht komt en men verder moet werken met het beschermingsmodel van 1965. Dit is absoluut ontoereikend, gelet op de evolutie van de samenleving en van het fenomeen jeugdgedelinquentie. Mijn fractie betreurt dit en het stoort haar ten zeerste dat Vlaanderen zomaar afstand doet van de beperkte bevoegdheden waarover het reeds kon beschikken. Het Vlaams Blok is voorstander van een volledige splitsing van Justitie en een overheveling van de volledige bevoegdheid naar Vlaanderen, ook wat dit dossier betreft. Alleen op die manier kunnen wij een samenhangend, coherent en doeltreffend beleid voeren.

Dillen

Het is intussen voldoende duidelijk dat de meningen in Vlaanderen en Wallonië zodanig haaks op elkaar staan dat van een eenvormig beleid geen sprake kan zijn. Dat wordt door heel wat voorbeelden overduidelijk geïllustreerd. Ik verwijs alleen maar naar de discussie die is ontstaan na de ont-snapping van de minderjarige. Mevrouw Maréchal, uw Franstalige collega-minister, nam onmiddellijk de verdediging van de minderjarige op zich en vond het haar taak niet om de jongere tegen te houden. Maar zolang wij leven binnen de huidige structuren, is het onze plicht om onze bevoegdheden maximaal uit te oefenen. Wat hier gebeurd is, vormt hiervan helemaal geen bewijs. Sinds de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen is Vlaanderen exclusief bevoegd voor de bijzondere jeugdzorg. De federale overheid heeft nog een aantal mogelijkheden om maatregelen te nemen, maar alles wat te maken heeft met de jeugdbescherming is een gemeenschapsmaterie.

Daarvoor bent u exclusief bevoegd, mevrouw de minister. Dit wordt niet gerespecteerd in dit dossier. Uw meerderheid heeft ervoor gekozen terug te keren naar het jeugdbeschermingsmodel en de wet van 1965. Het plaatsen van jongeren blijft een exclusief Vlaamse bevoegdheid. Met Everberg als een federale instelling wordt dit niet gerespecteerd. Ik betreur dat, want dit heeft ook ernstige gevolgen wat de taalwetgeving betreft. Dat vind ik bijzonder erg. Uit de besprekingen in de commissie is immers duidelijk gebleken dat in het centrum een loopje wordt genomen met het respecteren van de taalwetgeving. Nederlandstalige jongeren worden er niet altijd in het Nederlands onthaald.

Het oorspronkelijke ontwerp is in de commissie geamendeerd. Er werd een nieuw artikel toegevoegd dat bepaalt dat dit samenwerkingsakkoord zal worden opgeheven indien er uiterlijk op 31 augustus 2004 geen federale wet is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad die antwoorden biedt op delinquent gedrag van jongeren. Voor onze fractie is dit absoluut onvoldoende. Een dergelijk amendement volstaat helemaal niet.

Het is de plicht van de huidige federale regering om onmiddellijk en zo snel mogelijk een jeugd-sanctierecht uit te werken. We mogen niet verlangen dat dit wordt uitgesteld en zeker niet dat het zou worden doorgeschoven naar een volgende regering, en misschien ook wel naar een nieuwe, andere coalitie dan de huidige. Het is een fundamentele fout alle hoop te stellen in een volgende minister van Justitie. Het is naïef te geloven dat een vol-

gende federale minister wel een coherent jeugd-beleid zou kunnen uitwerken. Dat is werkelijk de mensen blaasjes wijsmaken.

Mevrouw de minister, u vindt het essentieel dat het nieuwe jeugdrecht er komt. Ik denk dat dit niet de essentie is. Vlaanderen heeft hiervoor absoluut geen waarborgen, integendeel. De praktijk leert ons dat steeds opnieuw, keer na keer, de Vlamingen toegeven. Dat zal ook gebeuren in 2003 en 2004, wanneer er, eventueel in een nieuwe coalitie, zal worden gesproken over het dossier van het jeugdsanctierecht.

Voor alle duidelijkheid : het Vlaams Blok is reeds jaren vragende partij voor een instelling als die van Everberg. Maar onze fractie heeft hier in het verleden steeds meteen aan toegevoegd dat dit enkel kan mits de uitbouw van een volwaardig, duidelijk gestructureerd en onderbouwd jeugdsanctierecht, waarbij bestraffing een onderdeel vormt dat onlosmakelijk verbonden is met heropvoeding en waarbij de straffen in verhouding moeten staan tot de ernst van de gepleegde misdrijven.

Wat vandaag ter stemming voorligt, beantwoordt hier niet aan. Onze fractie kan dit ontwerp dan ook niet goedkeuren. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, ik wil even teruggrijpen naar het actualiteitsdebat van 20 februari jongstleden. De onmiddellijke aanleiding daarvoor was het noodgedwongen in vrijheid stellen van twee minderjarigen, wat dan weer een gevolg was van de opheffing van artikel 53 van de wet van 1965.

Ik heb toen gezegd dat naar mijn gevoel de federale regering ten onrechte inspeelde op het onveiligheidsgevoel in de samenleving, ten koste van jongeren. Uit de hoorzittingen die we in de commissie hebben gehouden blijkt dat ik terzake toch enigszins gelijk had. Uit het gesprek met de jeugdmagistraat bleek immers dat er geen spectaculaire stijging van de jeugdcriminaliteit heeft plaatsgevonden. De jeugdmagistraat hield het op een stijging met ongeveer 3 procent. In de marge daarvan wil ik hekelen dat in dit land geen enkel statistisch gegeven bekend is over de jeugdcriminaliteit. In elk geval staat de bijna duizelingwekkende snelheid waarmee de federale overheid de noodwet door het parlement heeft gejaagd, enigszins in schril contrast met de cijfers die ons ter beschikking zijn gesteld.

Roegiers

Naar aanleiding van dat actualiteitsdebat, dat nota bene over de uitwerking van het toekomstig jeugd-sanctierecht ging, hebben we in dit Vlaams Parlement de Vlaamse regering gevraagd er bij de federale overheid op aan te dringen dat werk zou worden gemaakt van een nieuw jeugdrecht aangaande antwoorden op jongeren die delicten plegen. We waren er immers allemaal van uitgegaan dat Everberg een voorafname was van het uit te werken jeugdrecht.

Waarom dringen wij zo aan op dat jeugdrecht? Het geeft mijns inziens een breed palet aan mogelijkheden, waaruit men naargelang de ernst van de overtreding en de specifieke situatie van de minderjarigen een keuze kan maken: bescherming, hulpverlening, pedagogische begeleiding, herstelgerichte maatregelen, maatschappijbeveiligende maatregelen, sanctionerende maatregelen en responsabiliserende maatregelen.

In die wet zouden ook de rechtswaarborgen van de minderjarigen perfect kunnen worden gedefinieerd. Bovendien zouden een aantal bepalingen uit het kinderrechtenverdrag kunnen worden opgenomen. Ik denk aan de bescherming van het gezins- en privé-leven, het recht op vrije meningsuiting, vrijheid van geweten en recht op onderwijs.

Vandaag wordt ons het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord ter stemming voorgelegd. Groot was dan ook mijn verbazing toen het federale kernkabinet op 16 mei besliste het ontwerp van wet van tafel te vegen en terug te grijpen naar de wet van 1965. Ik verheer u niet dat ik daarover enigszins ontgoocheld was. Ik moest toch ook tot de vaststelling komen dat dit niet bepaald in overeenstemming was met de mening van de meerderheidspartijen hier in het Vlaams Parlement.

Niet getreurd, zou ik echter zeggen. We hebben dat met de meerderheid op een bijzonder constructieve wijze proberen te verhelpen. Daarom hebben we een amendement ingediend tot invoering van een nieuw artikel 3, dat bovendien perfect in overeenstemming is met de door het Vlaams Parlement goedgekeurde motie van aanbeveling naar aanleiding van het actualiteitsdebat in februari.

Met andere woorden, we verhogen de druk op de federale overheid. We aanvaarden enig uitstel, maar we leggen dit hoe dan ook op de tafel van de volgende federale regeringsonderhandelingen. We zullen het ontwerp van decreet goedkeuren, zij het

met een houdbaarheidsdatum. We spreken dus af op 1 september 2004. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het is niet de eerste keer en het zal ook niet de laatste keer zijn dat we hier staan in verband met jongeren die een delict plegen. Het is een thema dat altijd actueel zal blijven vanwege de vaak totaal onbegrijpelijke daden en hun gevolgen.

De kwestie van jongeren die een delict plegen, sluit echter ook aan bij een geheel van maatschappelijke evoluties. Ook daar moeten we bij stilstaan: ontworteling, armoede en uitsluiting, achterstelling, de glittermaatschappij die enorm de ogen uitsteekt van veel jongeren, en de georganiseerde criminaliteit, waar jongeren misbruikt worden. Daarom is preventie over de bevoegdheden heen – jeugd, onderwijs, stedelijk beleid – enorm belangrijk.

We willen ook benadrukken dat er de jongste tijd tal van initiatieven werden genomen naar jongeren toe, zowel naar de niet-begeleide minderjarigen als naar jongeren met psychische problemen, naar halfgesloten instellingen, extra hulpverlening, begeleiding en herstelgerichte afhandeling. Ik wil het echter specifiek hebben over het samenwerkingsakkoord, het gesloten centrum en de resolutie. Het gaat om een kleine groep jongeren, die de jongste tijd terecht heel veel aandacht kreeg. Sinds het begin van deze regeerperiode zijn er in het Vlaams Parlement geregeld actuele vragen en vragen om uitleg over gesteld, en zijn er interpellaties, actualiteitsdebatten, hoorzittingen en studiedagen over gehouden. Ook de pers heeft er de nodige aandacht aan besteed.

Het gesloten centrum bestaat nu, en het is van essentieel belang dat Vlaanderen er nu ook een specifieke invulling aan geeft. Daarom moet het samenwerkingsakkoord worden goedgekeurd. Het lijkt me niet zinvol het akkoord nu helemaal te overlopen. Daar is ook geen tijd voor. Het werd trouwens al grondig besproken in de commissie. Wel wil ik nogmaals een punt in de aandacht brengen dat voor Agalev fundamenteel is.

Het gesloten centrum heeft de beveiliging van de maatschappij tot doel, maar is evenzeer bedoeld voor het herstel van het slachtoffer, en om jongeren die een delict hebben gepleegd, te begeleiden en nieuwe kansen te bieden. Het samenwerkingsakkoord is nodig om de jongere vanaf zijn opslui-

Declercq

ting tot het ogenblik dat hij het centrum verlaat, de nodige begeleiding te kunnen bieden. Zowel voor de begeleiding van het slachtoffer als voor het bieden van nieuwe kansen mag geen tijd verloren gaan, hoe kort de opvangperiode ook is, al is het maar een dag of een halve dag. Het samenwerkingsakkoord laat deze visie op een gesloten centrum en zijn werking toe.

Verder vinden we de toevoeging belangrijk van het artikel dat een einddatum bepaalt voor het samenwerkingsakkoord als er op federaal niveau geen nieuw jeugdrecht wordt ontwikkeld. We vestigen er nogmaals de aandacht op dat onze vraag aan de federale overheid om het nieuwe jeugdsanctierecht snel te ontwikkelen, dringend is. (*Applaus*)

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik dank de verslaggevers van de besprekingen van de resoluties en het samenwerkingsakkoord. Het verheugt me dat mevrouw Merckx tot de conclusie komt dat het gesprek dat we hier hebben gehad tenminste nog constructief was.

Op deze tribune worden meer analyses gemaakt van wat er in de Franse Gemeenschap en in het federaal parlement allemaal misloopt, dan van wat er in het Vlaams Parlement gebeurt. Dat stemt me tevreden, want het getuigt van unanimiteit. We weten wat we willen en welke kant we uit willen. Dat is ook de leidraad die ik permanent gebruik bij de verdere uitvoering van het beleid, dat vandaag de dag jammer genoeg enigszins wordt gehypothekeerd doordat andere overheden andere meningen hebben of verdeeld zijn.

We hebben geen last van de pleinvrees voor een nieuw jeugdrecht die er bij de Franstaligen blijkbaar heerst. Zo'n nieuw jeugdrecht is duidelijk de wens van heel dit parlement. We willen jongeren voor hun verantwoordelijkheden stellen, en hen tegelijkertijd ook meer rechtszekerheid geven. Dat past in het perspectief van kinderrechten, volgens dewelke kinderen rechten moeten hebben, en verantwoordelijk moeten kunnen zijn, maar ook de rechtszekerheid moeten krijgen die ze vandaag met de wet op de jeugdbescherming niet hebben.

We hebben in de onderhandelingen over een nieuw jeugdrecht altijd gepleit voor een duidelijke afbakening van de Vlaamse en de federale bevoegdheden. In het door ons geamendeerde ont-

werp-Maes was het duidelijk dat de uitvoering van alle maatregelen, ook die voor alternatieve afhandeling en herstelbemiddeling, de opdracht van de gemeenschappen zou worden. Er is echter tevens gepleit voor een samenwerking tussen de gemeenschappen en de federale overheid voor de gesloten opvang, waarbij beide bevoegdheidsniveaus zich zouden concentreren op hun eigen core business, enerzijds de beveiliging van de samenleving en anderzijds begeleiding, reïntegratie en heroriëntatie. De minister van Justitie zegt al 3 jaar dat er jeugd-gevangenen en een nieuw jeugdrecht zullen komen. Het is logisch dat we ons eigen beleid hierin hebben ingepast. We hebben rekening gehouden met de maximale invulling van de eigen bevoegdheden.

Zodra het federale niveau – helaas in een crisis-sfeer – in beweging is gekomen, hebben we hierop ingespeeld. Dit past perfect in de logica van de visie van het Vlaams Parlement. In het kader van het samenwerkingsakkoord hebben we onze bevoegdheden gemaximaliseerd en afgedwongen.

Tijdens het opstellen van het samenwerkingsakkoord hebben onze mensen een grote inbreng gehad. Het samenwerkingsakkoord beantwoordt perfect aan de filosofie die in Vlaanderen steeds is gehanteerd. Ik betreur dat de federale motor na het opstarten van de gesloten instelling te Everberg en na het opstellen van het samenwerkingsakkoord weer is beginnen te sputteren. Er is geen federaal akkoord over het nieuwe jeugdrecht tot stand gekomen. Dit betekent uiteraard niet dat we in Vlaanderen alles moeten stilleggen. We kunnen niet wachten tot er duidelijkheid op het federale niveau is. Gezien de hoorzitting die we hebben georganiseerd, zou dit onverantwoord zijn. Noch de publieke opinie, noch de jeugdrechters, noch de veldwerkers zouden dit aanvaarden.

Eigenlijk wil iedereen vooruitgang boeken. Wie precies verantwoordelijk is voor het feit dat er op het terrein onvoldoende gebeurt, interesseert niemand. Ik blijf voortwerken binnen de filosofie van het voorliggend samenwerkingsakkoord. De bestaande problemen moeten worden opgelost.

Inmiddels is een akkoord over de volledige capaciteit van de instelling te Everberg bereikt. Eerst-daags zal deze volledige capaciteit worden gerealiseerd. Vlaanderen zal in principe over 40 van de 50 voorziene plaatsen kunnen beschikken. Dit betekent dat we met betrekking tot het personeel onze verantwoordelijkheid moeten opnemen. We moeten op korte termijn in voldoende personeel voorzien en stapsgewijs opbouwen naar die 40 plaatsen.

Vogels

Ik zou hier nog even iets willen zeggen in verband met de jongere die de instelling is ontvlucht. De voornaamste oorzaak van deze ontvluchting is het feit dat de deur openstond. Blijkbaar werkte het mechanisch systeem van de deur op dat ogenblik niet. Ik betreur dit ten zeerste. Ondanks de vele vragen, heb ik besloten om niet via de pers te reageren. Zoals de heer Stassen daarnet duidelijk heeft gezegd, moeten dergelijke kwesties niet in de pers worden uitgepraat. Ik heb alle vertrouwen in onze mensen. *(Opmerkingen van mevrouw Trees Merckx-Van Goey en van de heer Eric Van Rompuy)*

Ik betreur wat mevrouw Maréchal heeft gedaan. Wat ik nog meer betreur, zijn de provocaties van minister Verwilghen. Hij heeft de gemeenschappen onmiddellijk met de vinger gewezen. Hij heeft verklaard dat de gemeenschappen niet weten hoe ze zich moeten opstellen. In dit verband wil ik erop wijzen dat het centrum te Everberg een gesloten instelling is die enkel in werking treedt wanneer de instelling te Mol volzet is. Dit betekent dat dezelfde gevaarlijke criminele jongeren zich in onze gemeenschapsinstelling te Mol bevinden.

Onze opvoeders zijn in staat om ontsnaptingen te voorkomen. Daar noemen ze dat 'de draad doen'. Dit is een veelzeggende uitdrukking. We moeten er in de eerste plaats voor zorgen dat onze instellingen goed beveiligd zijn. Een opvoeder kan enkel in een beveiligde omgeving functioneren. Ik wil hier eigenlijk niet dieper op ingaan. Ik betreur het hele incident. Ondertussen zijn een aantal zaken uitgepraat. Wat de taakverdeling inzake beveiliging betreft, is het huishoudelijk reglement aangepast.

Gezien het vergevorderde uur wil ik me voor het overige tot 2 opmerkingen beperken.

Ik ben verheugd dat een artikel 3 is toegevoegd. Volgens onze juridische diensten is dit artikel wel ontvankelijk. Dit artikel zal als een voet tussen de deur fungeren. Dit lijkt me een zeer positieve ontwikkeling. Dat betekent dat het samenwerkingsakkoord Everberg niet zomaar automatisch kan worden verlengd. Integendeel, als een partij het opzegt, zullen alle parlementen zich moeten bezinnen.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mevrouw de minister, hoe een samenwerkingsakkoord wordt uitgevoerd, hangt af van de afspraken tussen de

verschillende partners. Hier zijn er minstens drie : de Vlaamse en Franse Gemeenschap en de federale overheid. Het is essentieel dat alle partners het eens zijn over de looptijd en toekomst. Het volstaat niet dat het Vlaams Parlement het akkoord opzegt. In de Franse Gemeenschap vindt de minister-president de stilzwijgende mogelijkheid van verlenging net wel belangrijk en zeer zinvol.

Minister Verwilghen heeft gelijk als hij zegt dat het Vlaams Parlement niet goed heeft nagedacht als het een houdbaarheidsdatum invoert voor de wet Everberg. Hij zegt dat het enige effect zal zijn dat er in 2005 geen begeleiding meer zal zijn voor minderjarigen die krachtens de wet kunnen worden opgesloten. Mevrouw de minister, het was toch veel beter geweest om de 40 plaatsen in een eigen gemeenschapsvoorziening te installeren. Dan was u niet afhankelijk van minister Verwilghen.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw Merckx, soms is uw gedachtegang zo ontzettend complex. U wijst altijd op het gebrek aan macht van dit Vlaams Parlement ten aanzien van samenwerkingsakkoorden. Nu gebruiken we onze macht ten volle. Als we beslissen niet meer mee te doen, kunnen de anderen ook niet verder. Wat minister Verwilghen zegt, klopt niet. Hij is evengoed een verantwoordelijke partner. Pleit hij ervoor jongeren in een gevangenis op te sluiten zonder enige begeleiding ? Neen, dat heb ik nog nooit gehoord. Hij is niet consequent.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Minister Verwilghen zegt dat de Vlaamse Gemeenschap conform de huidige regelgeving de verantwoordelijkheid en plicht heeft om in voldoende opvangplaatsen te voorzien. Alle gemeenschapsvoorzieningen zitten vol, ook met jongeren die er niet thuishoren. Daarom is dit federale initiatief genomen.

Minister Mieke Vogels : In het federale regeerakkoord stond al dat de federale overheid zijn verantwoordelijkheid zou nemen en dat er een nieuw jeugdrecht en nieuwe jeugdgevangenis zouden komen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : En dat jeugdsanctierecht is er niet gekomen. We vallen dan ook terug op onze eigen verantwoordelijkheid. We moeten ervoor zorgen dat er voldoende opvang is. Minister Verwilghen heeft een voorontwerp van jeugdsanctierecht ingediend. We vonden dat bespreekbaar. Het ligt niet aan CD&V of minister Verwilghen dat dat er niet komt, maar aan de paarse meerderheid.

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mijnheer de voorzitter, ik wil tot slot nog zeggen dat ik blij ben met de resolutie die bij het samenwerkingsakkoord is gevoegd, omdat ze Everberg in het juiste kader stelt. Ik ben ook blij dat mevrouw Merckx zegt dat ze zich daarover zal onthouden. Everberg is slechts een onderdeel in een geheel. Everberg alleen zal nooit een oplossing zijn, hoe veel plaatsen er ook zullen zijn, als er niet tegelijkertijd maatregelen zullen worden genomen voor de uitstroom uit de gemeenschapsinstellingen van jongeren die daar niet thuishoren. Er moeten tegelijkertijd ook een hele reeks maatregelen worden genomen, gaande van alternatieve straffen over halfopen instellingen tot gesloten plaatsen, en in een globaal geheel geplaatst worden.

Ik eindig met te danken voor het weer eens boeiende debat. Iemand zei al dat het niet de laatste keer zal zijn geweest dat we discussiëren over jeugdrecht en alles wat met bijzondere jeugdzorg en integrale jeugdhulpverlening te maken heeft. Ik ben zeer blij dat we vandaag twee ontwerpen van decreet kunnen goedkeuren zodat we van de zomermaanden kunnen gebruik maken om tot de uitvoering over te gaan. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap betreffende het gesloten centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, gesloten te Brussel op 30 april 2002, wordt goedgekeurd.

– *Aangenomen.*

Artikel 3

Overeenkomstig artikel 35 van het samenwerkingsakkoord wordt het akkoord opgezegd indien er uiterlijk op 31 augustus 2004 geen federale wet is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad die antwoorden biedt op delinquent gedrag gepleegd door jongeren.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemmingen over het ontwerp van decreet en de voorstellen van resolutie houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 13.45 uur.*
